THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Fifth Day of the Second Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 23rd June, 1972.

The House met at Half-past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker, Sri P. Ranga Reddy, in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEMES

31—

*3—F. Q.—Sri A Hanumantha Rao (Chagallu).—Will the hon Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that protected water supply schemes for some villages in our State have been sanctioned and estimates were also prepared to carry out those works with the help of the loan advanced by the Life Insurance Corporation of India ;

(b) the reason why the said schemes have not so far been implemented,

(c) the names of villages in West Godavari District for which sanction has been accorded from the scheme, and

(d) the amount sanctioned for Chagallu Village, Kovvur, Taluq West Godavari District?

The Minister for Panchayati Raj (Sri T. Hayagriva Chary):—

(a) Yes, Sir.

(b) Certain procedural difficulties have arisen in the matter with regard to the requirements laid-down by Life Insurance Corporation before the loan could be finalised, and action is being taken in this respect

(c) The villages sanctioned under this programme are: 1. Uppuluru, 2. Achanta, 3 Pothunuru, 4. Alampuram and Polamuru.

(d) The scheme has not been sanctioned.

శ్రీ ఎ హనుమంతరావు :—పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మొత్తానికి ఎన్ని లక్షలు శాంక్షన్ చేస్తారు ? అందులో చాగల్లు చేర్చడం గురించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—చాగల్లుకు శాంక్షన్ లేదు ఎల్ ఐ సి నుంచి లోన్స్ తీసుకుని చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో 209 స్కీములు శాంక్షన్ చేస్తాం యాక్టు సవరణ అవసరమైనందువల్ల ప్రాసీజరలో డిఫికల్టీవల్ల లోన్ అనుకున్నట్లు రాలేదు ఈ సెషన్‌లోనే యాక్టుకు ఎమెండ్‌మెంటు తీసుకురావాలని అనుకుంటున్నాం అది అయిన తరువాత ఈ సంవత్సరం రెండు కోట్లు అయినా లోన్ తీసుకుని ఈ స్కీములు చేయాలని అనుకుంటున్నాము వీటిని చేప్ చేయాలని కలెక్టర్లకు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాం పని మొదలు పెట్టారు కాని పెద్ద ఎత్తున చేయడానికి అవకాశం లేకపోయింది సవరణ జరిగిన తరువాత ఎల్ ఐ సి నుంచి లోన్స్ తీసుకుని ఒక ఫేజ్‌డ్ ప్రోగ్రాం చేయాలి అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎ హనుమంతరావు :—పబ్లిక్ హెల్త్ ఆఫీసులో కొన్ని ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేసినట్లు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 16 గ్రామాలకు తయారు చేసినట్లు అందులో చాగల్లు 16వ గ్రామమైనట్లు తెలుస్తున్నది పబ్లిక్ హెల్త్ ద్వారా గ్రాంట్లు ఏమైనా ఉన్నాయా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—వేరే గ్రాంట్లు లేవు ఎల్ ఐ సి లోన్స్‌కు సంబంధించికూడా ఒక ప్రపోర్షన్ పెట్టారు. కొంత లోన్, కొంత ప్రభుత్వం, కొంత పంచాయతీలు, జిల్లా పరిషత్తులు — ఈ విధంగా భరించాలని పెట్టారు పంచాయితీరాజ్ చీఫ్ ఇంజనీరే ఈ పని కూడా చూస్తున్నారు.

శ్రీ కె. రామనాథం :—మంత్రిగారి సమాధానం పూర్తిగా వినిపించడం లేదు. ఎల్. ఐ సి. లోన్స్‌ద్వారా తీసుకునే స్కీమ్సు కాకుండా స్పెషల్ టాక్సు వసూలుచేసి ఇచ్చిన స్కీములున్నాయి ప్రభుత్వం తమంత తామే సబ్సిడీ ఇచ్చి చేసిన స్కీము లున్నాయి.

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—20 వేల రూపాయలు. ఈ విధంగా కొద్ది ఖర్చుతో కూడిన స్కీములు తీసుకున్నాము అక్కడక్కడ. అవి కూడా ఇప్పుడు డబ్బులేక తీసుకోడం ఆపివేశాము. ఎల్ ఐ సి లోన్స్ వస్తేకాని ఈ విషయమై ఏమి చేయాలన్నా వీలుండదు

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదినేపల్లి) :— స్పెషల్ టాక్సు వేసి వసూలు చేసిన చోట వెంటనే అమలు చేయవలసి ఉంటుంది ఆ డబ్బును వేరే విధంగా ఉపయోగించారు కాబట్టి ఈ విషయం ప్రత్యేకంగా పరిగణించి వెంటనే తీసుకుంటారా ?

(సమాధానం లేదు)

శ్రీ ఎస్ వెంకట్రావు (గోపాలపురం) :—రక్షిత నీటి పథకాల గురించి కొవ్వూరు తాలూకా చిన్నాయపాలెం మధి శాయుంకలి వారు 20 వేలరూపాయలు

ప్రభుత్వానికి రిమిట్ చేశారు. దాదాపు సంవత్సరమైనది ఆ గ్రామం ప్రభుత్వం తీసుకున్నట్లు లేదు ఆ విషయమై ప్రభుత్వం తెలియచేస్తారా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి — జిల్లా కలెక్టరు నుంచి 41 స్కీములు పంపారు ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేయడంలో కొంత డబ్బు తీసుకుని జమ చేశారు ఇంకా కొంత డబ్బు మిగిలి ఉంది అక్కడక్కడ కొంత మిగిలి ఉంది ఎంత వరకు మేజర్ ఎమౌంట్సు రావో అక్కడ అమలు చేయలేక పోతున్నాము. నెల్లూరు ప్రాంతంలో కొని పెట్టిన పరికరాలు కూడా ఉన్నాయి.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామానాయుడు :—గ్రామాలకు రక్షిత నీరు సప్లయి చేసే స్కీములను ఏ ప్రిన్సిపల్స్ మీద ఒక్కొక్క గ్రామంలో అమలు చేయడానికి తీసుకోవడం జరుగుతోంది అన్ని గ్రామాలకు అన్ని జిల్లాలకు వర్తించే విధంగా ఫేజ్డ్ ప్రోగ్రాం ప్రభుత్వం వద్ద ఉందా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి — 1970లో ఒకసారి పంచాయతీ రాజ్ సెక్రటరీ, ఛీఫ్ ఇంజనీర్, డిప్యూటీ సెక్రటరీ ఎల్ ఐ సి వారిని కలిసి మాట్లాడి నప్పుడు లోన్స్ ఇవ్వడానికి అంగీకారం కుదిరింది 1971-72లో లోన్స్ ఇస్తామని వారు చెప్పడంవల్ల కలెక్టర్లకు ప్రయారిటీ ఇచ్చి చేయాలని చెప్పాము. దానినుంచి కొన్ని స్కీములు వచ్చాయి. వాటిలో 209 స్కీములను తీసుకున్నాము. ఏదైనా స్కీమును జిల్లా కలెక్టరు చెప్పినప్పుడు ప్రయారిటీ అనేది ఉంటుంది అందులో ఏదైనా మార్పు రావాలంటే గౌరవ సభ్యులు చెప్పవచ్చును. అవసరమైతే ఆలోచించవచ్చును.

శ్రీ సిహెచ్ పరశురామానాయుడు (పార్వతీపురం) :—వీటిపై టేబిలుపై ఒక పేపరు పెడతారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏ పేపరు ?

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామానాయుడు :—ప్రిన్సిపల్, ప్లాను, ప్రోగ్రాం మొదలైన భోగట్టా అంతా తెలియచేసే పేపరు.

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—ప్రిన్సిపల్స్ చెప్పడం కష్టం. గ్రామాల లిస్టు కావాలంటే ఇస్తాను, సూర్క్యుటినైజ్ చేసి తీసుకున్న 209 స్కీముల వివరాలు ఇస్తాను

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లిస్టు, కలెక్టర్లకు ఇచ్చిన గైడ్ లైన్స్, ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ పెట్టండి

శ్రీ బి బసప్ప (ఉరవకొండ) :—రక్షిత నీటి పథకాలు అనేకం గ్రామాలకు మంజూరు చేసినట్లు చెబుతున్నారు తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఏరియాలో నల్లరేగడి భూములు ఉన్నాయి అక్కడ ఏమైనా ప్రత్యేక స్కీములున్నాయా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—నల్లరేగడి భూములున్నచోట, హార్డు రాక్ ఉన్నచోట రిగ్గులు పనిచేయకుండా పోతున్నాయి. దగ్గరలో నది ఏమైనా ఉంటే నదిలోనే బావులు త్రవ్వడం వంటి కొన్ని స్కీములు రాయలసీమలో తీసుకున్నారు.

అక్కడక్కడ అమలు చేయాలి అనుకున్నారు ధనాభావంవల్ల చేయలేకపోయారు రిగ్గులువల్లకూడా ప్రయోజనం లేకుండా ఉన్నచోట వేరే పద్ధతి ఆలోచించాలి డబ్బు లేకపోవడం ప్రధానమైన ఆటంకం

శ్రీ పి పుల్లారెడ్డి (గద్వాల్) —తెలంగాణాలో త్రాగే నీటి సరఫరా విషయమై ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించిందా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీ ఫండ్స్ నుంచి ఎక్స్ టౌన్ కమిటీలు, అంటే మేజరు కమిటీలు, నుండి 58 స్కీములు తీసుకుని ఐదు కోట్ల పై చిలుకుతో ప్రారంభించాము ఇంచుమించు తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు పెద్ద గ్రామాలకు ఇది వర్తిస్తుంది అందులో 38 ఎక్స్ టౌన్ కమిటీలకు స్కీములు పూర్తి ఐనాయి ఇంకా పని జరుగుతోంది అక్కడక్కడ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసికూడా నీటి వసతి సరిగా లేకపోవడంవల్ల ఆగిపోయిన స్కీము లున్నాయి. రూరల్ వాటర్ సప్లయి స్కీముల క్రింద అక్కడక్కడ చిన్నవి కొన్ని ఉన్నాయి కొన్ని ఎల్ ఐ సి లోన్స్ రాక ఉండిపోయాయి మునిసి పాలిటీల విషయంలో వేరే రూపంగా ఉన్నాయి.

శ్రీ పి పుల్లారెడ్డి —టౌన్ కమిటీస్ కంటె పెద్ద గ్రామాలున్నాయి. వాటికి నీటి సరఫరా చేయడానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకున్నారా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —ఇంతకుముందు మనవిచేశాను. వీటికి 1041 స్కీమ్సు ఉన్నాయి అందులో తెలంగాణా గ్రామాలున్నాయి డబ్బు లేక పోవడంవల్ల అమలు జరపడం లేదు.

శ్రీ అనంత వెంకట రెడ్డి (అనంతపూర్) :—తమకు తెలుసును అనంత పురం జిల్లాలో నీటి కరువు ఉంది అనంతపురం తాలూకా బండమీదిపల్లికి 30 వేల రూపాయల స్కీము ఎస్టిమేటు జిల్లా పరిషత్తు ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. దానిపైన వెంటనే ఆర్డర్సు యిస్తారా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —ఇంతకు ముందు చెప్పిన సమాధానమే దీనికి కూడా వర్తిస్తుంది.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు (ఏలూరు) :—ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో కేటాయించిన రు 1,50,00,000 లు రూరల్ వాటర్ సప్లయికి సంబంధించి రిగ్సు కొన్నారు రూరల్ వాటర్ సప్లయికి అలాట్మెంటు లేదు ఎల్ ఐ సీ నుంచి ఫండ్సు రావడానికి ప్రొసీజరల్ డిఫికల్టీస్ ఏమిటి ? అవి ఎప్పుడు క్లియర్ అవుతాయి ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి ·—అధ్యక్షా, రు 1,20,00,0 0 లతో రిగ్సు కొన్నమాట వాస్తవం ఇప్పటివరకు అగ్రో యిండస్ట్రీస్ రిగ్సు, యూనిసెఫ్ రిగ్సు పని చేయడానికి 4 కోట్ల రూపాయలు కావాలని క్యాబినెట్ ముందు ఉంది. మాసం రోజులలో శాంక్షను అయితే పని మొదలుపెట్టవచ్చు. రిగ్సుకి కాస్త ప్రాముఖ్యత యివ్వబడింది ఎల్ ఐ సి దానికొఱకు సెక్షను 47 లో అమెండు మెంటు పంపించబడినది. అది ఈ మధ్యనే బడ్జెటు సెషను అయిన తరువాత

అసెంబ్లీకి వస్తుంది అమెండుమెంటు ఆమోదించబడిన తరువాత అమౌంటు గోరుకుతుంది శక్రటరీ అక్కడకు పోయి మాట్లాడారు అమెండుమెంటు కాగితం యిస్తామని చెప్పారు

శ్రీ కె రామనాథం —ఇందాక నేను వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానం యిప్పించండి అది ఏమిటంటే ప్రత్యేకమైన పన్ను వసూలు చేసేదానికి ఉన్నటువంటి గ్రామాలు వెంటనే చేపట్టే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది? దీని గురించి స్పెషల్ టాక్సు వేశారు

శ్రీ టి హాయగ్రీవాచారి —స్పెషలు టాక్సు వేసిన సంగతి నాకు తెలియదు. ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే జవాబు తెప్పిస్తాను

శ్రీ బి బసప్ప —మైకులు పనిచేయడం లేదు.

Mr. Speaker —Kindly go to the next mike.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME FOR GUNDLAPALLY ETC, VILLAGES

32—

*4–T. Q.—Sarvasri B Rama Sarma (Devarkonda) and Md. Rajab Ali —Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state·

(a) whether proposals for providing protected water supply scheme for the villages of Gundlapally (Dendi Project) Santhigudem and Gudipalli in Devarakonda Panchayat Samithi, have been sent to the Government,

(b) if so, the action taken by the Government on the proposal; and

(c) in case no action has been taken so far the reasons for the delay?

Sri T. Hayagriva Chary ·—(a) Protected water supply scheme for Gundlapalli village was sanctioned on proforma estimate during the year 1964 for investigation and preparation of Plan and Estimates This scheme could not be taken up for execution for want of funds. The Collector of Nalgonda has recommended that Protected Water Supply Scheme for Gundlapalli and Gudipalli villages may be taken up under Life Insurance loan assistance programme. Protected Water supply scheme for Santhigudem was not recommended by the Collector.

(b) & (c) No loan assistance has been received so far from Life Insurance Corporation for taking up these schemes. Those schemes will be considered for sanction for taking up of execution as and when adequate loan assistance is made available from the Life Insurance Corporation

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) —అధ్యక్షా లోను రాకపోవడం వల్లనో ఫండ్సు లేకపోవడం వల్లనో 69 నుంచి ఆగి ఉంది ఇట్లాగే చాలాస్కీమ్సు ఆగాయి ప్రొటెక్టెడ్ వాటరు సప్లయి ఒక భాగం త్రాగడానికి ప్రతిగ్రామంలోనూ

నీటి సరఫరా చేయడంమరొక భాగం అందుచేత ఈ ప్రణాళికాంతానికి మొత్తం రాష్ట్రంలో అని గ్రామాలకు నీటి సరఫరా చేసే పథకం ఉందా? ఉంటే ఎలా ఎగ్జిక్యూట్ చేయబడుతుంది?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —అధ్యక్షా దీని కొఱకు ఈ మధ్య రిగ్సు ప్రారంభించిన సంగతి తెలుసును, గౌరవ సభ్యులు అడిగితే చెప్పినాం ఓపెన్ వెల్సు వీలయితే చేస్తాం లేకపోతే రిగ్సు సహాయంతో చేస్తాం. 34 వేల గ్రామాలలో 21 వేల గ్రామాలకు వాటరు సప్లయి లేదు వెంటనే వాటర్ సప్లయి చేయాలని చాలా సార్లు చెప్పబడినది తప్పకుండా రెండు మూడు సంవత్సరాలలో చేస్తామని హామీ యిస్తున్నాను

శ్రీ వి సత్యనారాయణ —రిగ్సు కేటాయించిన డబ్బు వాటిని కొనడానికి సరిపోతుంది అవి ఫంక్షను చేయడానికి డబ్బు కేటాయించబడలేదు డ్రయివర్సుకి, యింజన్సుకి ఆయిలుకి డబ్బు కేటాయించబడలేదు రిగ్సు ఉన్నప్పటికి పని చేయడం లేదు ఈ సమస్యను పరిష్కరిస్తారా?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —అధ్యక్షా నేను యింతకుముందు మనవి చేశాను రిగ్సు వచ్చినప్పుడు రూ 1,50,00,000 లు ఖర్చు పెట్టినాం రూ 3,30,00,000 లకు స్కీము తయారు చేశాము ట్రెయినింగుకు ఏర్పాటు చేశాను రెండు మూడు రోజులలో అమౌంటు శాంక్షను చేసి అక్కడక్కడ పంపించి పని ప్రారంభిస్తాం

Mr. Speaker —You wanted to say some th ng. Mr. Manikrao?

మునిసిపల్ పరిపాలన శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎం మాణిక్‌రావు) —యస్, సర్ మొత్తం ప్రభుత్వం రిగ్సు కొన్న విషయం తమకు తెలుసును దీనివిషయంలో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా హెల్తు డిపార్టుమెంటును అడిగినాం 15 కోట్లకు సంబంధించి ఫేజ్డ్ ప్రోగ్రాం 3 సంవత్సరాలకు ఇమ్మన్నారు ప్రత్యేకంగా శ్రీ రామ చంద్రరావ్ ఇన్‌చార్జ్ ఆఫ్ దిస్ వాటర్ సప్లయితో మాట్లాడాను రిగ్గులకు ఖర్చు పెట్టినాం, డబ్బులేదు అంటే ఫేజ్డ్ ప్రోగ్రాం పెట్టుకోవాలి మూడు భాగాలలో కంప్లీటు ప్రోగ్రాం పంపించండి అంటే క్యాపిటల్ కాస్ట్ కోసం మేము అడిగినాం. రిగ్సుకొఱకు రూ 1,32,00,000 లు ఖర్చుపెట్టినందువల్ల ఉన్న డబ్బు ఏమీ లేదు రాజస్తాన్ గవర్నమెంటుకు యితర గవర్నమెంట్సు రిగ్ పర్చేజ్ కోసం డబ్బు యిచ్చారు నాకు తెలుసును ఉమా శంకర్ దీక్షిత్‌గారితో మాట్లాడాను. ప్లానింగ్ శక్రటరీ, అడ్వయిజరు ఒప్పుకున్నారు టు సం ఎక్స్‌టెంట్ క్యాపిటల్ కాస్టులో యిస్తామని ఒప్పుకున్నారు దాని విషయంలో అనుకూలమైన కాగితాలు పంపించారు ప్రయత్నం చేసి ఈ సంవత్సరం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా రూ 20 కోట్లు పెట్టింది దానిలో ఫెయిర్ షేర్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు రావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం ఇందుకు బహుశా 15-20 రోజులు టైము పెట్టి నేను ముఖ్యమంత్రిగారు రివిన్యూ శక్రటరీ ఫైనాన్సు శక్రటరీ పంచాయత్ రాజ్ మినిస్టరు గారితో చర్చించి అలాట్ చేసి వర్కు ప్రారంభించడానికి నిర్ణయం చేసినాము.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ —15 కోట్లలో మనకు ఫెయిర్ షేర్ అంటే ఎంత వస్తుంది ?

శ్రీ ఎం మాణిక్ రావు —రాజస్థాన్ కు యిచ్చిన విధముగా మనకు కూడా యివ్వాలని చెప్పినాము మేము ఉన్న డబ్బుతో రిగ్సు కొన్నాం రిగ్సు పర్చేజి కోసం తక్కిన రాష్ట్రాలకు యిచ్చినట్లు మాకు కూడా యివ్వాలని అడిగినాం We a e trying to get our fair share fr m the Government of India

Sri C V. K Rao :—Wher is the Government going to get fair share. Could he get at least one crore of rupees

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —ఇప్పుడు తయారుగా ఉన్న రిగ్సు నడవడానికి స్టేటు గవర్నమెంటు నుంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం సెంట్రలు గవర్నమెంటునుంచి హెచ్చు డబ్బు తెచ్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేయడానికి ఈ మాసం అంతంలోనో లేక జులై మొదటి వారంలోనో వెళ్లి తీసుకువద్దామనుకుంటున్నాము

శ్రీ యస్ పాపిరెడ్డి (కనిగిరి) —ఈ రిగ్సుకు అయ్యే ఖర్చు ఎవరు భరిస్తారు?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —హ్యాండ్ పంపు రిపెయిర్సుకి తప్ప మిగతావి ప్రభుత్వం భరిస్తుంది

శ్రీ యస్ పాపిరెడ్డి —అటువంటి ఏర్పాట్లు ఉన్నాయా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి —కొద్దిగా ఉన్నాయి బోరు వెల్సు ఇనస్పెక్టర్సున్నారు రిపెయిర్సు కొఱకు నల్గొండ, మెదకు, రాయలసీమలో బోరువెల్సు ఉన్నాయి. వాటికి యినస్పెక్షను సరిగా లేదు జిల్లా పరిషత్తు ఇంజనీర్సు చూడడం మట్టి వచ్చినట్లయితే రిపెయిర్ చేస్తున్నారు హ్యాండ్ పంప్స వరకు పంచాయతీనుంచి ఆలోచిస్తున్నాం బోరువెల్సుగురించి సరిగా డబ్బు లేదు ఉన్నదానినిబట్టి అవసరమైన అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం ఆ ఖర్చు గవర్నమెంటు భరిస్తుంది.

SHORTAGE OF DRINKING WATER IN KOLLAPUR TALUQ

33—

* 4-R Q. Sri K Rangadas (Kollapur).—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the public of Kollapur, and other parts of this taluq are experiencing severe hardships on account of shortage of drinking water;

(b) whether it is also a fact that the drinking of the water available in the stepwells is causing "Narekurupulu" (ring worms) and even physical disabilities;

(c) the reasons for not taking up even a single protected water supply scheme, out of those which were sanctioned for the villages of Kollapur Pentlavelli, singa Natnam and Kalhakol etc, before 1966 itself, and

(d) the reason why the drinking water supply source which was the property of the Ex-Jagirdar of Kollapur and from which water

was being supplied to only a few persons has not so far been taken over though it has been decided to take over the same and orders have been issued in this regard?

Sri T. Hayagriva Chary :—(a) Yes, Sir

(b) The disease Narekurupulu (Ringworm) is prevelent in and around Kollapur town Usually step wells will be a source of infection of the said disease

(c) Protected water supply scheme to Kollapur town was sanctioned during the year 1965 under the Regional Committee works programme This scheme is now under investigation No suitable source of supply of water is found so far Protected water supply scheme to Pentlavalli village was sanctioned during the year 1964 on proforma estimate for taking up investigation and preparation of detailed plans and estimates This scheme could not be taken up for execution for want of funds This schem will be taken up for execution as and when adequate funds become available Protected water supply schemes to Singapatnam and Kalhakol villages have not been sanctioned.

(d) Orders were issued during the year 1960 to take over the existing water supply scheme from the Raja Saheb of Kollapur on payment of compensation During September, 1971 this issue was discussed with the Raja Saheb by the Secretary to Government, Panchayati Raj Department and the Chief Engineer (Public Health). The compensation to be paid to Raja Saheb for taking over the existing water supply installations has been communicated to Government and the Government have issued instructions to the Chief Engineer (PR) to obtain the opinion of the Raja Saheb on the compensation to be paid to him This matter is being pursued with the Raja Saheb by the Chief Engineer (Public Health)

శ్రీ కె రంగదాసు (కొల్లాపూర్) —ఈమధ్య మంత్రిగారు కొల్లాపూర్ వచ్చి చూశారు. 4 వేలమందివరకు అక్కడ నారికురుపులతో బాధపడుతున్నారు ఈ ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ స్కీము ఎప్పుడో 65లో శాంక్షను అయినది కాని ఇంతవరకు చేపట్టలేదు. రాజాగారి బావి 62—64 నుంచి స్వాధీనము చేసుకోవాలని అనుకొంటున్నారు 8 వేల రూపాయలు కాంపెన్సేషను యివ్వశములో రాజాగారికి గవర్నమెంటుకు తగాదా వుంది కొంతమంది ప్రాణాలుపోయినా ఫరవాలేదన్నమాట. కాంపెన్సేషన్ విషయాన్ని తేల్చుకొని ఆ బావిని ఎందుకు తీసుకొనడములేదో అర్థము కావడము లేదు జరిగిన కాలయాపన జరిగింది. కనీసము 5, 6 మాసాల్లో అయినా ఈ కొల్లాపూర్ ప్రొటెక్టెడ్ వాటరు స్కీముతు తీసుకుని పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ టి. హాయగ్రీవాచారి :—58 లోను కమిటీలకు ఈ కార్యక్రమానికి గాను 5 కోట్లపైన శాంక్షను అయినది మిగతా చోట్ల నీరు లభ్యమైనట్లు ఇక్కడ నీరు దొరికే అవకాశములేదు. ఇంజనీర్సు మూడు ప్రాంతాలలో ప్రయత్నము చేశారు. రామాపురం వాగునుంచి ప్రయత్నము చేయడము జరిగింది చుక్కాయపల్లినుంచి. రామాపురం, చుక్కాయపల్లి కలిసేచోటనుంచి ప్రయత్నం చేస్తే అక్కడ నీరు బాగాలేకపోవడము జరిగింది అందువల్ల ఏమి చేయాలని

ఆలోచిస్తున్నారు కృష్ణానది 5 మైళ్ళ దూరములో వుంది. దాని ఎస్టిమేటు 12 లక్షలు రాజాగారి బావినుంచి ప్రయత్నము చేద్దామా అంటే 40 వేల గాలన్లకంటె ఎక్కువ నీరు సప్లయికాదు 30 లక్షల గాలన్ల నీరు కావాలి. రిగ్స్ వచ్చిన తరువాత 2 బోర్ వెల్స్ తీశారు అవి సరిగా పని చేయకపోవడము వల్ల కలెక్టరుతో చెప్పి 2 బోర్ వెల్స్ వేసి పనిచేయించాలని చెప్పాము. దిగుడు బావి నీటివల్ల నారి కురుపు వస్తుందని తెలుసు. దానిని నివారణ చేయడానికి పెంటవల్ల గ్రామములో ఒక కొత్త బావిని త్రవ్వాలని చెప్పాము బహుశా పని ప్రారంభమయి వుండవచ్చును 4 బోర్ వెల్స్ తీసి, సబ్ మెర్జు పంప్సు వేసి, ఇతరచోట్ల చేయాలని అనుకొంటున్నాము కొద్ది రోజుల్లో ఈ కార్యక్రమము ప్రారంభమవుతుంది నారి కురుపును నివారణ చేయాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నాము

శ్రీ కె. రంగదాసు :—కృష్ణా నది నుంచిగాని. రామపురం వాగునుంచి గాని నీరు రాలేదని చెప్పారు. చింతపలి వాగునుంచి .....

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —కృష్ణానదినుంచి నీరు రాదని కాదు. తీసు కోవాలనుకొంటే చాల కష్టముతో కూడిన వ్యవహారము చాల డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది రామాపురం వాగునుంచి ప్రయత్నము చేస్తే అక్కడ నీరు బాగా లేదు. ఆరోగ్యముగా లేదని అన్నారు. ఇంకొక చోటనుంచి తీసుకొనడానికి అవకాశము లేదు.

శ్రీ కె రంగదాసు —చింతపల్లి వాగునుంచి తీసుకొంటే కొల్లాపూర్ కే కాకుండా ఆ నీరు ఇంకొక 3 గ్రామాలకు కూడ సప్లయి అవుతుంది. శాంక్షను చేసిన ఆ అమౌంటులోనే ఈ ప్రొటెక్టెడ్ వాటరు స్కీము కొనడానికి వీలుఉంటుంది. డిపార్టుమెంటు నెగ్లిజెన్సు తప్ప వేరు ఏమీ కాదు ఈ విషయమును కలెక్టరుకు, ప్రభుత్వానికి చాలసార్లు తెలియచేశాము. చింతపల్లి వాగునుంచి నీరు తీసు కొంటే కొల్లాపూర్ కే కాకుండా మరొక 3 గ్రామాలకు కూడ నీరు సప్లయి చేసే అవకాశము వుంటుందని చీఫ్ ఇనజనీరుతో మాట్లాడి చేయించడానికి శ్రద్ధ తీసుకొంటారా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి —చింతపల్లి వాగును కొత్తగా చెప్పారు. ఇంజనీర్లకు చెప్పి పరిశీలన చేయిస్తాము కాని ఇప్పుడు అంతకంటె చౌకగా జరగ డానికి అవకాశము వుంది. రిగ్స్ వచ్చినవి కాబట్టి 4 బోర్ వెల్స్, 4 సబ్ మెర్ జెబ్లు పంపులు వేస్తే తొందరగా అవుతుంది 4,5 రోజుల్లో ఈ కార్య క్రమము ప్రారంభమవుతుంది

శ్రీ పి. పుల్లారెడ్డి (గద్వాల్) :—రాజగారి బావిని అక్వైర్ చేయడానికి 62,64 నుంచి ప్రయత్నము జరుగుతున్నదంటున్నారు. కాంపెన్ సేషన్ ఎంత అని నిర్ణయించారు ? కాంపెన్సేషన్ తక్కువగావుంటే ఇన్ని సం ల నుంచి ఎందుకు పే చేయలేదు. 1962 నుంచి ఇది ప్రొసెస్ లో వుంది. రాజాగారు ఆ బావిని ఇవ్వకపోతే కంపల్సరీ అక్విజిషన్ ప్రొసిడింగ్స్ స్టార్ట్ చేసి మంచినీటి అవసరముదృష్ట్యా తీసుకొనేదానికి ఎందుకు ప్రయత్నము చేయలేదు ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— రాజాగారు చాలా కోపముగా వున్నారని, మాట్లాడలేదని ఇంజనీర్సు చెప్పిన విషయము. కాంపెన్సేషన్ విషయము రాక పూర్వమే అసలు మాట్లాడలేదని అన్నారు. ఆ బావినుంచి 40 వేల గాలన్లనీరు సప్లయి అవుతుంది. దానివలన లాభములేదు 3 లక్షల 60 వేల గాలన్లనీరు కావాలి అందువలన ఈ స్కీమును తీసివేసి కొత్త విషయాన్ని ఆలోచించాలని అనుకొన్నాము కొత్త విషయము ఆలోచించే దానికన్న ఇప్పుడు కొత్తగా రిగ్స్ వచ్చినవి కాబట్టి కొద్ది ఖర్చుతో తొందరగా చేసే ఆలోచన వుంది. పాత విషయాన్ని ఆలోచించే అవసరము లేదనుకొంటున్నాను

శ్రీ కె. రంగదాసు :— ఆ బావికి సంబంధించిన ఒక వ్యక్తికి కోపముగా వుంది అన్నారే, భూములు సీలింగ్ విషయములో రాష్ట్రమంతా కోపముగా వున్నారని వూరుకుంటారా? అందువలన 22 వేలు 30 వేల మధ్యవున్న కాంపెన్సేషన్ తగాదాను పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వము గుడ్డి సాకులు చెప్పడం న్యాయము కాదు. అక్వైర్ చేసుకొనడానికి కలెక్టరు సంవత్సరము క్రితము తహశీలుదారుకు ఆర్డర్సు ఇచ్చారు అయినా అక్వైర్ చేసుకొనలేదు నిజమైన విషయాలు వారి ముందుకు రానపుడు సమగ్రముగా తెలుసుకొనకుండా సమాధానము యిస్తే బాగుండదు ఇక్కడనుంచి అసిస్టెంటు ఇంజనీరు ఏప్రిల్‌లో వచ్చారు వారికి ఆ వాగు చూపిస్తే ఆ సైట్ బాగుంది అన్నారు వెంటనే చేయిస్తాను అన్నారు. కాని తరువాత దర్శనమే లేదు అందువల్ల ప్రభుత్వము తీవ్రమైన చర్య తీసుకొంటే తప్ప ఇది అవదు మంత్రిగారు ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— 1958 లో కమిటి స్కీములలో 5 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి 87 స్కీములు పూర్తి చేసిన తరువాత కొల్లాపూర్‌ను పూర్తిగా తీసుకోకుండా వుండవద్దని, ప్రభుత్వానికి ఇష్టం కాని, సూపరింటెండింగు ఇంజనీర్లకు ఇష్టం లేని అనడం సబబు కాదు, రాజాగారితో సంభాషణల విషయం వదిలి పెట్టండి ప్రజల కష్టాలతో ప్రభుత్వం చెలగాటం ఆడుతున్నదని కఠినంగా మాట్లాడటం బాగుండదేమో, ఇప్పుడు రిగ్స్ వచ్చాయి రిగ్స్ ద్వారా చాలా తొందరగా నీటి వసతి కలుగచేస్తామని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :— ఈ బావిని తీసుకొటానికి ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్ ప్రభుత్వం ఎందుకు టేకప్ చేయలేదని గౌరవసభ్యులు ప్రశ్నించారు, రాజాగారికి కోపం వచ్చింది కాబట్టి మంత్రులకు ముచ్చెమటలు పోశాయని సమాధానం చెబుతున్నారు గవర్నమెంటు రాజాగారి క్రింద మంత్రులు కారని నా అభిప్రాయం ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్‌వల్ల ఎందుకు తీసుకోలేదు? ఆఫీసర్స్ బ్రతిమిలాడే పని ఎందుకు చేస్తున్నారు

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— బావులకు సంబంధించి ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్ జరపడానికి వీలులేదు ఓపెన్ ల్యాండు తప్ప ఇన్‌స్ట్రక్షను వుంటే కనీసం షెడ్ వున్నా తీసుకోవాలంటే చిక్కులు వున్నాయి కోర్టుకు వెళ్ళినా ఇబ్బంది వస్తుంది. రాజాగారితో 10, 12 సంవత్సరాల నుండి జరుగుతున్న సంభాషణ వివరాలు కావాలంటే తరువాత ఎప్పుడైనా తెలియచేస్తాను అది పెద్దవిషయం కాదు అంత

ముఖ్యమైనది కాదు దానిని వదిలిపెడతాము ఇప్పుడు రిగ్స్ వున్నాయి కాబట్టి రిగ్స్ ద్వారా తీసుకుంటే బాగుంటుంది, పాతవిషయాలు చర్చించుకొనే దానికన్నా తక్కువ ఖర్చుతో రిగ్స్ ద్వారా చేసుకోవచ్చు రాజాగారికి కోపం వచ్చిందని ఆగామని కాదు రాజభరణాలే రద్దు చేసినప్పుడు బావి విషయంలో కోపం వచ్చిందని అగామని కాదు బావి క్రింద 40,000 గ్యాలన్స్ నీరు మాత్రమే వస్తుంది మనకు 3 లక్షల గ్యాలెన్సు నీరు కావాలి అందువల్ల ఆ శ్రమ పడటం ఎందుకని రిగ్స్ ద్వారా అయితే తక్కువ ఖర్చుతో మనకు అవసరమైన నీరు వస్తుందని పాత స్కీము వదిలి కొత్త స్కీము తీసుకొంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ డి వెంకటేశం (కుప్పం) —ఆ గ్రామానికి 3 లక్షల గ్యాలెన్సు నీరు అవసరమైనప్పుడు అండర్ గ్రౌండు వాటర్ సర్వే జరిపించారా? ఎన్ని బోర్సు వేయదలచుకున్నారు? బోర్స్ వల్ల కావలసిన వాటర్ వస్తుందని సర్వే రిపోర్టులో వున్నదా?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —4 బోర్సు వేసి, నాలుగు సబ్ మెర్జ్ పంప్స్‌తో ఒక రిజర్వాయిరు కడితే సరిపోతుంది యింజనీర్స్ రిపోర్టులో వుంది రిగ్స్ పంపవలసిందని నిన్ననే కలెక్టరుగారికి చెప్పడం జరిగింది ఇవాళ ఉదయం సూపరెంటెండెంట్‌గారితో ఫోన్‌లో చెప్పడం కూడా జరిగింది ఇప్పుడు కొన్ని టాప్స్ వున్నాయి మరికొన్ని టాప్స్ ఏర్పాటు చేసి అయినా తొందరగా చేయాలని చెప్పాను దీనికి ఎస్టిమేషను సమస్య లేదు నాలుగు బోర్సు వేసి నాలుగు సబ్ మెర్జు పంప్స్ వేయడం కష్టం కాదు ఇదివరకు యాగ్రో ఇండస్ట్రీస్ వారు ఇచ్చిన రిగ్స్ పాతవి సరిగా పని చేయడంలేదు వాటర్ లెవల్ తగ్గిపోయింది ఇప్పుడు కొత్త రిగ్స్ వచ్చాయి ఇవాళో రేపో రిగ్ వెళ్ళి పని ప్రారంభమవుతుంది

శ్రీ పి పుల్లారెడ్డి —బావులు ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్సు క్రిందకు రావని చెప్పారు కాని పబ్లిక్ పర్పస్ కోసం ఏదైనా తీసుకోవచ్చు రాజాగారి బావిలో నీరు సరిపోతుందని నిర్ణయించిన తరువాత, 62 లోనే ఆ స్కీము ఫీజిబుల్ అని నిర్ణయించిన తరువాత ఇంత వరకు ఎందుకు ఆలస్యం జరిగిందో సెలవిస్తారా? నీరు సరిపోదనే విషయం ఎందుకు వచ్చింది?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —అప్పటికంటె ఇప్పుడు జనాభా పెరిగింది ప్రజలలో నాగరికత పెరిగి నీటి వాడకం ఎక్కువ అయింది ప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితి కూడా మెరుగు అయింది రంగదాస్‌గారి వంటి వారు అక్కడి వారి ఆర్థిక పరిస్థితి పెంచి నాగరికులనుగా చేశారు అందువల్ల నీటి వాడకం కూడా ఎక్కువ అయింది అందువల్ల పాత స్కీము తీసివేసి కొత్త స్కీము గురించి ఆలోచించవలసివచ్చింది

HIGH POWER COMMISSION ON THE WORKING OF PANCHAYAT RAJ INSTITUTIONS

34—

*874 Q —Sarvsari M. Nagi Reddy (Gurajala), Vanka Satyanarayana :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether there are any proposals with the Government to constitute a High Power Commission to study the working of the Panchayat Raj Institutions in the State, and

(b) if so, when it will be constituted?

Sri T HayagrivaChary :—(a) & (b) No. Sir, But the Government have constituted a High Power Committee with Sri C. Narasimham as its Chairman to study and make recommendations for the more effective functioning of Panchayati Raj Institutions in the State and for improvement of their finances

శ్రీ వి సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) —నరశింహంగారి కమిటి రిపోర్టు ప్రకారమే ఈ మధ్యన పంచాయితి సమితుల అధ్యక్షుల, జిల్లాపరిషత్ అధ్యక్షుల అధికారాలను ప్రభుత్వం తీసుకొన్నారా ? నరశింహంగారి కమిటి రిపోర్టు టేబుల్ మీద పెడతారా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —నరశింహంగారి కమిటీ రిపోర్టు యింకా సిద్ధం కాలేదు వారు వైజాగ్ వెళ్ళారు జులై ఆఖరుకు ఇస్తామని చెప్పారు జిల్లా పరిషత్తుల, సమితుల అధ్యక్షుల అధికారాలు ఇవ్వడం, తీసివేయడం చాలాసార్లు జరుగుతూ వచ్చింది కేవలం ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ సౌలభ్యంకోసమే ఏది చేసినా చేయడం జరుగుతుంది నరశింహంగారి కమిటి రిపోర్టు యింకా రాలేదు, దానినిబట్టి ఏదీ చేసింది కాదు

శ్రీ సి వి కె రావు :—ఈమధ్య హైపవర్ కమీషన్ కొన్ని సూచనలు చేసిందని పత్రికలలో వచ్చింది ముఖ్యంగా జిల్లాపరిషత్ చైర్మన్, సమితి ప్రెసిడెంటులను డైరెక్టుగా ఎన్నిక చేయాలనే సూచన వుంది దానితో మంత్రి గారు ఎంతవరకు ఏకీభవిస్తారు ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి —హైపవర్ కమిటి వైజాగ్ వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ శాసనసభ్యులు, సమితి ప్రెసిడెంట్స్ కలసి కొన్ని సూచనలు చేశారని పత్రికలలో వచ్చింది అంతేకాని అవి నరశింహంగారి కమిటి చేసిన సూచనలు కావు

శ్రీ సల్లప్పరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి —ఇటీవల పత్రికలలో జిల్లా పరిషత్తులు, సమితులు రద్దు అవుతాయని, కావని పరస్పర విరుద్ధమైన ప్రకటనలు వస్తూవున్నాయి ఏది వాస్తవం ? నరశింహంగారి కమిటి రిపోర్టు ఎప్పుడు వస్తుంది ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి : —నరశింహంగారి కమిటి రిపోర్టు జులై ఆఖరుకు ఇస్తామన్నారు కాకపోతే ఆగస్టు మొదటివారంలో వస్తుంది జిల్లా పరిషత్తులు, సమితులు రద్దు చేస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటన చేయలేదు అది కేవలం పత్రికల్లో వచ్చిన వార్త ప్రభుత్వం ఏ నిర్ణయము తీసుకోలేదు అదే విషయం నేను ఎన్నో సార్లు ప్రకటన చేశానుకూడా

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ —నరశింహంగారి కమిటి రిపోర్టు వచ్చే లోపుననే మంత్రివర్గం సమావేశాల్లానూ, మంత్రులు తమ పర్యటనలలోనూ తమ గ్రూపు తగాదాల్లో ఏవో ప్రకటనలు చేస్తూ స్కేర్ కలిగిస్తున్నారు దానివల్ల ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కష్టం అవుతుందికదా, ఈ సమావేశంలోనే కమిటి రిపోర్టు సభలో ఇచ్చి చర్చించి అవసరమైన మార్పులు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి — పత్రికల్లో వచ్చిన వార్తలను నేను ఖండించా ననుకొంటాను ప్రభుత్వానికి అటువంటి ఆలోచన లేదు పత్రికల్లో వచ్చిన వార్తలు చూసి ప్రజలు స్కేర్ అయితే, భయపడితే దానికి నేను బాధ్యుడ్ని కాను నరశింహంగారి రిపోర్టు తొందరగానే ఇవ్వమని చెప్పాము వారు ఇవ్వగానే సభ్యుల ముందు పెట్టటం జరుగుతుంది హైదరాబాదులో శాసనసభ్యులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలనికూడా అనుకొంటున్నారు రిపోర్టు తొందరగా రావాలనే మేమూ అనుకొంటున్నాము అది రాగానే ప్రభుత్వం పరిశీలించి అవసరమైతే మార్పులుచేసి అమలుపరచాలని అనుకొంటున్నాము

శ్రీ సి పీటర్ పాల్ — గత అక్టోబరులోనే సమితి అధ్యక్షులకు, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులకు పవర్స్ ఇచ్చామని చెప్పారు ఈ 8 మాసాల్లోనే ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిఫికల్టీస్ కనిపించాయా ? అలా కన్పించినవాటిమీద ఆసమితి, పరిషత్తు అధ్యక్షులపై చర్య తీసుకొని వున్నారా ? దాని పర్యవసానంగానే ఆ పవర్స్ తీసివేయడం జరిగిందా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి — పరిపాలనా సౌలభ్యంకొరకు జరిగేది అంతా కూడా అనేక విషయాలు ఆలోచించి చేయడం అవుతుంది ఎన్ని రిప్రజంటేషన్స్ వచ్చాయి, ఎంతమంది చెప్పారు, ఎప్పుడు చెప్పారు అనేది చెప్పడం కష్టము

శ్రీ పి సత్యనారాయణ — రామస్వామిగారు వెళ్ళిపోతూ అవి యిచ్చి వెళ్ళారు, మీరు వచ్చి అవి తీసివేశారు మీరు మారిన తరువాత మళ్లీ యిది రద్దుచేసే కార్యక్రమం ఏమైనా వుందా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి — రామస్వామిగారు పోయేప్పుడు యిచ్చారా ఎవరు యిచ్చారు అనే సమస్య గాదు 1959 నుండి 72 వరకు చాలాసార్లు మారినాయి అధికారాలు యివ్వడం, తీయడం, తరలించడం, యివన్నీ ఎక్స్పెరిమెంట్‌గా జరుగుతున్నాయి పంచాయతిరాజ్ వ్యవస్థగురించి చాలా ఎక్స్పెరిమెంట్స్ చేస్తున్నాము 1959 లో వచ్చిన ఆక్టులో 64 లో వచ్చిన ఆక్టులో అనేక అమెండ్‌మెంట్స్ తెచ్చాము, యింకా ఎన్ని అమెండ్‌మెంట్స్ వస్తాయో, కాన్స్టిట్యూషన్‌లో ఎన్నో అమెండ్‌మెంట్స్ వచ్చివున్నాయి ఎక్స్పెరిమెంట్స్ చేసేప్పుడు కొంత అనుభవాన్నిబట్టి, సభ్యుల అభిప్రాయాల ప్రకారము, అప్పుడప్పుడు మార్పులు జరుగుతాయి ఆ మార్పులగురించి అంత ఆందోళనపడవద్దని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ వి సత్యనారాయణ — మంచి మార్పులు అయితే మాకు అభ్యంతరము లేదు

శ్రీ పి సాంబశివరాజు — మంత్రిగారు సెలవిస్తూ యీ పవర్స్ ఎప్పటికప్పుడు మారుస్తున్నాము, క్యాన్సల్ చేస్తున్నామన్నారు 1959 వ సంవత్సరంలో జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయతీలు వచ్చినదగ్గరనుంచి ఎపాయింటింగ్ అథారిటీ టీచర్స్ అయితె సమితి ప్రెసిడెంట్, క్లరికల్ స్టాఫ్‌కు మిగతావారికి జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ వున్నారు. అది అప్పటినుండి మార్పు జరగలేదు. -ప్పుడు ఎందుకు మార్పు కావలసివచ్చిందో సెలవిస్తారా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—ఇతర మార్పులు గౌరవ సభ్యులు ఎట్లాఅయితే సహించారో యీ మార్పులకుకూడా అట్లాగే సహించాలి మార్పు ఎప్పుడు మార్పే ఒకసారి జరుగనిది యింకొకసారి జరుగవద్దని ఏమీ లేదుగదా

శ్రీ కె. జితేందర్ రెడ్డి (హుజూర్ నగర్) :—అధ్యక్షా, 1959 వ సంవత్సరమునుండి యీ ఎపాయింట్ మెంట్స్ విషయములో ప్రభుత్వమునకు కంప్లేంట్స్ రాక యీ ఆరు నెలల్లోనే వచ్చాయా ? అదీగాక సి నరసింహం హైపవర్ కమిటీ యొక్క రిపోర్టు ఇంకా రెండుమూడు నెలల్లో వస్తుందని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు అంతలోగానే ట్రాన్స్‌ఫర్స్ చేసే విషయములో యీ పవర్స్‌ను మార్చవలసిన అవసరము ఏమి వచ్చింది ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—నరసింహంగారి రిపోర్టుకు దైనందిన పరిపాలన ఎపాయింట్ మెంట్స్‌కు సంబంధం ఏమిటి ? ట్రాన్స్‌ఫర్స్, ఎపాయింట్ మెంట్స్ అనేది చాలా చిన్న విషయము అది మౌలిక విషయము గాదు ఎప్పుడప్పుడు జరుగుతుంది, ప్రభుత్వములో కొన్ని సార్లు పవర్స్ సెక్రటరీకి డెలిగేట్ చేస్తాము సెక్రటరీ గారు డిప్యూటీ సెక్రటరీ గారికి డెలిగేట్ చేస్తారు, కొన్ని సార్లు సబ్ కమిటీ వేస్తాము. అది సామాన్యముగా జరిగే విషయము నరసింహం కమిటీకి దీనికి సంబంధం లేదు ఇట్లా అనేక విషయాలు వచ్చి వుండవచ్చు. ప్రభుత్వము ఏమి పని లేక పని పెట్టుకొని మార్పు చేస్తున్నారని గౌరవసభ్యులు ఎందుకు అనుకొంటారు !

శ్రీ కె. కె పి సత్యనారాయణ (యలమంచిలి) :—అధ్యక్షా, ఈపవర్స్ బదలాయింపు మార్పులతోపాటు పంచాయితీలలో జిల్లా పరిషత్తులలో ఉపాధ్యాయుల ట్రాన్స్‌ఫర్స్ మూకుమ్మడిగా జరుగుతున్నాయి అట్లా చేయడానికి వీలులేదని ఆదేశాలు పంపించారా ? పంపించడానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—కొన్ని చోట్ల అన్యాయము జరిగిన వాటికి స్టే యిచ్చాము ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసే విషయములో జరిగిన మార్పు సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలును.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—అధ్యక్షా, పంచాయితీసమితులు జిల్లాపరిషత్తులు రద్దుచేసే సమస్య లేదన్నారు. కమీషన్ వేశారు. ఆ కమీషన్ ఎందుకువేశారో సెలవిస్తారా ? రెండవది, అన్నింటిని కూడా రద్దుచేస్తున్నారు, రెండవప్రక్కన మార్పులు కావాలంటున్నారు మంత్రిగారు మార్పులు చేయడానికి కమిషన్ చేసినట్లు అనుకోమంటారా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—మార్పుకొరకే కమిటీ వేశామనే సంగతి అందరికి తెలుసు. ఒక క్వశ్చనీర్ వచ్చింది, సభ్యులందరికి తెలుసు దాని ఫైనాన్సియల్ పొజిషన్ ఎట్లా వుండాలి, ఎలక్షన్స్ ఎట్లా వుండాలి, డైరక్టు ఎలక్షన్స్ ఎట్లా వుండాలి, మార్పులు ఎట్లా వుండాలి, స్టాండింగ్ కమిటీ చైర్మన్ కలక్టరు వుండాలా లేక చైర్మన్ వుండాలా, యిలాంటి అనేక సమస్యలగురించి ఆక్టులో మార్పు చేయడానికి—మహారాష్ట్ర ప్రాంతములో అనేక విషయాలు వింటున్నాము, మదరాసులో ఒక పద్ధతి వుంది. వాటిని కనుక్కొని—కమిటీ

ఏర్పాటు చేయబడింది రద్దు చేయడము చేయబోవడము సమస్య యిదివరకే చెప్పాను. ఇంతవరకు రద్దుచేయాలని అనుకోలేదు, అనుకొంటామా అనుకోమా అనేది వేరు విషయము

శ్రీ సి.హెచ్. పరశురామనాయుడు (పార్వతీపురం) — పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను ఎబాలిష్ చేయమని చెప్పారు. మరి మార్పులు చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఈ మార్పులు చేస్తామనేదాని గురించి దేశమంతా కూడా ఒక కలవరం వచ్చింది. ఎంతవరకు చేస్తారో మంత్రిగారు సెలవిస్తారా? హైపవర్ కమిటీ రిపోర్టు చాలా డీటేల్డ్ రిపోర్టు కావచ్చు. ఫైనాన్సియల్ పొజిషన్, అది యిది అన్నీ రావచ్చు. తాత్కాలికంగా వెంటనే అవసరమైనటువంటి మార్పుల కొరకు ఆర్డినెన్స్‌గాని యింకేమైనగాని ప్రయోగించి చేస్తారా? ప్రివెన్షన్ ఆఫ్ ఎలినేషన్ ఆఫ్ లాండ్స్‌కు సంబంధించి తొందరగా ఆర్డినెన్స్ తెచ్చారు. సాంఘిక న్యాయము కొరకు మార్పు కావాలని చెబుతున్నారు, వీకర్ సెక్షన్స్‌కు అన్యాయము జరుగుతుంది గనుక యీ అన్యాయమును తొలగించాలని చెప్పారు. అందుకని ఆ అవసర నిమిత్తము తొందరగా ఆర్డినెన్స్ తేవడమో లేక యీ సెషన్ లోగా బిల్లు తేవడమో చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి — గౌరవసభ్యుల సూచన ప్రభుత్వము పరిశీలిస్తుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం — పంచాయితీ సమితుల జిల్లా పరిషత్తుల యొక్క అధికారాలను పూర్తిగా తీసివేసి అధికారుల చేతులలో పెట్టారు. వాటిని సస్పెండ్ చేయడము గాని ఎబాలిష్ చేయడము గాని ప్రభుత్వ దృష్టిలో లేదని చెప్పారు. హైపవర్ కమిటి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత కొన్ని మార్పులు చేస్తామన్నారు. మరి యింత తొందరగా యీ పవర్స్‌ను డెలిగేట్ చేయడానికి కారణము ఏమిటి? ఏమి దుర్వినియోగము జరిగిందని ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చింది? ఎప్పుడప్పుడు చేస్తున్నామని ఎవేజివ్‌గా వారు చెబుతున్నారు. What is the exact mistake that has been found by the Government on the part of the Presidents of Samithis and Chairmen of Zilla Parishads in regard to the exercise of powers given to them ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి — ఈ విషయములో చాలా సార్లు చెప్పాను. పవర్స్ తీసుకోవడం యివ్వడం పదిసార్లు జరిగింది. ఇప్పుడు కొత్తగాదు. బహుశః వారికి తెలియదేమో గాని 59 నుండి ఎన్నోసార్లు జరిగినవి. జరుగుతున్నవి. ఇది సామాన్య విషయము. ట్రాన్స్‌ఫర్ ఎపాయింట్‌మెంట్స్ ఎవరు చేయాలనేది, ఇది పెద్ద విషయము గాదు, ఆక్టులో మార్పులు, ఎలక్షన్స్ ఎట్లా వుండాలి ఏమిటి అనేది పెద్ద విషయము. దాని గురించి సభ్యులు అడగవచ్చు, ట్రాన్సఫర్స్ ఎవరు చేస్తారు ఏమిటి అనేది చాలా చిన్న విషయము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :— ట్రాన్సఫర్స్ వుద్యోగాల నియామకము చాలా చిన్న విషయము అన్నారు. ఎలక్షన్స్ మాత్రము పెద్ద విషయము అన్నారు. అది ఒప్పుకొంటాననుకోండి. అసలు హైపవర్ కమీషన్

ముందున్నటువంటి టర్మ్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్ ఏమిటి? ఆ టర్మ్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్‌లో మీరు మొన్న తీసుకవచ్చినటువంటి మార్పువస్తుందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇకముందు ఇటువంటి చిన్నచిన్న మార్పులు ఏమి తీసుకవస్తారో సెలవిస్తారా?

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి — టర్మ్స్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్ అందరు గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. పంపించాము. అందరికి అవి అందకపోతే అందజేస్తాము ఏమి మార్పులు ముందుకు చేస్తారు అనేది యిప్పుడు జ్యోతిషం చెప్పడం సాధ్యం గాదు

శ్రీ యం బాగారెడ్డి (జహీరాబాదు): — అధ్యక్షా, గౌరవనీయ మంత్రి గారు, ఎక్కడైతే రిప్రజెంటేషన్ వచ్చిందో అక్కడ ట్రాన్సఫర్స్ క్యాన్సల్ చేశామన్నారు. ఈ మధ్యన ప్రభుత్వ ఆర్డర్స్ వెళ్ళిన తరువాత — పంచాయితీ సమితి ప్రెసిడెంట్, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ ట్రాన్స్‌ఫర్స్ చేయకూడదని — సమితులలో జిల్లా పరిషత్తులలో వందల ట్రాన్స్‌ఫర్స్ బ్యాక్ డేట్ వేసి జరుగుతున్నాయి రిప్రజంటు చేసిన చోట క్యాన్సల్ చేయడమనేది కాకుండా టీచర్స్ నియోజకవర్గము నుండి కౌన్సిల్‌కు ఎలక్షన్స్ వున్నాయిగాబట్టి మూకవుమ్మడిగా టీచర్స్ ట్రాన్సఫర్స్ జరగకూడదని జనరల్‌గా ఒక ఆర్డరు ఏమైనా యిస్తారా? 15 నుండి లేక ఏదైనా డేట్ పెట్టి ఫలానా డేట్ నుండి అయిన ట్రాన్సఫర్స్ అన్ని క్యాన్సల్ కావాలని చెబితే బాగుంటుంది

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి — తెలంగాణాలో టీచర్స్ నియోజకవర్గము నుండి కౌన్సిల్‌కు ఎలక్షన్స్ కాబోతున్నాయి దానికొరకు, ఎన్నికలు అయ్యే వరకు ట్రాన్సఫర్స్ చేయకూడదని ఒక ఆర్డరు వుంది. దానికి వ్యతిరేకంగా జరిగితే స్టే యివ్వడం జరుగుతోంది. ఆంధ్ర రాయలసీమలలో అన్ని చోట్ల మూకవుమ్మడి — ట్రాన్సఫర్స్ జరగలేదు కొన్నిచోట్ల ట్రాన్సఫర్స్ జరిగినా. ఎక్కడైనా అన్యాయం జరిగితే వాటిపై స్టే ఇవ్వడం జరిగింది ట్రాన్సఫర్స్‌కు సంబంధించి సాధారణంగా జరిగే వాటి విషయములో ప్రభుత్వం జి. ఒ. ఇష్యూ చేయడం బాగుండదు తెలంగాణా విషయములో మాత్రము ఎలక్షన్స్ అయ్యే వరకు ట్రాన్సఫర్స్ చేయవద్దని యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ యివ్వబడినవి.

SETTING UP OF TOBACCO BOARD

35—

* 344 Q.—Sri M Nagi Reddy:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Central Government propose to set up a Tobacco Board;

(b) if so, when the same will be constituted; and

(c) what are the functions of the said Board?

The Minister for Municipal Administration (Sri M. Manik Rao):—(a) The State Government have recommended to the Government of India to constitute a Statutory Board on the lines of the Tea and Coffee Boards.

(b) It depends on the decision of the Government of India, which is awaited.

(c) The State Government have recommended that the following functions could be entrusted to the Tobacco Board.

1. Controlling and regulating the production of tobacco in terms of quantity and quality and adopting measures to induce the growers to produce the required standard varieties of tobacco and providing them suitable facilities to do so by offering necessary technical and financial assistance.

2. Purchasing the surplus stocks and arranging for its disposal in co-ordination with the Andhra Pradesh State Trading Corporation Limited, either by entering into Barter deals or by export against foreign exchange.

3. Operating the buffer stocks schemes to stabilise the fluctuations in prices in the internal markets to safeguard the interest of the growers and ensuring them remunerative prices for their produce.

4. Working towards dis-seminating research findings through a net-work of information centres and educating the growers in regard to improved methods of cultivation etc.

5. Exploring the possibilities of diversifying exports of tobacco to non-traditional markets and find out outlets for export of our tobacco specially low and low-medium F C.V tobacco.

6 Stabilising the prices of both for internal and external markets which will be an added advantage to the growers and traders

శ్రీ పి సన్యాసిరావు (విశాఖపట్నం):—అధ్యక్షా, తమరు నిన్నటిరోజున తెలుగులో ఆన్సరులు చెప్పిస్తామన్నారు ఈ రోజు తిరిగి జవాబులు ఇంగ్లీషులో చదువుతున్నారండి

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇది ఎన్నో రోజులనుంచి వస్తున్న సాంప్రదాయము. ఒకసారి మార్చడము కష్టము త్వరలో న్యాయం జరిగేటట్లు చూస్తాము ముఖ్యమంత్రిగారితోను ఇతర నాయకులతోనూ మాట్లాడి ఒక నిర్ణయము తీసుకుంటాము అంతవరకూ తమరు బాధ భరించండి.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—అంటే నన్ను ఫాలో అవ వద్దు అంటారు.

(నవ్వులు)

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—స్టాక్సు క్లియర్ అయినాయంటున్నారు. గ్రోయర్సు వద్ద టుబాకో ఉండదు వారివద్ద నిలవ ఉంటె పాడయిపోతుంది ట్రేడర్సు దగ్గర సుమారు 20 కోట్ల రూ. లు ఖరీదుచేసే టుబాకో నిలవ ఉంది. అది విడుదల కావాలి గ్రోయర్సు నుంచి 20 కోట్ల రూ. లు విలువచేసే పుగాకు స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషనువారు కొని మార్కెటు చేయడానికి అవకాశాలు లేవు. ఆ అవకాశాలు కల్పించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు సూచిస్తారా?

దీనివలన కేంద్రమునకు సుమారు 205 కోట్లు ఎక్సైయిజు డ్యూటి క్రింద వస్తోంది. తరువాత టుబాకో బోర్డును వేస్తున్నప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రతించి టుబాకో బోర్డులో గ్రోయర్సు ఇంటరెస్టును ప్రొటెక్టు చేసేవారిని అందులో ఉండేటట్లుగా చూస్తారా ?

శ్రీ యం. మాణిక్‌రావు :—20 కోట్ల రూ, లు విలువగల పుగాకు వారివద్ద నిలవ ఉంది అన్నారు గ్రోయర్సువద్ద లేదు, ఆంధ్ర ప్రదేశ ప్రభుత్వ టుబాకో బోర్డుతో మాట్లాడారు. గ్రోయర్సునుంచి తక్కువ ధరకుకొని స్టాక్ పెట్టారు వారి ఏజంట్సు, స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్‌కు ఇస్తే వారు కొన్నారు. వారు గ్రోయర్సుకు ఇంత రేటు ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ కొంటుంది మధ్యవారు తక్కువ ధరలోకొని స్టాక్ పెట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏజన్సీతో అదే రేటు పయిన ఇవ్వాలని వత్తిడి చెస్తున్నారు, ప్రభుత్వం గ్రోయర్సుకు అన్యాయం జరిగిందని చెప్పింది నేను మొన్ననే గ్రోయర్సుతో మాట్లాడినాను ప్యాకర్సుతో మాట్లాడినాను. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ ఆఫీసర్ నాథ్ ఇక్కడకు వచ్చారు. 6—8 కోట్ల రూ లు వరకూ గ్రోయర్సుకు ఇవ్వాలి. Rest of the stock is with traders. Government is not going to help traders, but Government have decided to help growers. రిప్రజెంటేషను బోర్డులో ఇవ్వడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తామన్నారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) —ఇక్కడ ఒక క్రూషియల్ పాయింటు ఉంది. 20 కోట్ల రూ లు ఖరీదుచేసే పుగాకు ఉన్నది అది గ్రోయర్సు దగ్గర లేదు. వారి దగ్గర ఉంటె పాడయిపోతుంది ట్రేడర్సు గ్రోయర్సు వద్ద పెడతారు రయితులనుంచి కొనలేదు ట్రేడర్సు డబ్బు యివ్వడము లేదు. అది రిస్కు కాకుండా ఉం డడానికి ఇవ్వడము లేదు. స్టేట్ ట్రేడింగు కార్పొరేషన్ రేటుకంటె 100 రూ లు తక్కువకు ఏజెంట్సు తీసుకుంట ంటే డైరెక్టుగా మీరు గ్రోయర్సునుంచి ఎందుకని కొనకూడదు ?

శ్రీ యం మాణిక్‌రావు .—డైరెక్టుగా గ్రోయర్సు నుంచే కొన్నారు. పేమెంటు కూడ చేశారు

Sri V Srikrishna :—The S T. C. has appointed traders and these traders are being treated as agents.

శ్రీ యం. మాణిక్యరావు —అది వెల్ ఎస్టాబ్లిష్డ్ వన్ టైమ్ ఎమర్జెన్సీ కోసము వారు ఏజన్సీస్ పెట్టుకున్నారు. యీరోజు స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ బాధ్యత తీసుకుంటుంది. అది కొత్త ఆర్గనైజేషను ఆఫీసులు పెట్టి టీమ్ ఆఫ్ సెక్షన్సు పెట్టి చేయాలని కూడ ఆలోచిస్తున్నారు.

ACCUMULATION OF TOBACCO

86—

* 376 Q.—Sri A. Kotaiah (Santhanutalapudi).—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether it is a fact that the tobacco growers of Ongole district are placed in a sad predicament on account of the accumalation of tobacco;

(b) if so, the steps proposed to be taken to clear the accumulated stocks ,

(c) whether the Government will take up the matter with the Central Government to constitute a Tobacco Board from next year for the Welfare of Tobacco growers?

Sri M. Manik Rao :— (a) It is a fact that during the year 1972 the production of Virginia Tobacco had registered an increase of by 30 to 40 Million Kgs. over last year on account of increased production in certain area due to irrigation and in general on account of favourable climatic conditions This resulted in accumulation of Tobacco. On account of rush of stocks in the early part of the marketing season, there was a crisis in prices offered by the traders during the first fortnight of February, 1972.

(b) As a result of the efforts of the Government of Andhra Pradesh the Government of India directed the State Trading Corporation of India to enter the market of Virginia Tobacco in Andhra Pradesh to purchase the surplus stocks of tobacco Accordingly the State Trading Corporation entered the market in the major tobacco growing districts of Guntur and Ongole to purchase tobacco through certain authorised agents. The entry of the State Trading Corporation into the market helped stablise the tobacco prices and a good part of the surplus stocks were also cleared At present there are reportedly no saleable stocks of tobacco with the growers.

(c) Government of Andhra Pradesh has been constantly urging upon the Government of India to take steps for constituting a Tobacco Board. The Secretary, In-Charge, Food and Agriculture had also a discussion with Sri T. P. Singh, Secretary to Government of India, Ministry of Agriculture on 30 h May, 1972 Sri Singh has since informed us that Government of India have, as a result of high level discussion held on 4-6-72, decided to constitute a Tobacco Board primarily for trading operations

తరువాయి పేమెంటు క్వశ్చన్ ఉంది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఎస్. టి. సి. నుంచి ఇంకెవ్వరికీ ఇవ్వలేదు. ఆ కన్‌సరండు ఆఫీసరు ఈ నెల 27 వ తేదీకి డబ్బు ఇస్తామని ఒప్పుకున్నారు. గ్రోయర్సు ఒప్పుకొన్నారు. ట్రేడర్సు ఒప్పుకున్నారు

శ్రీ జి వి రత్తయ్య (తాడికొండ) :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎస్ టి. సి 500 టన్నులదాకా రైతులనుంచి డైరెక్టుగా ప్రొక్యూర్ చేసిన మాట వాస్తవమే. ఈ నిల్వలు ఉన్నప్పుడు అక్కడ ఉన్నటువంటి జిల్లా కలెక్టరు అక్కడ ఉన్నటువంటి వ్యాపారస్తులను అందరినీ సమావేశ పరచి రైతులదగ్గర ఉన్నటువంటి మొత్తం సరుకును లిఫ్టు చేయమన్నారు. ఏదో రకంగా కొనమన్నారు. మొత్తం మీద చాలావరకు అరువుగా రైతు దగ్గర క్లియర్ చేశారు. సుమారుగా ఆల్ ఇండియా ఎస్. టి. సి. కొన్నది. అక్కడ ఎస్. టి. సి. కొనగా ఇంకా 10 వేల టన్నులు మార్కెటులో చిన్న వర్తకుల దగ్గర మధ్య వర్తకుల దగ్గర నిల్వ ఉంది. దానికి పేమెంటు రైతులకు జరగలేదు. ఆర్డర్సు ఉంటే కాని బ్యాంకులు అప్పులు ఇవ్వవని అంటున్నారు. ఈ పుగాకు

అంతా రష్యా పోవడానికి అవకాశం ఉంది మన కామర్సు డిపార్టు మెంటువారు ఫారిన్ ట్రేడ్ మినిస్ట్రీని కాంటాక్టు చేసి ఇది ఆగస్టులోనో, సెప్టెంబరులోనో కానేకన్నా కాస్త తొందరగా ఏదైనా ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఏదైనా ఆర్డర్సువస్తే కొంతవరకు ఈ రైతులకు సకాలంలో పేమెంటు జరిగి కాస్త మార్కెటు బాగుపడి వచ్చే సంవత్సరం పంట బాగుండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. రెండవది బోర్డు అంటున్నారు. ఆ బోర్డు విషయంలో ప్రధానంగా మంత్రి గారు చేయవలసినది— బఫర్ స్టాక్ స్కీము అనేది ఉంటే కొన్ని సంవత్సరాలు గిరాకి ఉన్నప్పుడు మరో సంవత్సరం యాక రేజి పెరుగుతున్నది. మరో సంవత్సరం ఏక రేజి పెరిగినప్పుడు పంట ఎక్కువ అవుతున్నది పంట ఎక్కువ అయినప్పుడు మార్కెట్ లో స్లంపు వస్తున్నది. అప్పుడు దీనిని నిల్వ పెట్టడానికి సుమారు 10 వేల టన్నులు, 20 వేల టన్నులు 50 కోట్ల రూపాయలు విలువగల పొగాకు నిల్వ పెట్టడానికి ఒక సంస్థ టుబాకో బోర్డులో ఉండడానికి కావలసినటువంటి ప్రయత్నం మన మంత్రిగారు గట్టిగా చేస్తే ఈ సమస్య చాలావరకు పరిష్కారం కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది

శ్రీ ఎమ్ మాణిక్ రావు :— గుంటూరులో మీటింగు జరిగినప్పుడు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రత్తయ్యగారు అక్కడే ఉన్నారు. అన్నీ చర్చలు చేశాము అక్కడినుంచి ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత ఫారిన్ ట్రేడ్ మినిస్టరు శ్రీ మిశ్రా గారితో కలవాలని టెలక్సు మెసేజి పంపిస్తే 24, 25వ తేదీన వారు లేరని చెప్పారు ఇప్పుడు 10 వేల టన్నులు ఉందని మిత్రులు చెప్పారు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా స్పెషల్ ఆఫీసరు, టెక్నికల్ ఆఫీసరులు ఇవి హై గ్రేడ్ లేదు అందుచేత ఏ రేటులో కొనాలనే పరిస్థితిలో లేమని అన్నారు. కాని మేము ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు. గుంటూరులో ఉన్నటువంటి 10 వేల టన్నులు వేరే మార్కెట్టులో యూరోపియన్ కంట్రీసు కాని వేరే కంట్రీసు కాని కొనరు. ఆ స్టాండర్డు లేదు ఈ మధ్య బంగ్లాదేశ్ వారు టుబాకో కావాలని గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియానుంచి ఒక అగ్రిమెంటుకు వచ్చారు రీసెంట్లి నేను బంగ్లాదేశ్ అంబాసిడర్ ను కలసి వారితో మాట్లాడినాను. I am proceeding to negotitate.

శ్రీ డి ప్రకాశం (అద్దంకి) -- మినిష్టరుగారు ఈ విషయంలో చాలా శ్రద్ధ తీసుకొని పని చేస్తున్నారు. చాలా సంతోషం. ముఖ్యమైన విషయం ఏమంటే రైతులు ఏదైతే ఇష్టపడకం లేదో దానిని ఎస్. టి. సి. కూడా చేస్తున్నది. మధ్యవర్తి కొనకూడదు అనే విషయం వారు పదే పదే చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు ఎస్ టి. సి చిన్న చిన్న కంపెనీలను అడ్డు పెట్టుకొంటున్నది. ఆ చిన్న చిన్న కంపెనీలు చేసేటటువంటిది ఏమంటే మన ఎస్ టి సి నిర్ణయించిన ధర కాకుండా చాలా తక్కువ ధరకు తీసుకొని వారికి రశీదులు కూడా ఇవ్వకుండా వారి దగ్గరనే పెట్టుకొని ఎస్ టి. సి. దగ్గర మాత్రం ఎస్. టి. సి నిర్ణయించిన రేటునే నిర్ణయిస్తుంది వచ్చిన తరువాత అదే డిమాండు చేసుకొంటుంది. అందువల్ల మన మినిష్టరుగారు దానికి శ్రద్ధ తీసుకొని చేయించాలని కోరుతున్నాను. ఎస్. టి. సి డైరక్టుగా రైతుల దగ్గరనే కాంట్రాక్టు చేసి రైతులకే కిలిఖ చేసే ఏర్పాటు చేసినట్లయితే రైతులు ఎక్కువగా

సంతోష పడతారు అలా చేస్తే రైతులకు న్యాయం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఒంగోలు తాలూకా, అద్దంకి తాలూకాలు ఎక్కువగా పండించే ఏరియా. అద్దంకి తాలూకాలో కొత్తగా ఈ మధ్య నాగార్జునసాగర్ నీరు వచ్చిందని చెప్పి ఐ ఎల్. టి సి కంపెనీ వాళ్ళు నీళ్ళు పెట్టారనే నాకుతో కొనకుండా రైతులను ఎక్కువగా ఇబ్బందులు పెట్టారు కనుక మీరు ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొని ఎస్. టి. సి ఏ. గ్రేడు వేస్తే ఆ ధరకు కంపెనీలు కొనుక్కోవాలని నిర్ణయించి వాళ్ళు కొనుక్కొనేటట్లు చేస్తే సంతోషిస్తాము.

శ్రీ ఎమ్ మాణిక్‌రావు :— ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎస్ టి సి ఫ్యూచర్‌లో ఎంత కావాలంటే అంత కొంటుందని హామీ ఇస్తున్నాను దీనిలో అనుభవం ఉన్న వాళ్ళు పని చేస్తేనే బాగుంటుంది మిత్రులు శ్రీ రత్తయ్యగారికి తెలుసు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎస్ టి సి. తీసుకొని పోతే ఇంటర్ నేషనల్ వాళ్ళు కొనాలి.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :— శ్రీ రత్తయ్యగారు ఒక ట్రేడర్.

శ్రీ ఎమ్ మాణిక్‌రావు :— అక్కడ ఉన్న లోకల్ టాలెంటుకు ఈ సంవత్సరం కొంత మందిని పెట్టుకొని మొత్తం బిజినెస్ ఎంత సాధ్యమైతే అంతా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా మన ఎస్ టి. సి కి ఇస్తుంది. గ్రోయర్సునుంచి కొనాలని, వారికి డైరక్టుగా డబ్బులు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది అలా చేస్తామని నేను హామీ ఇస్తున్నాను

శ్రీ కాజా రామనాధం (ముదినేపల్లి) :— అధ్యక్షా, ట్రేడర్సు దగ్గర 20 కోట్ల రూపాయల సరుకు నిల్వలు ఉన్నాయని అంటే దానికి సమాధానం లేదు. రైతుల దగ్గర ఉన్నటువంటిది మాత్రమే ఎగుమతుల అయ్యేట్లు చూస్తామని అన్నారు పొగాకు రైతుల దగ్గర ఉన్నప్పటికి ట్రేడర్సు దగ్గర ఉన్నప్పటికి ఈ రాష్ట్రంలో 20 కోట్ల రూపాయల పొగాకు నష్టం అయ్యే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు వాటిని ఎక్స్‌పోర్టు చేసేటటువంటి విధానం సమగ్రంగా ఆలోచించడం, దీనికి ప్రయత్నం చేయడం అనేది ప్రభుత్వం బాధ్యత. ట్రేడర్సు, గ్రోయర్సు ఈ విధంగా కొనుక్కొని పోతున్నారని ప్రతి సంవత్సరం కంప్లయింటు చేయడం సకాలంలో ఎస్. టి. సి. ని రైతుల దగ్గర కొనమని ఎన్నిసార్లు చెప్పినా సకాలంలో కొనకుండా సమయందాటిపోయిన తరువాత ఈ మధ్య దళారులకు ఉపయోగపడేటట్లుగా ప్రతి విషయంలోను ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్నది. అందుచేత ఇక్కడ ఉన్నటువంటి మొత్తం పొగాకు నష్టపడితే మన రాష్ట్రానికి వచ్చేటటువంటి నష్టం కాని ఏదో కొద్దిమంది వ్యాపారస్తులకు ఇతరులకు వచ్చేటటువంటి నష్టం కాదు. మార్కెట్టు లేకపోతే మనం కొనేది లేదు పెట్టేది లేదు. కనుక బయటికి పంపించేటటువంటి ప్రయత్నాలు పూర్తిగా చేయవలసిన అవసరం ఉందని గమనించి మొత్తం అంతా ఎక్స్‌పోర్టు అయ్యేట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్ మాణిక్‌రావు :— అధ్యక్షా, ఈ రోజు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా నుంచి నేను అష్యూరెన్సు ఇస్తున్నాను. మీరేమో లోయర్ రేటులో అన్నారు. మేము ప్రయత్నం చేస్తే మీరు గ్రోయర్సుకు ఇస్తామని హామీ ఇస్తే రైతుకు ఒప్పుకొనడానికి నేను గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియానుంచి కొట్లాడేందుకు

సిద్ధంగా ఉన్నాను ఈ రేట్సు తక్కువ ఇచ్చిందని గుంటూరులో చాలా అలజడి జరిగింది. 300, 350 రూపాయలకు కొని 500, 600 లకు అమ్ము తున్నారని, అన్నారు గ్రోయర్సుకు లాభం జరగాలనే ఉద్దేశం మాకు ఉంది. దీనికి ఇంటర్ నేషనల్ మార్కెట్టు ఉంది. అది ఇక్కడ చెప్పజాలము. గుంటూరులో ఉన్నటువంటి వారు ఈ గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు, స్టేట్ గవర్నమెంటుకు ఏమిటి అంటున్నారు Every dealer has direct connection with international market ఇప్పుడు దానికి ఎట్లా చేయాలని చెప్పి స్టేట్ గవర్నమెంటుతో ఆలోచన చేస్తున్నాము. అందుకు కొంత సమయం పడుతుంది గ్రోయర్సుకు నష్టం ఏమీ కలుగకుండా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు ఒక పనిచేయండి. ఇందులో అనుభవము, అభిరుచి ఉన్నటువంటి శాసనసభ్యులను పిలిచి వారి సలహాలు తీసుకోండి. అది మీకు ఉపయోగంగా ఉంటుంది ఈ ప్రశ్నల సమయములో కాకుండా వేరుగా మాట్లాడండి అప్పుడు ఇంకా వివరంగా చెప్పడానికి వీలుంటుంది.

Sri M Manik Rao —I will do it,Sir.

CONSTITUTION OF CONSTRUCTION CORPORATION

37—

*956 Q —Sri Vanka Satyanarayana (Penukonda) — Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state

(a) whether the State Construction Corporation has been constituted to help the unemployed Engineers and to check undue profits being netted by a few contractors, and

(b) whether it is an experiment being done in the State or the impact of the study of working of such Construction Corporations else-where ?

The Minister for Irrigation (Sri P. Narasa Reddy):-(a) No, Sir

(b) Does not arise.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ .—ఈ మధ్య మన ఇంజనీర్సు అసోసియేషన్ సీలేరులో సమావేశమై ఈ ప్రపోజలు ప్రభుత్వము ముందు పెట్టిందా ? పెడితే ప్రభుత్వము ఏమి ఆలోచిస్తున్నది ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—ఇంజనీర్సు అసోసియేషన్ వారు ఇలాంటి కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ పెట్టాలని సూచించారు. మేముకూడ మా పి.డబ్ల్యు డి. సెక్రటరిని ఒరిస్సాకు పంపి జార్మెలాలో ఆ కార్పొరేషన్ వారు ఇదివరకు ఎలా పనిచేస్తున్నారో దాని సాధకబాధకాలు పరిశీలించమని అన్నాము. అంతే కాకుండా నేషనల్ ప్రాజెక్ట్సు కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ అని ఢిల్లీలో ఒకటి పెట్టినారు. ఈ రెండూ లాస్‌లో నడుస్తున్నాయి మేముకూడ ఒకటి పెట్టి లాస్ రాకుండా ఎలా బాగుపరచాలి అనేది పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ :—ఇది ఇంజనీర్సు యొక్క నిరుద్యోగసమస్యను సాల్వ్ చేసేటటువంటిది ఢిల్లీ గవర్నమెంటువారు ఒకటి ఏర్పాటుచేశారు కొంత ఎయిడ్ ఇచ్చి, అలాగే మన సరిహద్దులో ఉన్న ఒరిస్సా గవర్నమెంటు కూడ ఏర్పాటుచేసింది దానిద్వారా నష్టం వస్తున్నదంటే, మనకు వచ్చేటటువంటి కంట్రాక్టర్లకు అబవ్ కంట్రాక్టు రేట్సు ఇవ్వడంవలన ఎక్కువ నష్టము వస్తున్నది. అందుకోసం ఈ సంస్థను ఇప్పుడు ఏర్పాటుచేయడం అనేది ఈ నిరుద్యోగ సమస్య దృష్ట్యా ప్రభుత్వము పునరాలోచిస్తుందా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—అధ్యక్షా, నిరుద్యోగ సమస్య అంటే ఒకసారి మొదట్లో కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేసినప్పుడు కొంతమంది ఇంజనీర్సును రిక్రూట్ చేయవచ్చు. మళ్ళీ ప్రతిసారి దానిని పెంపొందించడం తప్ప we cannot have potential for greater recruitment. అందుకొరకు కేవలం నిరుద్యోగసమస్యను టాకల్ చేయడానికి కార్పొరేషన్ మొదలుపెడితే నిరుద్యోగ సమస్య అలాగే ఉండిపోతుంది కార్పొరేషన్ లాస్‌లో నడుస్తుందేమో, అలాకాకుండా ఒక సమగ్రమైన స్కీము మొదలుపెట్టాలని మొదట్లో డిపార్టుమెంటల్ వర్క్సు చేయించి ఈ కాల్యూసివ్ కంట్రాక్టర్సును తప్పుకోడానికి డిపార్టుమెంటు తరఫున కొన్ని స్కీమ్సు చేయించి ఒక చిన్న మొత్తములో ఇలాంటి కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుచేయడానికి సాధ్యమవుతుందా అనేది పరిశీలనలో ఉంది

శ్రీ పి శ్రీకృష్ణ :—1968-69 లో బీహారు గవర్నమెంటు అక్కడ ఇరిగేషన్ మినిస్టరు డిపార్టుమెంటల్ ఎగ్జిక్యూషన్ చేయించి మొత్తం ప్రాజెక్ట్సు అన్నిటికికూడ ఒక ప్రయత్నంచేసి సక్సెస్‌ఫుల్‌గా చేయించార రేపు బడ్జెటు సెషన్‌లో అది వస్తుందనుకోండి, చాలా కంట్రాక్టర్లకు దుబారాగా ఎక్సెస్‌గా ఇవ్వడం అవన్నీ చాలా ఉన్నాయి డిపార్టుమెంటల్‌గా ఎగ్జిక్యూట్ చేసేటటువంటి పద్ధతిలో దానికి ఎక్కువ సహకరించేటటువంటి ఈ ఇంజనీర్సుయొక్క ఈ సొసైటీలు పెట్టి అవి చేసేటటువంటివన్నీ కోఆర్డినేట్ చేసి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి ప్రయత్నించినట్లయితే స్టేట్ మొత్తంమీద అనెంప్లాయిమెంటు సాల్వ్ అవుతుంది. దుబారా ఖర్చులు తగ్గిపోతాయి, ప్రాజెక్ట్సు త్వరగా ఎగ్జిక్యూట్ అవుతాయి, ఇవన్నీకూడ జరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది కదా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—రాష్ట్రం మొత్తంలో అది సాధ్యం కాదేమో మేము ఇప్పుడు తొలిసారిగా కొన్ని స్కీమ్సు డిపార్టుమెంటల్‌గా అనుకొంటే కొన్ని రూల్సు ఆ కోడులో అడ్డంకులుగా ఉన్నాయని ఇంజనీర్సు చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఆ రూల్సు కొంత మార్పు చేయాలి. ఎందుకంటే లేబర్ అడ్వాన్సు గురించి గాని, లేక మెటీరియల్ కొనడానికి గాని అలాంటి సమస్యలు ఉన్నాయి మేము కోడు ప్రకారము అడ్వాన్సు ఇవ్వడానికి సాధ్యం కాదు. అందువలన దానిలో కొన్ని మార్పులు తెచ్చి మేము కొన్ని స్కీమ్సు మొదలు పెడతాము. బీహారులో ఎట్లా చేశారో గాని it is not a feasible proposition పూర్తి రాష్ట్రం మొత్తంలో చేయాలంటే మా ఇంజనీర్సు కూడ రెడీగా ఉన్నారో లేదో అదికూడ అనుమానంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :— ఈ కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ స్టార్ట్ చేసే లోపల ఈ అన్‌ఎంప్లాయిడ్ ఇంజనీర్సుకు ప్రయివేటుగా కంట్రాక్ట్సు ఇవ్వడానికి మనము ఎందుకు అంగీకరించకూడదు. నామినేషన్స్ ద్వారా ?

Sri P Narasa Reddy :—We have been giving works to engineers on nomination to such an extent where the engineers are prepared but our sad experience is that the engineers for all the benefits that the Government have extended are not able to do and the old contractors are stepping in and the work is going on as usual

SETTLEMENT OF KRISHNA WATER DISPUTE

38—

*710 Q.—Sarvasri M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana :- Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state .

(a) whether the Government of India has suggested to the Andhra Pradesh State and other concerned State Governments about the desirability of settling the Krishna river water dispute out side the Tribunal, and

(b) if so, whether our State Government have accepted their suggestion ?

Sri P. Narasa Reddy :—(a) No communication has been received from the Government of India making any such suggestion ;

(b) Does not arise.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— కమ్యూనికేషన్ ఏమీ రాలేదని అన్నారు పత్రికలలో వచ్చింది దాన్ని గురించి క్లారిఫికేషన్ అడిగారా సెంట్రల్ గవర్నమెంటును ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— ఛీఫ్ మినిస్టర్సు కాన్ఫరెన్సులో ముఖ్యమంత్రులందరు సమావేశమైనప్పుడు ఇన్‌ఫార్మల్‌గా డిస్కస్ చేసినప్పుడు ప్రధానమంత్రిగారి సూచనను అందరు ఆమోదించినట్లు రిపోర్టు అయిందని దాన్ని గురించి మా ప్రభుత్వము, మా ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ రెడీగా ఉన్నారు provided they also reciprocate.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— ముఖ్యమంత్రిగారు రెడీగా ఉన్నారు ఛీఫ్ మినిస్టర్సు కాన్ఫరెన్సులో ఇన్‌ఫార్మల్‌గా డిస్కషన్‌కు వచ్చిందా ? ప్రధానమంత్రిగారు ఆమోదించారా ఈ సూచనను లేకపోతే ఆమె ఇది సూచించిందా ? అలాంటప్పుడు వివాద పరిష్కారం చేసుకోవడంవలన, ఇప్పుడు కొన్ని వర్క్సు ఆగిపోయినాయి కాబట్టి అవి ప్రోసీడ్ కావడంకోసం ఈ సమస్య మీద మనము తీసుకొనేటటువంటి ఇనిషియేటివ్ ఏమిటి ?

Sri P Narasa Reddy :—The case is now pending before the Tribunal. How are we to take the initiative for compromise సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు ఏమైనా చేస్తే మనము రెడీగా ఉంటాము గాని ఎవిడెన్సు అంతా జరిగిపోయి ఆర్గుమెంట్సు జూలై 3 న మొదలయ్యేటప్పుడు మేము మీరు అట్లా అన్నారు గనుక మీరు ఇనిషియేటివ్ తీసుకొని రాజీపడతారా అంటే we will be exhibiting our weakness in the case.

శ్రీ సి వి కె రావు (కాకినాడ) — ఈ డిస్ప్యూట్ ట్రిబ్యూనల్‌లో ఏ స్టేజిలో ఉన్నదో చెప్పుతారా ?

Sri P Narasa Reddy —Evidence has been finished. There will be arguments on 3rd July

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ఇప్పుడు ట్రిబ్యూనల్‌లో ఉన్నది, అదంతా ఆర్గుమెంట్సు అయిన తరువాత జడ్జిమెంటు వస్తుంది, అందులో అన్యాయము జరుగుతుందో, న్యాయం జరుగుతుందో అది వేరే విషయము చీఫ్ మినిష్టర్సు కాన్ఫరెన్సులో ప్రయింమినిష్టరునుంచి, సెంటరునుంచి ఒక ఇనిషియేటివ్ వచ్చినప్పుడు అది మనము కరస్పాండెన్సుతో చేయబోయినా ప్రయింమినిష్టరుగారి ఇనిషియేటివ్ అడ్వాన్సు చేసేదానికి ప్రయత్నిస్తే అట్లాంటి చర్య జరిగితే, ఆ రకమైన సెటిల్మెంటు జరిగితే మనకు నేషనల్ ఇంటిగ్రేషన్‌లో లేనిపోని చావనిజం రెచ్చగొట్టుకొనే పని లేకుండా ఉంటుంది కాదా ? కనుక అలాంటి సెటిల్మెంటు కోసమైనా ప్రయింమినిష్టర్ ఇనిషియేటివ్ ఇంకా ముందుకు తీసుకువెళ్లడానికి మన ప్రభుత్వము ప్రయత్నం చేస్తుందా ?

శ్రీ పి నరసారెడ్డి — ప్రయింమినిష్టరుతో మాట్లాడమంటే మాకేమి అభ్యంతరంలేదు మాట్లాడతాము కాని మేమే యినిషియేటివ్ తీసుకోవడం అనేది బాగుండదని మనవిచేస్తున్నాను ఎందుకంటే we are the more aggrieved before the Tribunal కనుక మేము ప్రయిం మినిష్టరు దగ్గరకు వెళ్లి ఏదైనా మీరు చేస్తారా లేదా అని మన తరపున ఇనిషియేటివ్ తీసుకోవడం it will not be good in the interests of the State.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ప్రయిం మినిష్టరును ఇనిషియేటివ్ తీసుకొమ్మని చీఫ్ మినిష్టర్సు కాన్ఫరెన్సులో సజెస్ట్ చేశారు. మరి ప్రయిం మినిష్టరు ఇనిషియేటివ్ తీసుకొనేటప్పుడు మరి ఈ సటిల్‌మెంటు కోసం దానిని కొంచెము స్ట్రెంగ్తన్ చేసి ప్రయిం మినిష్టరు గారు దీన్ని సెటిల్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే మన నేషనల్ ఇంటరెస్టులో అది ఉపయోగపడుతుంది గనుక ఆ ఇనిషియేటివ్ కాస్తా అడ్వాన్సు కావడానికి మనము ఎందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదని ట్రిబ్యూనల్ ముందు ఇది తెస్తే మన కేసు వీక్ కావచ్చు గాని ప్రయిం మినిష్టరు గారితో మాట్లాడితే మన కేసు ఎందుకు వీక్ అవుతుంది ?

Mr Speker -- Please take the suggestion.

Sri P. Narasa Reddy :— Yes, Sir

New Buses purchased by the R. T. C.

89—

* 130 Q —Sar sri D. Venkatesam (Kuppam) & Nallapa Reddy Sreenivasulu Reddy (Gudur):—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state

(a) the number of new buses purchased by R. T C during 1970-71 and 1971-72 and their make;

(b) the price of each bus; and

(c) the place where the bodies of those buses were constructed and the expenditure incurred therefor ?

The Minister for Transport (Sri K. Prabhakara Reddy) :—

(a), (b) and (c):—A statement is placed on the Table of the House.

(Statement)

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE —

VIDE ANSWER TO L. A Q. No. 180 (STARRED S. No. 39) GIVEN NOTICE BY SRI D. VENKATESAM, M. L. A.

(a) The number of new buses purchased by the Road Transport Corporation during 1970–71 and 1971–72 and their make :—

Year.	Make of Chassis.	No. of Chassises.
1970–71.	Leyland Commet Chassis.	131
	TATA Diesel Chassis	203
	Dodge Chassis.	25
1971–72.	Leyland Commet Chassis.	300
	TATA Diesel Chassis	300

(b) The prise of the each bus is as follows :—

1970–71.	Leyland Commet Bus.	Rs. 86,7.0
	TATA	Rs. 82,097
	Dodge	Rs 49,634
1971–72.	Leyland Commet.	Rs 101,432
	TATA	Rs. 98,7-

(c) The places where the bodies of the buses were construc'ed and the expenditure incurred

Sl. No. (1)	Name of the Firm. (2)	No of buses (3)	Type of buses (4)	Wheel base (5)	Make (6)	Rate (including taxes) per bus (7)
			Body Fabrication, 1970 7.			
1.	M/s Automechanical Corporation, Hyderabad.	10	Dist. Ordy.	205"	TATA	Rs 28,953-87 P.

2.	M/s Shahsons Pvt. Ltd., Secunderabad.	1	Dist. Exp.	210"	L. C	Rs. 31,200-00
3	do	1	Dist. Ordy.	210"	L. C.	Rs. 30,100-00
4.	M/s Sion Garage Pvt Ltd., Bombay.	1	do	194"	Leyland Cheeta	Rs. 30,000-00
5.	M/s Hyderabad Allwyns. Hyderabad.	50	do	205"	TATA	Rs. 30,250-00
6.	M/s Automechanical Corporation, Hyderabad.	5	do	205"	TATA	Rs. 20,000-00
7.	M/s Hyderabad Allwyns, Hyderabad.	19	do	210"	L. C.	Rs 31,150-00
8.	M/s M. G. Automobiles, Yemmiganur.	24	do	205"	TATA	Rs. 29,983-00
9.	M/s Hyderabad Allwyns, Hyderabad.	14	Semi-Articulated Duble-Decker	118"	L. C.	Rs 67,055-82
10.	M/s Automechanical Corporation, Hyderabad.	15	Dist. Ordy.	210"	L. C,	Rs. 31,150-00
11	do	80	do	205"	TATA	Rs 30,750-00
12.	Shahsons Pvt. Ltd., Secunderabed.	10	Dist. Exp.	212"	Dodge.	Rs 30,975-00
13.	Hyderabad Allwyns, Hyderabad.	15	do	212"	Dodge.	Rs. 30,975-00
14	Shahsons Pvt. Ltd., Secunderabad.	10	Dist. Ordy.	210"	L. C.	Rs. 31,150-00
15.	Automechanical Corporation, Hyderabad.	12	do	205"	TATA	Rs. 30,250-03

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
16	Hyderabad Allwyns, Hyderabad.	86	Dist. Exp	205"	TATA	Rs 56,850-00 (without taxes)
17.	Ruby Coach Builders, Bombay.	4	Dist. Deluxe.	205"	TATA	Rs 57,350-00 (without taxes)
18.	Jayanand Khira & Co. Bombay.	4	do	210"	L. C.	Rs. 57,850-00 (without taxes)
19	Sion Garage Pvt., Ltd., Bombay.	4	do	210"	L. C.	Rs. 57,350-00 (without taxes)
20	M. G Automobiles, Yemmiganur.	4	do	210"	L C.	Rs 57,850-00 (without taxes)
21.	Automechanical Corporation, Hyderabad.	2	do	210"	L C.	Rs 57,850-00 (without taxes)
22.	do	2	do	20 "	TATA	Rs. 56,850-00 (without taxes)
					Total Expenditure.	Rs. 1,14,84,084-78

Body Fabrication, 1971-72.

1.	M/s Automechanical Corporation, Hyderabad.	29	Dist. Ordy	210"	L. C.	Rs 32,327-00
2.	M/s Shahsons Pvt., Ltd. Secunderabad.	12	do	210"	L C.	Rs. 32,327-00

3.	M/s M. G. Automobiles, Yemmiganur.	24	do	210''	L. C.	Rs. 32,327-00
4.	Hyderabad Allwyns, Hyderabad.	40	Dist. Exp.	210''	L. C.	Rs 35,160-00
5.	do	200	Dist. Ordy.	205''	TATA	Rs. 32,327-00
6.	Shahsons Pvt., Ltd., Secunderabad.	9	Deluxe	205''	TATA	Rs 50,850-00
7.	do	4	City type Mini Bus	126''	TATA	Rs. 23,250-00
8.	do	15	Dist. Ordy	205''	TATA	Rs. 31.577-00
9.	Automechanical Corporation, Hyderabad.	28	do	205''	TATA	Rs. 31,577-00
10.	Hyderabad Allwyns, Hyderabad.	10	City type Semi Atriculted Double Decker buses.	118''	L. C	Rs 63,6 0-00
11.	do	19	Deluxe	210''	L. C	Rs 58,85 -00
12.	do	11	do	205''	TATA	Rs. 57,850-00
					Total Expenditure.	Rs. 1,39,25,066-00

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ప్రస్తుతం యీ బాడీ బిల్డింగ్ విషయంలో ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న పద్ధతి ఏమిటి ? కొన్ని కంపెనీలకు 10 బస్సులు ఇచ్చారు, కొన్ని కంపెనీలకు 20 బస్సులు ఇచ్చారు. కనీసం దీనికి టెండర్స్ ఏమైనా కాల్ ఫర్ చేశారా ? వచ్చినటువంటి టెండర్స్‌నుబట్టి వీరికి ఆర్డర్స్ ప్లేస్ చేశారా ? ఆటో మెకానికల్ కార్పొరేషన్ కంపెనీకి 5 బస్సులు ఇచ్చినపుడు 20 వేల రూ లు ఇచ్చారు ఇది ఐటమ్ నెం. 6లో చూపించారు 11 వ ఐటమ్‌లో ఇదే ఆటో మెకానికల్ కార్పొరేషన్ హైదరాబాద్ కంపెనీకి 80 బస్సులు ఇచ్చినపుడు 30,750 రూ. లు ఇచ్చారు 10వ ఐటమ్‌లో అదే ఆటో మెకానికల్ కార్పొరేషన్ హైదరాబాద్‌కు 15 బస్సులు ఇచ్చినపుడు 31,150 రూ లు ఇచ్చారు. ఒకదానికి ఒకదానికి తేడా ఉండటానికి కారణం ఏమిటి ? దీనికి అనుసరించిన ప్రొసీజర్ ఏమిటి ?

శ్రీ కె ప్రభాకర రెడ్డి (బాపట్ల) —ఈ రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్‌కు స్వంతంగా బాడీబిల్డింగ్ యూనిట్ ఒకటిఉంది. దానికి సంవత్సరానికి 120 బస్సులు కెపాసిటీవుంది. కాబట్టి తప్పనిసరిగా బయట డీలర్స్‌కు ఇవ్వవలసిన అవసరము ఏర్పడుతున్నది ఇందుకు కార్పొరేషన్ లెవెల్‌లో ఫైనాన్స్‌కు సంబంధించిన సబ్ కమిటీఉంది వారు టెండర్స్ పిలిచినతర్వాత, టెండర్స్ పరిశీలించిన తర్వాత ఉన్నతాధికారులు ఆ యూనిట్స్ ఇన్స్‌పెక్టు చేసినతర్వాత ఈ ప్రయివేట్ యూనిట్స్‌కు ఇవ్వటం జరుగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం —ప్రయివేట్ యూనిట్స్‌కు ఇస్తున్నామని మంత్రిగారు అన్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి దరఖాస్తులు ఏమైనా వచ్చాయా ? ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి టి వి ఎస్ నుంచి దరఖాస్తులువస్తే వారికి ఇవ్వలేదు ఐటమ్స్ 6, 11, 15 చూస్తే—ఒకే కంపెనీకి ఒకే సంవత్సరంలో 3 విధాలైన రేట్స్‌ను ఇచ్చారు 6వ ఐటమ్‌కంటె 11వ ఐటమ్‌కు 10 వేలు హెచ్చుగాఇచ్చారు. ఇటువంటి డిస్పారిటీ రావటానికి కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ కె. ప్రభాకర రెడ్డి :—బస్సుయొక్క సైజునుబట్టి, బస్సు యొక్క మేనిఫాక్చరర్‌నుబట్టి ఉంటుంది లేలాండ్ కామెట్‌కు సంబంధించి–ఆర్డినరీ బస్సులను, ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులనిచెప్పి వేరు వేరుగా ఉన్నవి కాబట్టి ఆ తేడా ఉన్నది

Sri D. Venkatesam .— Item 6-ordinary buses- Rs 20,000. Same district Ordinary busses Item-10-Rs 51,150 ; Item 25 same district-ordinary buses-Rs. 30,190.

Mr. Speaker .—The make of the buses may be different

Sri D. Venkatesham :—It is the same, sir.

Sri C V K Rao Now it is very clear. Item 5 50 buses 205 is the wheel base of the Tata make Rs. 30 250 Item-6 the Company is different Auto Mechanical Corporation, Hyderabad- only 5 buses but it is Rs. 20,0.0. Fo. five buses same time. same measurement it was Rs. 20,000. But the company is different and the discrepancy is hopeless. When the company is different they are paying more for less number of buses for the same type.

Mr Speaker .—Specifically say where is the disparity. When Hyderabad Alwyns was paid Rs 30,250 Auto Mechanical Corporation was paid only Rs 20,000 for five buses only.

శ్రీ కె ప్రభాకరరెడ్డి .—గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు ఐటమ్ నెం. 5 హైదరాబాద్ ఆల్విన్స్‌కు సంబంధించినది ఇది గవర్నమెంట్ అండర్ టేకింగ్ కాబట్టి ఆర్డినరీ బస్సులలో కూడా—అదనంగా కొన్ని విండ్‌స్క్రీన్స్, కొన్ని ఎక్స్ట్రా ఫిట్టింగ్స్ ఉన్నవి దానికొరకు 30 వేలు అదనంగా ఉన్నవి

శ్రీ సి వి కె రావు —Where are the extra fittings ? ఆ ఎక్స్ట్రా ఫిట్టింగ్స్ ఏమిటి ?

శ్రీ కె ప్రభాకరరెడ్డి — ఈ ఎక్స్ట్రా ఫిట్టింగ్స్‌లో—wind screens fans, tubelights instead of ordinary lights and better seats

శ్రీ సి. వి కె రావు —ఏవో ఎక్స్ట్రా ఫిట్టింగ్స్ అని బుకాయిస్తున్నారు. ఈ 10 వేల రూపాయలు డిఫరెన్స్ ఎట్లావచ్చిందో చెప్పమంటున్నాను ఎక్స్ట్రా ఫిట్టింగ్స్‌కు 10 వేల రూపాయలు అవుతుందా ?

శ్రీ కె ప్రభాకరరెడ్డి .—ఈ ఎక్స్ట్రా ఫిట్టింగ్స్ చేసింది ఆల్విన్స్ హైదరాబాదు కంపెనీ ఎక్స్ట్రా ఫిట్టింగ్స్ ఆల్విన్స్‌కు సంబంధించింది ప్రయివేట్ ఇండివిడ్యువల్స్‌కు సంబంధించిందికాదు. అందులో ఇతర విషయాలు ఏమి ఉన్నవో కనుక్కొని చెబుతాను

శ్రీ కె బి. నరసప్ప —ఐటమ్ నెం 1 లో 10 బస్సులకు 93,983 రూ.లు అన్నారు ఐటమ్ నెం 6లో 5 బస్సులకు 20 వేలు అన్నారు 28 వేలకు ఏ కంపెనీకూడ చేయలేదు అది ప్రైక్లోస్టైయిల్ మిస్టేక్ అయిఉండవచ్చును

Mr. Speaker —Is it a mistake ?

Sri K. Prabhakara Reddy :—I am very sorry Sir. It is a type mistake.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి —అధ్యక్షా, ప్రతిదఫా కొత్త బస్సులు ఇండెంట్ పెట్టేటప్పుడు లోయస్ట్ టెండర్ నే కన్‌ఫరమ్ చేస్తున్నారా? లేకపోతే కమిటి అభిప్రాయం ప్రకారం వారి యిష్టప్రకారం వ్యవహరిస్తున్నారా?

శ్రీ కె ప్రభాకరరెడ్డి —బస్సుల పర్చేజస్ వరకు - మూడు నాలుగు కంపెనీలు మాత్రం భారతదేశంలో మేనిఫాక్చర్ చేస్తున్నవి లేలాండ్ కామెట్ టాటా డీసిల్, డాడ్జ్-యీ మూడు నాలుగు కంపెనీలు పనిచేస్తున్నాయి ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించి లేలాండ్ కామెట్, టాటా డీజిల్ కు మాత్రం ప్రిఫరెన్సు యిచ్చి పర్చేజ్ చేస్తున్నారు దీనికి ఒక కమిటి ఉంటుంది లోయస్ట్ టెండర్స్ పిల్చిన తరువాత అవి పర్చేజ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి — లోయస్ట్ టెండర్ నే కన్‌ఫరమ్ చేస్తున్నాము అన్నది సమాధానం రాలేదు

Sri K. Prabhakara Reddy :—Is it regarding purchase of buses or body - building? About the body-building, it is the lowest that is accepted.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి (పాణ్యం) :—బాడీ బిల్డింగుకు ఇప్పుడు యిచ్చే సంఖ్య ప్రకారం 2 కోట్ల 60 లక్షలు రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినట్లు కనబడుతున్నది. రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్ బాడీబిల్డింగ్ వర్క్‌షాపు పెట్టుకోలేదా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి :—ఉన్నది.

Mr. Speaker :—They are able to build only 120.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—దానిని ఎక్స్‌పాండ్ చేయడానికి స్కోప్ లేదా? విజయవాడలోగాని, తదితర ప్రాంతాలలో బాడీబిల్డింగ్ వర్క్‌షాప్స్ లేవా? ఇక్కడ చెప్పినదాంట్లో, విజయవాడలోగాని, తదితర సర్కారు జిల్లాలలోగాని బాడీబిల్డింగ్‌కు ఎవరికీ యిచ్చినట్లు కనిపించదు. దానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి :—కార్పొరేషన్‌కు సంబంధించినంతవరకు యీ బాడీబిల్డింగ్ యూనిట్ ఒకటి హైదరాబాదులో మాత్రం ఉంది. 1966 లో ఈ యూనిట్ ప్రారంభించబడింది. మొదట నెలకు 5 చొప్పున తయారైనవి. ఇపుడు 10 వరకు చేయగలుగుతున్నారు. ఈ ఆల్విన్ సంస్థ గవర్నమెంట్ అండర్‌టేకింగ్ కాబట్టి వారు నెలకు 50 చొప్పున బాడీబిల్డింగ్ చేయగలుగుతారు. ఇపుడు కార్పొరేషన్‌కు డబ్బు లేని పరిస్థితిలో ఇందుకు కార్పొరేషన్ ఇన్‌వెస్ట్ చేయడం ఉచితం కాదు అని బాడీబిల్డింగ్ చేపట్టలేదు. ఇతర ప్రదేశాలలో బహుశా మంచిగా బాడీబిల్డింగ్ చేసేవారు లేకపోవచ్చును. టెండర్స్ పిలుస్తూంటారు. టెండర్స్ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ కమిటీ ఫైనలైజ్ చేస్తారు. ఒక్క హైదరాబాదులోనే కాదు, బొంబాయిలో, మద్రాసులో కూడా చేయించిన పరిస్థితులు ఉన్నవి. టెండర్స్‌ను పిలిచినప్పుడు ఎవరు వస్తారో వారికి యివ్వటం జరిగింది.

శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి :—రాయలసీమ ప్రజల సౌకర్యార్థం 180 మైళ్ళ లాంగ్ డిస్టెన్స్ రూట్స్‌లో ఆర్. టి. సి బస్సులు నడపటానికి నిర్ణయించింది. కొత్త బస్సులు కొనుగోలు చేసేటపుడు కొత్త రూట్స్ అవసరాలు కూడా దృష్టిలో ఉంచుకొన్నారా? రాయలసీమలోని కొత్త రూట్స్‌లో కొత్త బస్సులు నడవడం ఎపుడు ప్రారంభిస్తారు?

Mr Speaker :—This relates to the body building of the buses.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—కార్పొరేషన్‌వల్ల డబ్బు కొదువ అవటంవల్ల మన కార్పొరేషన్ బాడీబిల్డింగ్ సంస్థ అభివృద్ధి చేయలేకపోతున్నాము. అందువల్ల ప్రయివేట్ సంస్థలకు యిస్తున్నాము అన్నారు. మన కార్పొరేషన్ దగ్గర నుంచి సంవత్సరానికి 50 లక్షల రూపాయలకు పైగా సూపర్ టాక్స్ పేరుతో గవర్నమెంట్ వసూలు చేస్తున్నది. గవర్నమెంటు పెట్టుబడికి కూడా వడ్డీ ఎక్కువ తీసుకొంటున్నది. అటువంటప్పుడు యీ సూపర్‌టాక్సు రద్దు చేయమని చెప్పి,

ఆ 50 లక్షల రూపాయలు ఇన్వెస్ట్‌మెంటు దానిమీద పెట్టి-యీ ప్రయివేట్ సంస్థలకు ప్రభుత్వం డబ్బు అంతా దుర్వినియోగం చేసేబదులు-యీ కార్పొరేషన్ సంస్థను పెద్దది చేయటానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆలోచించకూడదు?

శ్రీ జె. ప్రభాకరరెడ్డి —ప్రైవేట్ సంస్థకు యివ్వడం జరగదు. ఆల్విన్స్ గవర్నమెంట్ అండర్ టేకింగ్. గవర్నమెంట్ టేక్ ఓవర్ చేసింది దాని కెపాసిటి సంవత్సరానికి 600 కాబట్టి అనవసరంగా అదనంగా పెట్టే పరిస్థితి ఆ ప్రశ్న ఉదయించదు.

శ్రీ పం. సత్యనారాయణ —50 లక్షలు గవర్నమెంట్ అదనంగా ఖర్చు పెడుతున్నది

Mr. Speaker —He said Allywn's is a government undertaking where they are going to get all this .

శ్రీ పం. సత్యనారాయణ —బిర్లాలుకూడ ఉన్నారుగదా?

మిస్టర్ స్పీకర్: —గవర్నమెంటు తీసుకుంటున్నదని అన్నారుగదా?

శ్రీ కడుపూడి ప్రభాకరరావు —మంత్రిగారు ఎక్స్‌ట్రా ఫెసిలిటీస్ కోసమని 30 వేల రూపాయలదాకా ఒక్కొక్క బస్సుకు పెట్టించడం జరిగిందని అన్నారు. ఆ ఎక్స్‌ట్రా ఫెసిలిటీస్ ట్యూబ్ లైట్స్ ఫాన్స్ వేశారు అన్నారు నైట్ ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సుకు ట్యూబ్ లైట్స్ అవసరం లేదు. It is only a sheer luxury, Fans, they are sheer useless ప్రాక్టికల్ డిఫికల్టీస్ నేను స్వయంగా చూశాను

Mr Speaker·—Kindly do not make mini speech, Mr. Prabhakara Rao.

Sri Kudupudi Prabhakara Rao.-It is not a speech, Sir It is a pertinent point Corporation is wasting much money. The fans are not at all working. So I request the Hon. Minister to pay a surprise visit and see the night express buses and find out how they are useful.

Mr. Speaker,—(To the Hon· Minister),-Please take the suggestion, Mr Prabhakara Reddy.

RETREADING UNIT FOR A P. S. R T C.

40—

* 160 Q. Sri D. Venkatesham :—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state ;—

(a) whether there is a retreading unit in the Andhra Pradesh Road Transport Corporation for repairs etc , of old tyres ;

(b) whether it is a fact that the retreading of old tyres is entrusted to Private companies by the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation ; and

(c) if so, the reasons therefore, and the amount paid to private companies for the above purpose in 1969-70, 1970-71 and 1971-72 ?

Sri K Prabhakara Reddy :—(a) Yes Sir. There are two Retreading Units one at Vijayawada and the other at Hyderabad

(b) Yes Sir

(c) Due to increase in the inflow of used tyres, it has become necessary to entrust the retreading of old tyres to the private companies. They are paid Rs 7,55,702 Rs. 10?',16. and Rs 8,35,887 during the year 1969-70, 1970-71 and 1971-72 respectively.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—1969 సంవత్సరం నుండి ప్రైవేట్ కంపెనీలకు మూడు సంవత్సరములు డబ్బు యిచ్చినట్లు చెప్పారు 6 లక్షల చిల్లర, 10 లక్షల చిల్లర రిట్రేడింగ్‌కు. ఆ కంపెనీ పేర్లు ఏమి? ఆ కంపెనీలకే యివ్వవలసిన అవసరం ఏమి ఏర్పడింది?

Sri K. Prabhakara Reddy —The following are the figures for 1969-70

					Amount paid
1.	M/s	Stanes Tyres .	No of tyres 10,	Rs.	1,305
2.	,,	Hindusthan Tyres and Rubber Products	,, 1,914	Rs	2,37,724
3.	,,	Royal Tyre Services	,, 1 755	Rs.	2,25,233
4.	,,	Hyderabad Tyre Services	,, 3,154	Rs	2,81,213
5.	,,	Hindustan	,, 33	Rs	8,147

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Reorganisation of A. P. S. R. T. C.

40—A

*1507-H Q—Sarvasri Vallapareddy, Srinivasulreddy, C V. K. Rao, A. Sreeramulu and N Venkataratnam :—Will the hon Minister for Transport be pleased to state

(a) whether the Government have decided to reorganise the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation,

(b) the manner in which the same will be reorganised;.

(c) when the same will be reorganised, and

(d) the reasons for reorganising the same ?

Sri K Prabhakara Reddy :—(a) No Sir. But the matter is under consideration

(b) to (d) Do not arise.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి —రవాణాశాఖ మంత్రిగారు ప్రకటన చేసినట్లుగా అన్ని పత్రికలలో వచ్చినది. ఆర్ టి సి మూడుచోట్ల తెలంగాణాకు ఒకటి ఆంధ్ర ఏరియాకు ఒకటి, రాయలసీమకు ఒకటి మూడు రీజియన్సులో రికాన్‌స్టిట్యూట్ చేసి మూడు విభాగాలుగా చేస్తున్నారని మంత్రిగారి ప్రకటన పత్రికలో వెలువడింది. ఇప్పుడు దానిని కాదు అంటున్నారు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి — నేను పత్రికలలో వెల్లడించిన దానిని ఖండించడం లేదు వారు అడిగిన ప్రశ్న- "whether the Government have decided to re-organise the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation", I said No' Not decided yet The matter is under consideration. ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నదని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను దానిని ఖండించడంగాని, సమర్థించడంగాని ఉదయించదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి —రికాన్‌స్ట్రూట్ చేయబోతున్నాము అని చెప్పారు గాని పరిశీలిస్తున్నామని పత్రికలలో వచ్చిన స్టేట్‌మెంట్ లేదు

మిస్టర్ స్పీకర్. — చేయబోతున్నామని అంటే పరిశీలనలో ఉన్నదని తెలుసుకోండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:- పరిశీలనలో ఉన్నది అంటే ఏ సూత్రాల గురించి అది పరిశీలనలో యున్నది, ఎందుకు పరిశీలనలో యున్నది, ఎప్పటినుంచి పరిశీలనలో యున్నది?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి —ఏ పరిశీలన గురించి చెప్పినట్లు కావాలంటే ప్రెస్ రిపోర్టింగ్ యున్నది దీనిలో చేశాము అని చెప్పలేను. రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కార్పొరేషన్ వివరాలు తెలిసిన విషయము 1930-33 లో 27 బస్సులతో ప్రారంభించి కార్పొరేషన్, సుమారు వేలకు అధికంగా వాహనాలతో నడిపించబడుతూ యున్నది ఇప్పుడు తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న జిల్లాలకే పరిమితంగా ఉండేది. ఇప్పుడు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కొన్ని జిల్లాలలో యిదివరకు జాతీయం చేయడం జరిగింది ఇప్పుడు రాయలసీమ ప్రాంతంలో జాతీయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్ యిదివరకే నోటిఫై చేశారు సుమారు 120 రూట్స్ ఈ మధ్యనే తమిళనాడు ప్రభుత్వం నడిపిస్తున్న కార్పొరేషన్ చూడడం జరిగింది ఇతర ఎక్స్‌పర్ట్స్‌తో కూడ వ్యక్తిగతంగా మాట్లాడడం జరిగింది. వారి అభిప్రాయం ప్రకారం అవసరం అయితే ఉన్నతస్థాయి కమిటి ఎక్స్‌పర్ట్స్‌తో వేసి వారి రిపోర్టు పొందిన తరువాత ప్రభుత్వం పరిశీలించి రీఆర్గనైజ్ చేయడంగాని, అదనంగా మూడు నాలుగు కార్పొరేషన్స్ చేసే పరిస్థితిలో ఉన్నామా లేదా అని కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ సి. వి. కె. రావు —తమిళనాడు కార్పొరేషన్‌కు మన కార్పొరేషన్‌కు భేదాలు ఉన్నాయా? అవి చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి —ఇదివరకు చెప్పినట్లు తమిళనాడులో నాలుగు చిన్న కార్పొరేషన్స్ పెట్టి వారు అక్కడ ఎక్స్‌పెరిమెంట్‌గా చేస్తున్నారు అదే మాడల్‌గా చూడాలని, దానిని కాపి చేయాలనే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి కాదని మనవిచేస్తున్నాను వారి అనుభవంలో ఏదైనా మంచి ఉన్నట్లయితే దానిద్వారా ఎఫిషియన్సి, ఎకానమి పెరిగేటట్లు ఉంటే ఆ ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా అది ఆలోచన చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ ఎస్. అమర్‌నాథరెడ్డి (వాయల్పాడు) — రాయలసీమ జిల్లాలలో జాతీయం చేస్తాము అన్నారు ఈ సంవత్సరం చేస్తున్నారా? పేపర్ నినాదాలేనా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి — ఒకటవ మాట ఏదైనది ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యం చెప్పడం జరిగింది ... లోనే వారు ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యం ... మనవిచేస్తున్నాను దీనిలో ఆర్ టి సి వారి యొక్క కార్పొరేషన్ యాక్టు ప్రకారం వారు నోటిఫై చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది తరువాత అబ్జక్షన్స్ ని ప్రభుత్వం అప్రూవ్ చేసిన తరువాత ఆర్ టి సి వారు తీసుకోవడం జరుగుతుంది ఇప్పటికి లీగల్ ప్రొసీజర్ ప్రకారం జరుగుతున్నది ... కాల్ ఫర్ చేశాము ... జరుగుతున్నది ... ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను

POINT OF INFORMATION

re:-Power Supply Position in the State

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఎలక్ట్రిసిటీ ... పైన యిద్దరు (శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు, ... రావుగారు, ...) ... చేస్తామని చెప్పినారు నేను దానిని అనుమతించాను మంత్రిగారు ఏమి ... వినండి తరువాత పూర్తి వివరాలతో సోమవారమునాడు స్టేట్‌మెంట్ చేయడం జరుగుతుంది

... నేను ... మనవిచేస్తాను ... 610 మెగా వాట్స్ ఉత్పత్తి అవుతున్నది 530 అవుతున్నది దాదాపు 110 మెగా వాట్స్ షార్టేజ్ ఉన్నందువల్ల ... మైసూరు, కేరళ నుంచి తెచ్చుకోవడం ... కేరళ వారు, మైసూరువారు కూడా ఎక్సెస్ ... లేనందువల్ల యివ్వలేమని చెప్పారు ... రామగుండం నుంచి ... కాబట్టి మరల కట్ ... కాని 25 నుంచి పర్సెంట్ యిదివరకు యున్నది ... మార్చి 25 న ... 000 కిలోవాట్స్ ... మాత్రం ... చెప్పారు ఆ కట్‌ను రియింపోజ్ చేయడం జరిగింది ... క్రొత్తగా వచ్చినది మాత్రం కాని మనవిచేస్తున్నాను ఫుల్ డిటెయిల్స్ అంతా తీసుకొని సోమవారం నాడు స్టేట్‌మెంట్ చేస్తాను

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఇప్పుడు సభ వాయిదా వేయడం జరుగుతున్నది తిరిగి 11 గంటలకు సమావేశం అవుదాము

(The House then adjourned to meet again at Eleven of the Clock)

(The House reassembled at Eleven of the Clock)

(Mr. Speaker in the Chair)

PRESENTATION OF THE ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1972-73

Mr. Speaker.— The Finance Minister will present the Budget for 1972-73.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్నపేట) — నేను ఒక పాయింటాఫ్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేస్తున్నాను. అసెంబ్లీ రూల్సు 160 ప్రకారం బడ్జెటు ప్రెజెంటేషను చేయడంలో...

"In the annual financial statement regarding the receipts and expenditure in relation to the Telangana Region and rest of the State shall be shown in separate columns for facility of reference and consideration by the Regional Committee" అది చాలా ముఖ్యమైన విషయం కాబట్టి మీరు వినాలని కోరుతున్నాను. "In the annual financial statement, details regarding the receipts and expenditure in relation to the Telangana Region and rest of the State shall be shown in separate columns for facility of reference and consideration by the Regional Committee" లో చూపించాలి అన్న మాట వ్రాసినారు, దీని దృష్టిలో ఆధారపూర్వకమైన విషయాలు చెప్తున్నాను. ప్రిన్సిపల్ ఓటాన్ అకౌంట్ బడ్జెటు ప్రెజెంటు చేసినప్పుడు గానీ, గతంలో ఎప్పుడూ కానీ ప్రముఖంగా చెప్పడం జరిగింది.

"The Andhra Pradesh Regional Committee adopted the Final report of the Sub Committee on Development and Finances on 2-11-1971. The Government have carefully considered this report along with the first, second and fourth reports of the Andhra Pradesh Regional Committee and have accepted its recommendations relating to the principles of allocation of receipts and expenditure under certain Major Heads. Some of the other recommendations require collection of factual information and further consultations with the Regional Committee." అదే విషయం గవర్నరు ఏడ్రెసు 21-3-72 లో చెప్పినప్పుడు కూడా యీ మాట "While considering the Budget estimates for 1971-72 the Telangana Regional Committee made some recommendations in regard to the presentation of the Budget which is now required to show separately details regarding receipts and expenditure in relation to the Telangana Region. Some of the recommendations have been accepted and the rest are under the consideration of the Government." అని ఉంది. మొన్న యిచ్చిన ఇంటెరిం రిపోర్టులో చెప్పిన అంశం మీద మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. "The Sub-Committee met again on 25-1-1972, when the Finance Secretary who was also invited to attend the meeting of the Sub Committee stated that the Cabinet had taken certain tentative decisions and they are yet to be finalised after discussion with the Chairman, Regional Committee." ఫినాన్సు సెక్రటరీ రిపోర్టులో చెప్పినమాట ప్రకారం టెంటెటివ్‌గా కొన్ని డెసిషన్సు తీసుకున్నాము అన్నారు. ఇక్కడ కొన్ని ప్రిన్సిపుల్స్ ఎలోకేషన్ ఆఫ్ ది ఫినాన్సెస్ అండర్ డాన్ తెలంగాణా మేరకు కొన్ని ప్రిన్సిపుల్స్ ఎగ్రీ చేశామన్నారు. ఇక్కడ ప్రిన్సిపుల్స్ ఎగ్రీ చేశాము, రీజనలు కమిటీ చెప్పిన ప్రిన్సిపుల్స్ మేరకు ఎలోకేషన్సు చూపిస్తాము అన్నారు. కానీ ఇక్కడ యింతవరకూ ఆదమిద్దంగా ఎగ్రీ చేసిన ప్రిన్సిపుల్స్ — ఒక్కటి కూడా లేదు. కొన్ని టెంటేటివ్‌గా

చేశామన్నారు ఆర్థికమంత్రిగారు చెప్పిన స్టేటుమెంటులోనూ ఫినాన్సు సెక్రటరీ చెప్పిన మాటలలోనూ — వాస్తవంలో విరుద్ధం ఉన్నది కాబట్టి ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డరు ప్రకారం తెలంగాణాకు రిసీట్స్ అండ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ డిటెయిల్సు చూపించాలి కానీ వాస్తవంలో చూపించడం లేదు ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డరును గుడ్ స్పిరిట్‌తో గౌరవించి చేయడంలేదు— యీ ఫిగర్సు వాస్తవానికి విరుద్ధంగా ఉన్నాయి సబ్ కమిటీ ఫైనల్ రిపోర్టు 22-11-71 న ఇచ్చినప్పటికి కూడా ఆ రికమెండేషన్సు మేరకు యింతవరకు ఏమి జరిగిందనే విషయం— ఫినాన్సు ఎలొకేషన్సు ఆంధ్ర తెలంగాణాలకు విభజించడంలో ఏ విధమైన ప్రిన్సిపుల్ కూడా లేదు న్యాయం లేదు వాస్తవానికి విరుద్ధంగా ఉన్నది ఇది కేవలం దాటవేసే పద్ధతిగా ఉన్నది తెలంగాణా ఫిగర్సును గుడ్ స్పిరిట్‌తో క్లియరుగా చూపించవలసిన అంశాన్ని దాటవేసూ ప్రభుత్వం చేస్తున్న విషయాన్ని తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను

Mr Speaker (Turning to the Finance Minister),—You are presenting the same Budget in the Telangana Regional Committee.

Sri A. Bhagavantha Rao,-- Yes, Sir

Mr Speaker —(Turning to Sri T Purshothama Rao), You raise this point in the Telangana Regional Committee

శ్రీ టి పురుషోత్తమరావు — ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం క్రిందటి సారి తమ దృష్టికి తెస్తే — కొన్ని లాప్సెస్ తమరు కూడా గమనించారు

శ్రీ [illegible] (రామాయంపేట) — రేపు వారు కమిటీకి ప్రజెంటు చేస్తారు, వారు అక్కడైనా రెయిజ్ చేస్తారనుకోండి. కానీ ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డరులో స్పెసిఫిక్‌గా ఉంది That is the subject matter and here the point is about the consensus of the members here The Presidential order has been issued to that effect. What is the Finance Minister going to say on this question?

Sri C V. K. Rao:— Under Rule 160 (1) "The annual financial statement or the statement of the estimated receipt and expenditure of the State in respect of every financial yearshall be presented to the Assembly on such day as the Governor may appoint. When it is being done, what is the point in asking for separate account for the Telangana? Even Andhra Account is not there. On this day, when it is fixed that the Budget be presented only the speech can be made. Actually the annual Financial Statement of the Estimated receipts and expenditure is not presented to the House.

Mr Speaker :—They will be now given to you immediately You are getting them.

Sri C. V. K. Rao :—Then this does not arise. How does this point arise?. First of all whether there is a separate column for receipts or not, we don't know. Details regarding the receipt and expenditure in relation to the Telangana Region and rest of the State should be shown in separate columns. When that is not there, this does not arise.

శ్రీ పి శ్రీకృష్ణ :—క్రితంసారి కూడా యీ పాయింటు రెయిజ్ చేసినప్పుడు వారు యిస్తామని చెప్పారు.—డిటెయిల్డు ఎస్టిమేట్స్—

Mr. Speaker :—Even now if you want you will get it It is a big bunble

శ్రీ బి రత్నసభాపతి :—పెద్ద వాల్యూమ్సులో ఉన్నాయి అవి మేము ఎట్లాగా చదువుకుంటాము—మీరు మూడు రోజుల టైము యిచ్చారు కాబట్టి According to the order of the President itis specifically mentioned that the details be given in the Financial Statement Whether it has been mentioned in the Speech that is now circulated and the Finance Minister is going to read I don't know. Whether the facts have been mentioned in thn Speech

Mr Speaker .—Let me hear the Speech and then only I will know

శ్రీ టి పురుషోత్తమరావు -సి వి. కె. రావుగారు రెవిన్యూ డిటెయిల్స్ చూపకముందు యిది ఎట్లావస్తుంది అన్నారు. ఫినాన్షియల్ స్టేటుమెంటు యిచ్చేటప్పుడు తెలంగాణాకు, ఆంధ్రకూ వేరువేరుగా డిటెయిల్స్-ఎక్స్పెండిచరు చూపించాలి. కానీ సబ్ కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం ఇప్పుడు చూపిస్తున్న డిటెయిల్సు ఏ ప్రిన్సిపుల్ మీద చేయగలచుకున్నారో ఆ ప్రిన్సిపుల్స్ లేవని చెబుతున్నాను.

ఆర్థికమంత్రి శ్రీ అగానిభగవంతరావు

అధ్యక్షా,

1972—73 సంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెటును నివేదిస్తున్నాను.

1972 మార్చి నెలలో తాత్కాలిక బడ్జెటును సభామోదానికై ప్రవేశపెట్టే సందర్భంలో, పూర్తి బడ్జెటును ఆ తర్వాత సమర్పిస్తానని సూచించాను. ఆ విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఇప్పుడీ 1972-73 తుది బడ్జెటు అందుకు ఫలితమే.

'ఓట్ ఆన్ అక్కౌంట్' బడ్జెటును నివేదిస్తూ, ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలకు మార్గదర్శకంగా వున్న లక్ష్యాలను పునరుద్ఘాటించాను. ఈ గమ్యంనుంచి వెనక్కు మళ్లటం అనేది లేదు. సాంఘిక న్యాయం వుండే అభివృద్ధి అనేదే ఈ గమ్యం. ప్రస్తుతం వున్న ఆర్థిక—సాంఘిక—వ్యవస్థల పరిధిలో ఇంకెక్కువ ఫలితాలను సాధించడంతో ప్రభుత్వం తృప్తి చెందజాలదని, ఇంకెక్కువ విస్తృతమైన సాంఘిక విలువలను సాధించగలందులకు ఉపయోగపడే రీతిన ఈ సంస్థలను తిరిగి వ్యవస్థీకరించటం, రూపొందించటం ప్రభుత్వ ధ్యేయమని నేనప్పుడు గౌరవ సభలో హామీ ఇచ్చిన మాటను గుర్తు చేస్తున్నాను.

దారిద్ర్య స్థాయికన్న కింది స్థాయిల్లో జీవిస్తున్న దుర్బలవర్గాల ఆర్థిక, సాంఘిక అభివృద్ధికై ప్రభుత్వం నిర్వహించే వివిధ కార్యక్రమాల గురించి నేను తర్వాత ప్రస్తావిస్తాను. ముందుగా చెప్పేమాట—

[illegible] వ్యవస్థ, [illegible] సీలింగ్ [illegible] వుంచేందుకై [illegible] వాళ్ళం [illegible] 1970 [illegible] (ప్రమదాలు ... నిషేధం) [illegible] 1972 [illegible] రూపొందించబడింది. [illegible] పెట్టుబడిలు [illegible] శాసనాన్ని [illegible] గా, [illegible] రకాల [illegible] ముల [illegible] ట్టానికి సవరణ [illegible] తెలుసు. ఆ [illegible], వ్యవసాయ [illegible] ప్రతిపాదిస్తూ [illegible] ప్రభుత్వానికి అందిన [illegible] అధిక వ్యవసాయోత్పత్తి, [illegible] వ్యవసాయ [illegible] అందుకనే ఈ [illegible] అంగీకరించలేము. [illegible] చేయబడింది. ఇలా [illegible], [illegible] తలపెట్టిన సంస్కరణ [illegible] ఆర్డినెన్సు [illegible] ఆంధ్రప్రదేశ్ [illegible] ముల/బదలాయింపుల నిషేధం) ఉత్తర్వు 1972. గవర్నరు 1972 [illegible] 5 వ తేదీన [illegible] ప్రాంతాల్లో [illegible] ముల బదలాయింపులను నిషేధిస్తుంది — అందులో నిర్దేశించిన కొన్ని [illegible]. వ్యావసాయిక కమతాల విషయంలో లాగానే, ఈ నగర ప్రాంతాల భూమి [illegible] ముల విషయంలో కూడా, [illegible] ముల బదలాయింపులను నివారించటానికై ఈ ఆర్డినెన్సు ఉద్దేశించబడింది — ఈ విషయమై సమగ్ర శాసనం రూపొందేదాకా.

ప్రభుత్వం తలపెట్టిన సమగ్ర గ్రామీణ అభివృద్ధి పథకాలకు ఈ వ్యవస్థాపరమైన సంస్కరణలు అవసరం. గ్రామసీమల్లో జీవనోపాధులను విస్తృతం చేయాలి. రోడ్డు రవాణా, విద్య, ఆరోగ్యం, గృహావసతి, నీటివసతి ఈ ప్రాథమిక సదుపాయాలను సమకూర్చే సమగ్ర పథకాన్ని ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టగలందుకు ఈ సంస్కరణలు అవసరం.

వివిధ శాఖల కార్యక్రమాల గురించి, ఈ ప్రస్తుత సంవత్సరపు భారీ కార్యక్రమాల గురించి క్లుప్తంగా ఇప్పుడు సమీక్షిస్తాను.

వ్యవసాయం

వ్యావసాయిక ఉత్పత్తిలో వైవిధ్యం తీసుకొనిరావటం మనలక్ష్యం. ఆహారపు పంటలను తీవ్రం చేయటం, ఎక్కువ విలువవుండే వ్యాపారపు పంటలవైపు దృష్టిని మళ్లించటం ఇందుకు అవసరం. నీటిని సరిగా వినియోగించటం, ఎక్కువ దిగుబడినిచ్చే విత్తనాలు, పైరు రక్షణ, ఎరువులు—ఈ విధానాలద్వారా ఎకరా దిగుబడి నధికంచేయడం ఒక వ్యూహం. అలాగే, నూనెగింజలు, పొగాకు, పత్తి, చెరకు వగైరా ముఖ్య వ్యాపారపు పంటల ఉత్పత్తిని అధికంచేసే విధంగా పైరులువేసే క్రమాన్ని రూపొందించే విషయమైకూడా ప్రాముఖ్యం చూపబడింది.

గడచిన సంవత్సరం కేంద్రపు నిల్వలకు చేయవలసిన సప్లైలతోపాటు, ఎగుమతులకుకూడా, ప్రత్యేకంగా బంగ్లాదేశ్ కోసం మిగులు సరుకును ఏర్పాటు చేయవలసి వచ్చింది. 1971—72 రాబీ తరుణంలో, అందుకని, అధికాహారోత్పత్తికై తీవ్ర కార్యక్రమం ప్రారంభించబడింది. బంగ్లాదేశ్‌కు సుమారు 50 వేల టన్నుల బియ్యాన్ని ఎగుమతిచేసేందుకై, ఎక్కువ దిగుబడినిచ్చే వరి రకాలను 8 లక్షల హెక్టార్లకు మించిన ప్రాంతంలో పండించేందుకై తగు చర్యలు తీసుకొనబడినై. ఈ రకాలను పండించేందుకై ప్రోత్సాహంగా, విరాళపు పద్ధతిన వరి విత్తనాల పంపిణీ ఏర్పాటు చేయబడింది.

ఈ ఏడాది, ఈ కార్యక్రమం ఈ విధంగా ఉద్దేశింపబడింది—వరికింద 29.6 లక్షల ఎకరాలు, గోధుమకింద 1.75 లక్షల ఎకరాలు ; సంకర జవార్ కింద 5 లక్షల ఎకరాలు, సంకర బజ్రకింద 3.2 లక్షల ఎకరాలు ; సంకర మొక్కజొన్నకింద 1.2 లక్షల ఎకరాలు. ఈ లక్ష్యాలను సాధించేందుకై, మేలురకపు విత్తనాల ఉత్పత్తి, రసాయనిక ఎరువుల, తెగుళ్ల మందుల సప్లై, నీటిసాగు వనర్ల విస్తరణ, రైతుల శిక్షణ ఏర్పాట్లు, విద్యాబోధన కార్యక్రమాలు తీవ్రం చేయబడినై. మేలురకం విత్తనం 37 రాష్ట్ర విత్తనాల క్షేత్రాల్లో ఉత్పత్తి చేయబడుతోంది. ఈ క్షేత్రాల అభివృద్ధి ఒక నిర్దిష్ట పద్ధతిన జరుగుతోంది. 1972—73 లో కూడా ఈ కార్యక్రమం కొనసాగించబడుతుంది.

తెగుళ్లను, జబ్బులను త్వరగా కనిపెట్టగలిగేందుకై, 1971-72 లో వరిపైరు విషయంలో పరిశీలనా కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాం. మందులు

చల్లటం పాక్షిక జీవనోపాధిగా చేబట్టే రైతులకు మిస్ట్ బ్లోయర్లను విరాళ పద్ధతిన పంపిణీచేసే పథకం గత సంవత్సరం మూడు జిల్లాల్లో అమలుజరుప బడింది ఈ కార్యక్రమాన్ని రాష్ట్రం యావత్తుకూ వర్తింపజేయాలని వున్నది. విస్తార ప్రాంతాల్లో పైరులపై మందులు చల్లే కార్యక్రమాన్ని, ఆకాశంనుంచి చల్లే కార్యక్రమాన్ని, ఎక్కువ దిగుబడి నిచ్చే రకాల విషయంలో, వ్యాపారపు పంటల విషయంలోనూ పైరు రక్షణ చర్యలను తీవ్రం చేయాలని వున్నది

వ్యాపారపు పంటల విషయం—చెరకు అభివృద్ధి పథకంకింద, ఈ సంవత్సరం అదనంగా 4 16 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తిని సమకూర్చాలని వుంది. అదనపు పొడుగుపత్తి అభివృద్ధికై, కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకంకింద, 1.05 లక్షల బేళ్ల పత్తి ఉత్పత్తికై ప్రత్యేక పథకాలు మంజూరు చేయబడినై. వానపై ఆధారపడే పత్తి అభివృద్ధికై మరొక కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకం ఒకటి కర్నూలుజిల్లాలో, 15 వేల ఎకరాల ప్రాంతంలో అమలుజరుపబడింది. అనుకుంటున్న ఉత్పత్తి 1,500 బేళ్లు ఉండవచ్చు. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో పత్తి ఎకరా దిగుబడిని అధికం చేసేందుకై, 39,400 ఎకరాల్లో ఎరువుల వాడకం, foliar చల్లటం సిఫార్సు చేయబడినై. పత్తి సంకర-4 రకం దిగుబడి ఎకరానికి సుమారు 15 క్వింటాళ్ళు వుంది. ఇది పొడుగురకం. అందుకని ఈ రకం పత్తిని వర్షాధారపు ప్రాంతంలోనూ, నీటిపారుదల ప్రాంతంలోనూ సుమారు 10 వేల ఎకరాల్లో పండించాలనివుంది.

వ్యావసాయిక-పరిశ్రమల కార్పొరేషన్

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర వ్యావసాయిక-పరిశ్రమల కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ సంస్థ రూ. 1.5 కోట్లు ఖరీదుచేసే ట్రాక్టర్లను 1972-73లో దిగుమతి చేయాలని తలపెట్టింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యావసాయిక పరపతి ప్రాజెక్టుకింద (30 హెచ్. పి) 1,500 ట్రాక్టర్లను దిగుమతి చేయటానికి ఈ కార్పొరేషన్ అంతర్జాతీయ అభివృద్ధి సంఘంతోనూ, వ్యావసాయిక ఆర్థిక కార్పొరేషన్‌తోనూ, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార కేంద్ర భూమి తనఖా బ్యాంకు లిమిటెడ్‌తోనూ ఒడంబడిక చేసుకుంది. సుమారు రూ. 1.5 కోట్లు ఖరీదుచేసే ట్రాక్టర్ల దిగుమతికి అదనంగా ఈ ఏర్పాటు చేయబడింది దిగుమతి వివరాలను కార్పొరేషన్ రూపొందిస్తోంది. ఈ ఏడాది పంపిణీకి ట్రాక్టర్లు అందగలవని అంచనా.

వ్యవసాయదార్లకు సుమారు రూ 90 లక్షల విలువ వుండే 3,600 మెట్రిక్ టన్నుల జి. పి, జి సి. షీట్ల పంపిణీని ఈ సంస్థ నిర్వహిస్తుంది. భూమి అభివృద్ధి కృషికింద, దుక్కి, మధ్యంతరసాగు, కుప్పనూర్పిడి వగైరా పనుల నిమిత్తమై రైతులకు ఈ కార్పొరేషన్ సహాయం చేస్తుంది—భారీయెత్తున పత్తి పైరుపై మందు చల్లే కార్యక్రమానికి అదనంగా. ఇంతేకాక, 1972—73లో తెగుళ్ళనుందులను, రసాయనిక ఎరువులనుకూడా కార్పొరేషన్ పంపిణీ చేస్తుంది

భూగర్భ జలసంపద

రాష్ట్రంలోని భూగర్భ జలసంపదను గురించి క్రమపద్ధతిన పరిశోధన జరిపే సంస్థను నెలకొల్పాలని శాసనసభలోనూ, బైటా జరిగిన ప్రతిపాదనల మూలంగా, 1971 ఫిబ్రవరిలో భూగర్భ జలసంపద ప్రత్యేకశాఖ ఒకటి ఏర్పాటు చేయబడింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార కేంద్ర భూమి తనఖా బ్యాంక్ లిమిటెడ్, వ్యాపార బ్యాంకులు వగైరా సంస్థలు ప్రతిపాదించిన రూ. 16 కోట్ల పథకాలను ఈ శాఖ పరిశీలించి, ఆమోదించింది.

పోచంపాడు ప్రాంతంలో భూగర్భ జలాన్వేషణ పథకంకింద, ఒకలక్ష హెక్టార్ల మొత్తం ప్రాంతంలో సుమారు 60 వేల హెక్టార్ల ప్రాంతంలో పరిశీలనలు జరుపబడినై. తెలంగాణా perspective పథకంకింద భూగర్భ జలసంపద అభివృద్ధికి సంబంధించిన ప్రాజెక్టు నివేదిక ఒకటి తయారు చేయబడుతోంది. చిన్న రైతాంగపు అభివృద్ధి ఏజన్సీకింద, సన్నకారు రైతాంగం, వ్యవసాయ శ్రామికుల పథకాలకింద చిన్న నీటిసాగు కార్యక్రమాల అమలుకై సాంకేతిక పరిశీలనా కార్యక్రమాలు శ్రీకాకుళం, కడప, నల్గొండ జిల్లాల్లోని 9 తాలూకాల్లో 6 తాలూకాల్లో చురుగ్గా సాగుతున్నై.

పశుగణాభివృద్ధి

మన రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలో, వ్యవసాయం తర్వాత చెప్పుకోవలసింది బహుశా పశుసంపదే. అందుకనే రాష్ట్ర ప్రణాళికలో పశుగణాభివృద్ధికి తగు ప్రాముఖ్యం చూపబడింది. కాగా, సన్నకారు, చిన్నకారు రైతాంగానికి ఈ కార్యక్రమం చేదోడువాదోడుగా వుంటుంది. ఈ దృష్టితో ఉద్దేశించిన కార్యక్రమ స్వరూపం స్థూలంగా ఇలా వుంది—

(1) ఎంచుకొన్న బ్లాక్ ప్రాంతాల్లో సంకర పద్ధతిద్వారా పశుజాతుల అభివృద్ధి;

(2) సమపాళ్ళ ఆహారం, పుష్టిగల గ్రాసం—వీటి సప్లైను అభివృద్ధి పరచటం ,

(3) గ్రామీణ జనాభాకు సహాయ ఉపాధిగా వ్యాపార సరళిన కోళ్ళ పెంపకాన్ని ప్రోత్సాహపరచటం ,

(4) పాడి ప్రాంతాలను కేటాయించి, పశుగణాభివృద్ధిని పాడి కార్యక్రమాలతో సమన్వయ పరచటం.

హైదరాబాద్, విజయవాడ పాడి ప్రాంతాల్లో పాల ఉత్పత్తిని అధికంచేసే దృష్టితో, పశుగణ తీవ్రాభివృద్ధి బ్లాకులు ఏర్పాటుచేయబడ్డై. ఇవి రాష్ట్రంలో 784 గ్రామాల్లో 2.95 లక్షల పశువులకు ఈ కార్యక్రమం వర్తిస్తుంది. తెలంగాణాలోని వరంగల్ ప్రాంతంలో మరొక పశుగణ తీవ్రాభివృద్ధి బ్లాకు మంజూరు చేయబడింది.

పశుగణాభివృద్ధి విషయంలో శాస్త్రీయమైన, మేలు విధానాలను, సంకర పద్ధతులను అవలంబించటం ద్వారా, గడచిన అయిదేళ్లలో పాల ఉత్పత్తిని 100 కి 30 పాళ్లకు పైగా అధికంచేయటానికి వీలైంది. బుద్ధవరం, గుడ్లవల్లేరు, భువనగిరుల్లో మూడు ఫీడ్ మిక్సింగ్ కేంద్రాలు ప్రపంచ ఆహార కార్యక్రమ సహాయ గ్రాంట్లతో ఏర్పాటుచేయబడినై. ఈ కేంద్రాలు సమన్వితగ్రాసాన్ని సమకూర్చటంవలన, ఈ ప్రాంతాల్లో పాల ఉత్పత్తి, నాణ్యము పెరిగినై. తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకంకింద కరీంనగర్ వద్ద మరొక ఫీడ్ మిక్సింగ్ కేంద్రాన్ని ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. ఇది ఈ ఏడాది ఏర్పాటు చేయబడుతుంది.

విదేశీ రకాలతో కోళ్ల పెంపకం నగర ప్రాంతాల్లో వ్యాప్తిచెందింది. పెద్ద, చిన్న క్షేత్రాలు, వ్యాపార సరళిన కోళ్ల పెంపకపు క్షేత్రాలు 589 ఉన్నయ్. కాగా కుటుంబాలకు సహాయ జీవనోపాధిగా కోళ్ల పెంపకం ఎంతో విరివిగా సాగుతోంది. జంట నగరాల్లో విదేశీ రకాలకోళ్లు సుమారు 1.25 లక్షలున్నై. గ్రామ ప్రాంతాల్లోని వారు కూడా సహాయ జీవనోపాధికిగాను కోళ్ల పెంపకాన్ని అలవరచుకుంటున్నారు. భూములకు మంచి ఎరువు, బ్రతుకుతెరువుకూడా. ఉత్పత్తి—మార్కెటింగ్ కేంద్రాలు ఆరు, 13 ఉప కేంద్రాలు ఏర్పాటుచేయబడినై. ఇవి సాంకేతిక విషయాలను, వ్యాపార సౌకర్యాలను సమకూరుస్తయ్. వీటిమూలంగా, ముఖ్యంగా గ్రామ ప్రాంతాల్లో కోళ్ల పెంపకానికి మంచి చేయూతలభించింది. విశాఖపట్నం, విజయవాడ, హైదరాబాదుల్లోని మూడు మార్కెటింగ్ కేంద్రాలు 'ప్రి-మిక్స్‌డ్' గ్రాసాన్ని తయారు చేస్తున్నయ్. ప్రపంచ ఆహార కార్యక్రమ ప్రాజెక్టు—585 ద్వారా ఉచితంగా లభించే మొక్కజొన్న

వినియోగం ద్వారా ఈ కేంద్రాలు ఈ గ్రాసాన్ని పెంపకపుదార్లకు లాభ నష్టాలులేని పద్ధతిన సప్లై చేస్తున్నై.

పాడి అభివృద్ధి

పాడి అభివృద్ధి కార్యక్రమం గత సంవత్సరం ఇంకెక్కువ ఘనంగా ఫలితాలనిచ్చింది. గ్రామ ప్రజలకింమవల్ల చెప్పుకోదగ్గ లాభాలు చేకూరినై. రాష్ట్రమంతటా ఇంకెక్కువ మంది వ్యవసాయదార్లు పాడి పరిశ్రమవలన తమ ఆదాయాలు త్వరితంగానూ, చెప్పుకోదగ్గంతగాను పెరగగలవని గుర్తిస్తున్నారు.

విజయవాడ ఇంటిగ్రేటెడ్ మిల్క్ ప్రాజెక్టువద్ద రోజుకు 1.25 లక్షల లీటర్ల పాలు సేకరింపబడుతున్నై. మొదటి దశలో ఎంచిన పరిమాణం ఇది. "ఆపరేషన్ ఫ్లడ్ ప్రోగ్రాం" కింద ఇండియన్ డైరీ కార్పొరేషన్ ఇచ్చే ఆర్థిక సహాయంతో, రోజుకు 2.5 లక్షల లీటర్ల పాలను సేకరించేందుకు వీలుగా ఈ కేంద్రం పటిష్టం చేయబడుతుంది. అలాగే, హైదరాబాద్‌లోని కేంద్ర పాడి క్షేత్రాన్ని పటిష్టం చేయాలని వుంది. ఇందుకు ఇప్పటి పాల సరఫరాను అధికంచేసేందుకై పాలపొడి కేంద్రంతో సహా ఒక పాల ఉత్పత్తుల విభాగాన్ని ఏర్పాటుచేయవలసి వుంది.

విజయవాడ ప్రాంతంలో ఇంటిగ్రేటెడ్ మిల్క్ ప్రాజెక్టు కింద ఉత్పత్తిదార్ల సహకార సంఘాలను ప్రారంభించటంతోనూ, సహకార, తదితర వ్యాపార బ్యాంకులు ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూర్చటంతోనూ దుర్బలవర్గాల వారికి ప్రయోజనం చేకూరింది. ఋణాలద్వారా పాడి పశువులను కొనుక్కోగలుగుతున్నారు. ఈ సహకార సంఘాల సభ్యులకు పాడి పశువులను కొనుక్కునేందుకై ఋణాల నిచ్చేందుకుగాను, ఎపెక్సు బ్యాంకుకు రూ. 50 లక్షల హామీ నిచ్చింది ప్రభుత్వం.

సహకార రంగం

సాంఘిక న్యాయంతోసహా అభివృద్ధిని సాధించే విషయంలో సహకార సంఘాలు బాగా ఉపయోగపడగలవని ప్రభుత్వ భావన. పరపతి, మార్కెటింగ్ రంగాల్లో ఈ సంస్థలు ఎంత తోడ్పడగలవో విశేషించి చెప్పనక్కర్లేదు. అయితే ఈ రంగంలో కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వాన్ని ఇటీవల కలవరపరుస్తున్నై. దుర్బలవర్గాలకు పరపతి సౌకర్యాలు తప్పించిపోతున్నై. అసలు సహకార పరపతి వ్యవస్థ దుర్బలం అవుతోంది. సంఘాలు ఆర్థికంగా పటిష్టంగా లేకపోవటం, ప్రాథమిక,

కేంద్ర బ్యాంకుల వసతులు దుర్బలంగా ఉండటం, సహకార సంస్థల్లో దుర్బలవర్గాలకు తగినంత ప్రాతినిధ్యం లేకపోవటం — సహకార రంగంలోని స్తబ్ధతకు ఇవి కొన్ని కారణాలుగా ప్రత్యేకించబడినై. ఇందుకని సహకార సంస్థలను పునరుజ్జీవింపచేయాలని, ముఖ్యంగా దుర్బలవర్గాలకు తోడ్పడే రీతిన వీటి కార్యకలాపాలను నిర్దేశించాలని ఎంతో ఆతురతతో ఉన్నాం. ఈ సంకల్పంతో ప్రభుత్వం ఇటీవల కొన్ని కార్యక్రమాలను ప్రారంభించింది —(1) ప్రాథమిక సంఘాలను ఏకంచేయటం ద్వారా సహకార వ్యవస్థను బలపరచటం, అలాగే దుర్బలంగా వున్న కేంద్ర బ్యాంకులకు ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూర్చటం; (2) చిన్నకారు రైతుల గురించి కచ్చితంగా నిర్వచనంచేసి,వివిధ సహకార సంఘాల నిర్వహణలో వీరికి నిర్దిష్ట ప్రాతినిధ్యం సమకూర్చటం, (3) ఆర్థిక సహాయంలో అధిక భాగం ఈ దుర్బలవర్గాలకందేట్టుగా చూడటం, (4) గ్రామీణ వృత్తిదార్లు వగైరా దుర్బలవర్గాలకు, పాల సహకార సంఘాలకు ప్రత్యేకంగా ఉద్దేశించిన సహకార సంఘాలను ఏర్పాటుచేసి, ప్రోత్సాహపరిచటం, ఇత్యాది కార్యక్రమాలు.

1971-72 లో సహకార సంఘాలు రూ. 27.91 కోట్ల మేరకు వ్యావసాయిక ప్రయోజనాలకు గాను తక్కువ గడువు, మధ్య రకం ఋణాలను పంపిణీ చేసినై. ఈ ఏడాది ఈ లక్ష్యం రూ. 32 కోట్లుగా నిర్ణయించబడింది. 1971-72 లో దీర్ఘకాలిక ఋణాల కింద, ప్రాథమిక భూమి తనఖా బ్యాంకులిచ్చిన ఋణాల మొత్తం రూ. 17.2 కోట్లు. వ్యవసాయ ఆర్థిక సంస్థ మంజూరు చేసిన 55 ప్రాంతీయ అభివృద్ధి పథకాల్లో 15 పూర్తి అయినై. 1972-73 లో రూ. 25 కోట్ల ఋణాలు మంజూరు చేయబడుతై. ప్రపంచ బ్యాంకు పరపతి సహాయంతో భూమి అభివృద్ధి పథకాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార కేంద్ర భూమి తనఖా బ్యాంకు రూపొందించింది. అంతర్జాతీయ అభివృద్ధి సంస్థ 24 మిలియన్ల డాలర్లకు సమానమైన మొత్తాన్ని అప్పుగా ఇవ్వటానికి అంగీకరించింది. చిన్న నీటి సాగు పథకాలకు, భూమిని సమం చేయటానికి, ట్రాక్టర్ల కొనుగోలు వగైరాలకు ఈ మొత్తం వినియోగింపబడుతుంది.

రాష్ట్రంలోని 25 సహకార కేంద్ర బ్యాంకుల్లో, రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా సూచించిన సూత్రాల ప్రకారం 12 బ్యాంకులు పటిష్టంగా లేనట్లు పరిగణింపబడినై. వీటి పునరుద్ధరణ కార్యక్రమాలు రూపొందించబడినై. దీర్ఘకాలిక ఋణాల ద్వారానూ, షేర్ కేపిటల్ విషయంలోనూ ప్రభుత్వం వీటికి ప్రత్యేక సహాయాన్ని సమకూరుస్తోంది. పటిష్టంగాలేని సహకార కేంద్ర బ్యాంకులకు దీర్ఘకాలిక ఋణాలకింద

రూ. 127.35 లక్షలు, షేర్ కేపిటల్ కింద రూ. 192.35 లక్షలు 1971-72 వరకు సమకూర్చబడినై. 1972-73 లో ఈ బ్యాంకుల ఆర్థిక స్థితిని అభివృద్ధిపరచేందుకై రూ. 37 లక్షలను మంజూరు చేయాలని ప్రతిపాదించబడింది. సహకార కేంద్ర బ్యాంకుల అభివృద్ధికై తీసుకొన్న మరొక చర్య — డిపాజిట్లను విస్తారస్థాయిలో సమీకరించటంద్వారా వాటి వనరులను అధికంచేయటం. వ్యక్తులనుంచి ఎక్కువ డిపాజిట్లను సేకరించగల సహకార కేంద్ర బ్యాంకులకు బహుమానాలనిచ్చే పథకాన్ని ఒకదాన్ని ప్రభుత్వం రూపొందించింది.

దుర్బలవర్గాల సంక్షేమం గురించి ప్రస్తావించే సందర్భంలో, అందుకై నిర్దేశించబడిన ఈ ప్రత్యేక కార్యక్రమాల గురించి వివరిస్తాను.

పరిశ్రమలు

జాతీయ సంపదను పారిశ్రామిక అభివృద్ధి పెంపొందించ మేకాక, గ్రామీణ నగర ఆర్థికవ్యవస్థల సమన్విత అభ్యుదయాన్ని సాధించగలదని, అలాగే ఉద్యోగావకాశాలను అధికంచేయగలదని, శక్తి సామర్థ్యాలను, నైపుణ్యాలను విస్తృతం చేయగలదని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఈ లక్ష్య సాధనకుగాను నాలుగు కార్యక్రమాలు అనుసరించబడుతై :

(1) చిన్నతరహా పరిశ్రమల వికేంద్రీకరణకు ప్రోత్సాహం, ప్రేరణ కల్పించటం ;

(2) వ్యవసాయిక — ఖనిజ పరిశ్రమలను, అటవీ వస్తువులపై ఆధారపడే పరిశ్రమలను పెంపొందించటం—వనరుల అభివృద్ధికి, ఉద్యోగావకాశాల పెంపుదలకు ఇది ఉపయోగ పడుతుంది ;

(3) భారీ పరిశ్రమలకు అనుబంధ పరిశ్రమల కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికి సహాయపడటం ,

(4) ఇతర రంగాలలోని, ముఖ్యంగా వ్యవసాయరంగంలోని కార్యక్రమాలతో, చిన్నకారు రైతాంగానికి, దుర్బల వర్గాలకు తోడ్పడే కార్యక్రమాలతోనూ పారిశ్రామిక కార్యక్రమాలను జతపరచటం.

పారిశ్రామిక అభివృద్ధిఅనేది భారీ పరిశ్రమలతోనూ, చిన్నతరహా పరిశ్రమలతోనూ కలసి వుంది. ఈ రెండు రంగాల సమన్విత అభివృద్ధిని సాధించటానికి, ఈ రెంటి మధ్యనుండే పరస్పర అనుకూల్యాన్ని పరిశీలించి అనుభవంలోకి తెచ్చుకోవాలి. చిన్నతరహా పరిశ్రమరంగంలో

కూడా, కుటీర పద్ధతి పరిశ్రమలకు, నవీన పద్ధతిన వికేంద్రీకృతమైన చిన్న తరహా ఫాక్టరీలకు మధ్య వైరుధ్యం ఉందనే సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఉత్పత్తి, సంస్థ నిర్మాణం, ఉత్పత్తి విధానం, నిర్వహణ సామర్థ్యం— వీటి విషయంలో ఈ రెండు విభాగాలకు మధ్యనున్న అంతరాన్ని తగ్గించే విధంగా క్రియావిధానాలు రూపొందించబడుతై. ఈ సందర్భంలో, దారిద్ర్య పద్మవ్యూహంలో చిక్కుకొన్న చేనేత పనివారలకు, చర్మ పరిశ్రమదారులకు చాలామందిపట్ల ప్రత్యేకశ్రద్ధ చూపబడింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లాంటి వెనుకబడిన రాష్ట్రంలో, కేంద్ర రంగపు పెట్టుబడులు పారిశ్రామిక అభివృద్ధిని త్వరితంచేయటానికి ఎంతో ముఖ్యం. విశాఖపట్నంవద్ద ఉక్కు కర్మాగారం, జింక్ స్మెల్టర్ ప్లాంట్, రామగుండం వద్ద బొగ్గు ఆధారంగా ఎరువుల కేంద్రం వగైరా కొన్ని ముఖ్యమైన కేంద్ర రంగపు ప్రాజెక్టులను సాధించటంలో మనం కృతకృత్యులమయ్యామన్న విషయం సభకు తెలుసు. భారత సిమెంటు కార్పొరేషన్ మూడు కేంద్రాలను మన రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం— కడప జిల్లా ఎర్రగుంట్లలో ఒకటి, హైదరాబాద్ జిల్లా తాండూరులో ఒకటి, ఆదిలాబాద్‌లో ఒకటి. సిమెంటులో మిగులు రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ కాబట్టి కొత్త ఫ్యాక్టరీల నిర్మాణం అవసరంలేదన్న కేంద్ర ప్రభుత్వ పూర్వ విధానాన్ని మార్పించగలిగాం అని చెప్పటానికి సంతోషిస్తున్నాను. ఈ మూడు కొత్త ప్రాజెక్టుల గురించి భారత సిమెంట్ కార్పొరేషన్, కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నయ్. ఈ ప్రాజెక్టులను సాధించేదాకా కృషి చేస్తూనేవుంటాం.

భారీ పరిశ్రమల రంగంలో పరిశ్రమల అభివృద్ధికిగాను ముఖ్య సంస్థ ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక అభివృద్ధి సంస్థ. ఆటోమొబైల్ టైరు, ట్యూబుల ఫ్యాక్టరీని కోస్తా ఆంధ్రలోనూ, కాస్టింగ్ ప్లాంటును తెలంగాణా లోనూ, నైలాన్ నూలు యూనిట్టును రాయలసీమలోనూ స్థాపించటానికి కార్పొరేషన్ "ఇంటెన్ట్ లెటర్సు"ను సంపాదించింది. రాష్ట్రంలో సమన్విత ప్రాంతీయాభివృద్ధిని సాధించాలనే ప్రభుత్వ దృక్పథానికిది చిహ్నం.

సంయుక్తరంగంలో కార్పొరేషన్ 21 ప్రాజెక్టులను గుర్తించింది. ఇవి తెలంగాణాలోని ఇంచుమించు అన్ని జిల్లాలకు వర్తిస్తయ్. మొత్తం ఖర్చు సుమారు రూ. 22 కోట్లు. ఇందులో కార్పొరేషన్ వాటా రూ. 3.32 కోట్లు వుంటుంది. రాయలసీమ ప్రాంతంలో 18 ప్రాజెక్టులు వుంటయ్. ఖర్చు సుమారు రూ. 10 కోట్లు. ఇందులో కార్పొరేషన్

వాటా రూ. 2 కోట్లు వుంటుంది కోస్తా ప్రాంతాల్లోనూ, వెనుకబడ్డ ప్రాంతాల్లోనూ ఇలాంటి ప్రాజెక్టులను నిర్దేశించే విషయం కార్పొరేషన్ ఆలోచిస్తోంది

భారీ తరహా సహకారరంగంలో జనపనార కొత్త మిల్లుల గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసివుంది. వీటికిగాను "ఇంటెంట్ లెటర్స్" కోసం ప్రయత్నిస్తున్నాం. వీటిలో ప్రత్యేకించి పేర్కొనవలసిన ఫ్యాక్టరీ— గిరిజన సహకార జనపనార ఫ్యాక్టరీ. శ్రీకాకుళం జిల్లా వెనుకబడ్డ ప్రాంతంలో ఇది ఏర్పాటుచేయబడుతుంది. త్వరలో కేంద్ర ప్రభుత్వ సమ్మతి లభించగలదని అనుకొంటున్నాం.

1972 మార్చి ఆఖరుకు 113 పారిశ్రామిక యూనిట్లకుగాను లైసెన్సులుగాని, 'ఇంటెంట్ లెటర్స్'గాని లభించినై. వీటి మొత్తం పెట్టుబడి సుమారు రూ. 140 కోట్లు సుమారు 35 వేలమందికి ఉద్యోగావకాశాలు లభించగలవని అంచనా. ఈ యూనిట్ల సత్వర స్థాపనకై పరిశ్రమలశాఖ కృషి చేస్తోంది. లైసెన్సులకుగాని, 'ఇంటెంట్ల లెటర్స్'కు గాని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేయబడి, ఇంకా ఆమోదించబడవలసివున్న దరఖాస్తుల సంఖ్య 82.

5 కొత్త పంచదార సహకార ఫ్యాక్టరీలకు "లెటర్స్ ఆఫ్ ఇంటెంట్" లభించినై. పబ్లిక్, సహకార రంగాల్లో 6 కొత్త పంచదార ఫ్యాక్టరీలకు గాను 'ఇంటెంట్ లెటర్స్'ను సంపాదించటానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నై.

చిన్నతరహా రంగం సుస్థిరంగా అభివృద్ధి చెందుతోంది. అయిదేళ్ల కితం రిజిష్టరుకాబడిన చిన్నతరహా యూనిట్లు 3,500 ఉంటె, ఇప్పుడు సుమారు 22 వేల యూనిట్లు ఉన్నై. ఈ యూనిట్లలో మొత్తం పెట్టుబడి రూ. 83 కోట్లు వుంది. సుమారు 1.6 లక్షలమందికి ఉద్యోగావకాశాలు లభించినై. రాష్ట్రంలోని 39 పారిశ్రామిక ఎస్టేట్లలోని యూనిట్లలో వివిధ వస్తువులు ఉత్పత్తి అవుతున్నయ్. వాటి విలువ రూ. 8.5 కోట్లు. సుమారు 2,500 మందికి ఉద్యోగావకాశాలు లభించినై.

అయితే, చిన్నతరహా యూనిట్ల అభివృద్ధికి ఆటంకంగావున్న విషయం ఒకటే ఒకటివుంది—అదే ముడిపదార్థాల కరువు. రాష్ట్రస్థాయిలో, మనవంతు బాధ్యత మనం నిర్వర్తిస్తున్నాం. వివిధ యూనిట్లకు సమంజసంగా, సకాలంలో ముడిపదార్థాలు అందేట్లు, నిబంధనలు క్రమబద్ధంగా వుండేట్టు తగు చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. ముడిపదార్థాల

పంపిణీ విషయాల గురించి వ్యవహరించటానికిగాను, చిన్నతరహా ఉత్పత్తిదార్లకుకూడా ప్రాతినిధ్యం వుండే సంఘం ఒకటి తొలిసారిగా ఏర్పాటు చేయబడింది రాష్ట్రానికి వివిధ ముడిపదార్థాల కోటాను కేంద్రప్రభుత్వం అధికంచేసే విషయంలో తగు చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ చిన్నతరహా పారిశ్రామిక అభివృద్ధి సంస్థ చిన్నతరహా యూనిట్లకు సలహా సహాయాలందిస్తూ, దోహదం చేస్తూవుంది ఈక్విటీ, ప్రిఫరెన్సు షేర్ కేపిటల్‌లో పాల్గొనటంద్వారా 37 చిన్నతరహా పరిశ్రమలకు పెట్టుబడి ఆధారాన్ని ఈ సంస్థ కల్పించింది. ప్రత్యేకంగా సాంకేతిక ప్రోత్సాహికులకోసం హైదరాబాద్‌లో ఒక పారిశ్రామిక ఎస్టేటును ఏర్పాటు చేసింది. దీనినే 'టెక్నోక్రాట్స్ ఎస్టేట్' అని అంటూ వుంటారు. విశాఖపట్నంలో కూడా ఇలాంటి ఎస్టేట్ ఒకటి ఏర్పాటులో వుంది. ప్రారంభసూచకంగా, వరంగల్, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాల్లో వృత్తిపనివారలకు పారిశ్రామిక గిల్డులుకూడా ఏర్పాటుకానున్నవి. ప్రధానంగా నిరుద్యోగ విద్యాధికులకు గరిష్ఠ ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించగల పరిశ్రమలను పెంపొందించి, వాటికి సహాయపడటం ఈ కార్పొరేషన్ ముఖ్య ధ్యేయం

నిరుద్యోగులుగా వున్న యువ విద్యాధికుల్లోని నిస్పృహ, సాంఘికంగా దీని భారం ప్రభుత్వానికి బాగా తెలుసు. వీరి సహాయార్థమై కేంద్ర ప్రభుత్వం మంజూరుచేసిన రూ. 76 లక్షల కొద్దిపాటి మొత్తాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలిగాం. ఇందుకు గౌరవ సభ్యులు సంతోషిస్తారని అనుకుంటాను.

ఈక్విటీ కాపిటల్ లేదా మార్జిన్ మనీలోగాని పాల్గొనటానికిగాను, ఈ పథకంకింద సుమారు 3 వేల పథకాలు ఆమోదింపబడినై. వీటి మొత్తం పెట్టుబడి దాదాపు రూ. 7 కోట్లు వుంటుంది. ఇంచుమించు 18 వేల మందికి ఉద్యోగావకాశాలు లభించగలవు. కాగా, ఇంజనీరింగ్ పట్టభద్రులు డిప్లొమాదార్లతో కలసి నాలుగు సాంకేతిక నిపుణుల సహకార సంఘాలు రిజిస్టరు చేయబడినై. రెండు యూనిట్లు ఉత్పత్తి పనిని ప్రారంభించినై. ఇవికాక, స్వయం ఉద్యోగపు ఎస్టేట్లు మూడు, జంటనగరాల్లోనూ, కర్నూలు, ప్రకాశం జిల్లాల్లోనూ ఏర్పాటు అవుతున్నవి.

పారిశ్రామిక అభివృద్ధిని వికేంద్రీకరించాలనే పథకంలో ఒక భాగం ఏమిటంటె—వివిధ జిల్లాల్లో పారిశ్రామిక అవకాశాలను పరిశీలించటం, చొరవతో ముందుకువచ్చే స్థానిక ప్రోత్సాహికులను గుర్తించటం. నాలుగు జిల్లాల్లో ఇందుకు సంబంధించి తీవ్రంగా ఉద్యమాలు కొనసాగింపబడినై

ఫలితాలు ప్రోత్సాహకరంగా వున్నయ్. జిల్లాల పరిశ్రమల కార్యక్రమంలో ముఖ్యమైన వ్యూహం ఏమిటంటె—ప్రతి జిల్లాలోనూ అభివృద్ధికి కీలక కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయటం. ఇవి క్రమంగా పురోగతికి నిచ్చెన మెట్లుగా వుంటై.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక సంస్థ ఇప్పటి పారిశ్రామిక యూనిట్లకు, కొత్త యూనిట్లకు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందజేస్తోంది. ఇప్పటివరకు మంజూరైన ఋణాల మొత్తం రూ. 23 42 కోట్లు వుంటుంది. 1971-72 ఆర్థిక సంవత్సరంలో సుమారు రూ. 4 కోట్ల ఋణాలను ఈ సంస్థ మంజూరు చేసింది ఈ సహాయం 275 యూనిట్లకు వర్తిస్తుంది. సుమారు 54 వేల మందికి ఉద్యోగావకాశాలు లభిస్తయ్.

భారత పారిశ్రామికాభివృద్ధి బ్యాంకు, భారత పారిశ్రామిక కార్పొరేషన్, హైదరాబాద్‌లో శాఖలను ఏర్పాటు చేసినాయని చెప్పటానికి సంతోషిస్తున్నాను బ్యాంకులు, రాష్ట్ర ఆర్థిక కార్పొరేషన్‌తో సహా ఈ సంస్థలు, ఇతర ఆర్థిక సంస్థలు రాష్ట్ర పారిశ్రామికాభివృద్ధికై తమ బాధ్యతను నిర్వర్తిస్తున్నాయి ప్రస్తుతం రిజర్వుబ్యాంకు, తదితర కేంద్ర ఆర్థిక సంస్థల అధికార్లు రాష్ట్ర పారిశ్రామిక శక్తిని పరిశీలించే పనిలో నిమగ్నులై వున్నారు. ఈ పరిశీలన, పూర్వంలో జరిగిన పరిశీలనలు, వీటివలన రాష్ట్రంలో ఎలాంటి పరిశ్రమలను నెలకొల్పటానికి వీలుందో స్పష్టపడుతుంది.

ఈ ఏడాది చేనేత పనివారల కష్టాల గురించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధతో ఆలోచిస్తూనే వుంది వారి ఆర్థిక ప్రయోజనాలను, సాంఘిక సంక్షేమాన్ని పెంపొందించే ముఖ్యతరమైన కార్యక్రమాలు కొన్ని

1. చేనేత పనివారల సహకార సంఘాలు ఉత్పత్తిని, వ్యాపార విధానాలను అభివృద్ధి పరచుకోగలిగేందుకై, వర్కింగ్ కేపిటల్‌ను సమకూర్చటానికిగాను 1972 ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీనుంచి 3 ఏళ్ళ గడువు వరకు రూ 250 లక్షల మేరకు ప్రభుత్వం రిజర్వు బ్యాంకుకు పూచీనివ్వటం.
2. విద్యుత్తు మగ్గాలను స్థాపించటంకోసం చేనేత పనివారల సహకార సంఘాలకు డబ్బు సమకూర్చటానికిగాను ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో కోటి రూపాయల వరకు రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకుకు ప్రభుత్వపు పూచీ.
3. 20 వేల మంది చేనేత పనివారలకు సామూహిక జీవిత భీమా పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టటం.

4. వెనుకబడ్డ కులాల, జాతుల సహకార గృహవసతి సమాఖ్యా నిధుల్లోంచి కొంత మొత్తాన్ని చేనేత పనివారికలకు అందుబాటు చేయటం.

తోలు పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహమిచ్చి, ఆ విధంగా తోలు పనివారల పరిస్థితులను బాగుపరచటానికిగాను వివిధ పథకాలు తయారు చేయబడుతున్నై. ఈ సందర్భంలో చెప్పుకోదగ్గ విషయం-రాష్ట్రానికి ఒక చర్మసంస్థ (లెదర్ కార్పొరేషన్) ను నెలకొల్ప ప్రతిపాదన.

ఖనిజ అభివృద్ధి రంగంలో, ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో ఖనిజాధారమైన పరిశ్రమలకు ప్రాముఖ్యం చూపబడుతోంది. ఎంతో కాలంగా జరిగిన కృషి ఫలితంగా, భారత బంగారు గనుల ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సంస్థ అనంతపురం జిల్లాలోని రామగిరి స్వర్ణక్షేత్రంలో పరిశోధనా కార్యక్రమాలకు అంగీకరించింది. ఈ విషయమై ప్రాథమికమైన పని అప్పుడే ప్రారంభమైంది. మైలారంలోని రాగి నిక్షేపాలను గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వ భూగర్భ పరిశోధక శాఖ పరిశోధనలు కొనసాగించవలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నచ్చచెప్పటమైంది. విశాఖపట్నం జిల్లాలో బాక్సైట్ నిక్షేపాల పూర్తి పరిశోధనను త్వరితం చేయటానికి తగు చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి. రామలకోట, వజ్రకరూరు ప్రాంతాల్లో వజ్రాల పని త్వరచేసే విషయమై కేంద్రంతో సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయి.

పారిశ్రామిక రంగంలోని వివిధ విభాగాల్లోని కార్యకలాపాలను తీవ్రతరం చేయటం, విస్తృతపరచటంవలన, రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధికి చెప్పుకోతగ్గ చేయూత లభించగలదని, మన ప్రజల జీవన స్థాయిల్లో స్పష్టమైన అభివృద్ధి సమకూరగలదని ఆశించవచ్చు.

నీటి సాగు

వర్షాకాలపు ఒడుదుడుకుల తాకిడికి వ్యవసాయోత్పత్తి గురవుతూ వుంటుంది. ఈ పరిస్థితిని సాధ్యమైనంతవరకూ నివారించాలంటే, ఇదివరకే ప్రారంభించిన నీటిసాగు ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయాలి. వాటిని పూర్తిగా వినియోగించుకొనేట్టు చూసుకోవాలి. ఇదే నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక లక్ష్యం. ఈ లక్ష్యం దృష్ట్యా, ముఖ్యంగా నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు ప్రాజెక్టులను, ఇతర భారీ ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేయడం, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులను, ముఖ్యంగా రాయలసీమ, శ్రీకాకుళంలాంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించటం మన వ్యూహం.

గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు—నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఆనకట్ట నిర్మాణపు పని పూర్తిఅయింది. కాలువల పని చురుగ్గా సాగుతోంది. 1971–72 లో అదనంగా 55 వేల ఎకరాల భూమికి నీటిసాగు అవకాశం సమకూర్చబడింది. ఇందుమూలంగా, ప్రాజెక్టు ప్రారంభంనుంచి నేటివరకు నీటి సాగు అవకాశంగల మొత్తం ఆయకట్టు 10.21 లక్షల ఎకరాలు. కుడి పెద్దకాలువ విషయంలో, మొత్తం త్రవ్వకపు పనిలో 66 శాతం పూర్తిఅయింది. ఎడమవైపు పెద్ద కాలువ విషయంలో 89.46 శాతం పని పూర్తిఅయింది. ఆయకట్టు సుమారు 2.83 లక్షల ఎకరాలకుపైగా వుంటుంది. 1971-72 లో నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుపై అయిన ఖర్చు రూ.10.62 కోట్లు. మార్చి ఆఖరువరకు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుపైన అయిన ఖర్చు ఇంతవరకు రూ 172.89 కోట్లు. 1972–73లో ప్రణాళిక కేటాయింపు రూ. 7 కోట్లు.

పోచంపాడు ప్రాజెక్టుపై పనికూడా చురుగ్గా సాగుతోంది. ఆనకట్ట నిర్మాణపు పని సాగుతోంది. 1976 జూన్‌కు 2.5 లక్షల ఎకరాలకు నీటిసాగు అవకాశం కల్పించే వుద్దేశ్యంతో జి. యస్. కాల్వ 71/7 మైలు వరకు తలపెట్టిన పనుల నిర్వహణ ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంతో జతపరచబడింది. ప్రాజెక్టుకు ఆర్థిక సహాయానికిగాను, 39 మిలియన్ల డాలర్లకు సమానమైన మొత్తాన్ని అప్పు ఇవ్వటానికి అంతర్జాతీయ అభివృద్ధి వ్యవస్థ అంగీకరించింది. నాల్గవ ప్రణాళిక కాలంలో ప్రాజెక్టుపై నిర్దేశించిన ఖర్చు రూ. 45 కోట్లు.

జి. యస్. కాల్వ 0/0 నుంచి 22/4 వరకు మట్టి త్రవ్వకపు పని ఇంచుమించు పూర్తి అయినట్లే. 22/4 నుంచి 51/0 వరకు త్రవ్వకపు పని చురుగ్గా సాగుతోంది. 1971–72 లో అయిన ఖర్చు రూ. 932 లక్షలు. ప్రాజెక్టు ప్రారంభం నుంచి ఇంతవరకు అయిన మొత్తం ఖర్చు రూ 36.22 కోట్లు. 1972-73 ప్రణాళిక బడ్జెటులో కేటాయించబడిన మొత్తం రూ. 10 కోట్లు.

వంశధార ప్రాజెక్టును రెండు అంచెలుగా నిర్మించాలని అంచనా. మొదటిదశలో వంశధారకడ్డంగా గొట్టవద్ద బ్యారేజి నిర్మించబడుతుంది. దీని ఖర్చు అంచనా రూ. 864 లక్షలు. ఆయకట్టు అంచనా 1,48,200 ఎకరాలు. వంశధార ప్రాజెక్టు ఒకటవ దశకు ప్రణాళికా సమితి [illegible] ఈ [illegible] ఈ పథకానికి రూ. 80 లక్షలమొత్తం

కేటాయించబడింది. ఈ పథకం సత్వరంగా అమలుకాబడేందుకుగాను, ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయాన్ని పొందే అవకాశాల గురించి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది

సోమశిల ప్రాజెక్టు నివేదిక కేంద్ర జలవిద్యుత్తు సమితికి అందజేయబడింది. సాంకేతిక సమ్మతికోసం ఎదురుచూస్తున్నాం

పులివెందల కాల్వ పథకానికికూడా ప్రణాళికాసమితి అంగీకరించింది. పనుల ఖర్చు రూ. 265.5 లక్షలు. పరోక్ష, అపరోక్ష ఖర్చులతోసహా రూ. 290 13 లక్షలు. రాయలసీమ అభివృద్ధి సంస్థ సూచనపై ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని రెండు భాగాలుగా విడదీయాలని నిశ్చయించింది ఆనకట్ట, కాల్వలు—ప్రారంభమైన ఆనకట్ట పనిని కొనసాగించటం, ఇక పథకంలో మిగులు భాగం కాల్వల విషయంలో, లెవిక్ ప్రకటన జారీచేయబడింది. అభివృద్ధి విరాళాల సేకరణకుకూడా ప్రకటన జారీచేయబడింది. ఈ పథకానికి ఈ సంవత్సరపు బడ్జెటులో రూ. 20 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

కృష్ణా గోదావరి డెల్టా ప్రాంతాల్లో వివిధ మురుగుపారుదల పథకాలను పెద్ద యెత్తున నిర్వహించటానికి ప్రభుత్వం పూనుకున్న సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు వీటి ఖర్చు సుమారు రూ 70 కోట్లు గడచిన మూడేళ్లలో మురుగు పారుదల పనులపై రూ. 12.65 కోట్ల మొత్తం ఖర్చుచేయబడింది. డెల్టా మురుగు పారుదల సంస్థ ఈ ఏడాది కార్యక్రమాన్ని రూపొందించింది. దీని ఖర్చు రూ. 3.5 కోట్లు వుంటుంది —ఇప్పటిలాగానే మురుగుపారుదల సెస్సు సేకరణ కొనసాగితే.

విద్యుచ్ఛక్తి

అఖిల భారత సగటు స్థాయితోనూ, ఈ ప్రాంతంలోని ఇతర రాష్ట్రాలతోనూ పోలిస్తే, గడచిన కొలది సంవత్సరాల్లో విద్యుచ్ఛక్తి రంగంలో అభివృద్ధి విశిష్టంగా వున్నట్టే చెప్పుకోవచ్చు. అయినప్పటికి రాష్ట్రంలో సగటు తలసరి విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగం చాలా తక్కువగా వుంది. కాబట్టి ఈ రంగంపట్ల ప్రభుత్వం శ్రద్ధను చూపుతూనే వుంది. వ్యవసాయంలోగాని, పరిశ్రమల్లోగాని అభివృద్ధి సాధించాలంటె, అందుకు విద్యుచ్ఛక్తి తప్పనిసరి అవసరం. అందుకనే ప్రణాళికల్లో ఈ విషయానికి అంత ప్రాముఖ్యం చూపబడుతోంది.

రామగుండం థర్మల్ పథకం "బి" పని పూర్తి అయింది. 62.5WM [illegible] ప్రారంభమైంది. దీనితో రాష్ట్రంలో స్థాపిత విద్యుచ్ఛక్తి

668 MW కు పెరిగింది—అవసరమైతే ఉపయోగపడే శీతల కేంద్రపు 30 MW కలుపుకొని. అయినప్పటికీ కూడా, హైడెల్ జలాశయాల్లో నీటి మట్టాలు మరీ తక్కువగా వుండటంవలన—ఇది ప్రధాన కారణం— రాష్ట్రం విద్యుచ్ఛక్తి తరుగును ఎదుర్కొనవలసివస్తోంది. ఈ పరిస్థితి ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలించబడుతూవుంది.

శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో, కృష్ణపై వంతెన పూర్తి అయి, వినియోగంలోకి వచ్చింది.

కేంద్ర ప్రభుత్వ విద్యుచ్ఛక్తి పరిశీలన సంఘపు (అంటె, ఏడవ వార్షిక విద్యుచ్ఛక్తి పరిశీలన) ఇటీవలి అంచనాల ప్రకారం, రాష్ట్రంలో విద్యుచ్ఛక్తి అవసరాల ఉచ్ఛస్థాయి 1973-74లో 884 MWకు, 1974-75లో 1,008 MW కు చేరవచ్చు. నిర్మాణంలో వున్న కొత్తగూడెం 3వ దశ ప్రాజెక్టు 1972-73 లో 110 MW, 1973-74 లో మరొక 110 MW ను ఉత్పత్తి చేయవచ్చు. దిగువ సీలేరు జలవిద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టు 1975 లో వినియోగంలోకిరావచ్చు. రానున్న సంవత్సరాల్లో అధికమయ్యే అవసరాల దృష్ట్యా, స్థాపితశక్తిని ఇంకా ఎక్కువ చేసుకోవాలి. అన్ని పంచవర్ష ప్రణాళికల్లోనూ విద్యుచ్ఛక్తి రంగానికి గరిష్ఠస్థాయిలో మొత్తాలు కేటాయించబడుతున్నాయి. కాగా, ఉత్పాదన పథకాల ఆర్థిక అవసరాలను పూర్తిగా తీర్చుకునేట్టుగా చర్యలు తీసుకోవాలి. విద్యుచ్ఛక్తి కొరత వలన రాష్ట్రాభివృద్ధి కుంటుపడకూడదు అయిదవ ప్రణాళికలో కొనసాగే దిగువ సీలేరు, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులతోపాటు, తగిన ప్రదేశాలలో అదనంగా థర్మల్ కేంద్రాలను అయిదవ ప్రణాళికలో స్థాపించటానికి పథకాలు రూపొందించబడినాయి. విజయవాడలో ఒక 2 × 200 MW థర్మల్ స్టేషన్‌కు, కొత్తగూడెం వద్ద మరొక 2 × 110 MW థర్మల్ విస్తరణకు ప్రాజెక్టు నివేదికలు రూపొందించబడినై. 2 × 50 MW స్థాపితశక్తి కల నాగార్జునసాగర్ పంప్ స్టోరేజ్ హైడెల్ పథకానికి ప్రణాళికా సమితి సమ్మతి లభించింది. పని ప్రారంభించబడుతుంది. రాష్ట్రంలో ఒక న్యూక్లియర్ విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రాన్ని ప్రారంభించవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరటమైనది. దేశంలో న్యూక్లియర్ కేంద్రాలకై తగిన స్థలాలను ఎన్నిక చేయటానికై కేంద్ర ప్రభుత్వం నియమించిన స్థల నిర్దేశక సంఘానికి కొన్ని స్థలాల వివరాలుకూడా అందజేయబడినై.

ప్రణాళికా కార్యక్రమంకింద 1971-72 లో గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి పథకం పటిష్టంగా అమలు జరుపబడింది—గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి కార్పొరేషన్, వ్యాపార బ్యాంకులు వగైరా సంస్థల సహాయంకూడా లభించింది.

గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి కార్పొరేషన్ ఆర్థిక సహాయంతో రాష్ట్రంలో ఆమోదించబడిన 11 Cluster పథకాలల్లో, కరీంనగర్ జిల్లాలోని సిరిసిల్లా తాలూకాలోని కార్యక్రమం పని బాగా చురుగ్గా సాగుతోంది 1972 మార్చి ఆఖరుకు, 61 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి లభించింది. 2,384 మందికి వ్యవసాయ ప్రయోజనాలకు, 4,720 మందికి ఇళ్లకు విద్యుచ్ఛక్తి సమకూరింది

విద్య

సాంఘికమైన మార్పును పెంపొందించి, ఆర్థిక అభివృద్ధికి దోహదపడేట్టుగా ప్రభుత్వ విద్యా విధానం రూపొందించబడింది ఈ లక్ష్య సాధనకు మార్గాలు—(1) సార్వజనీన ప్రాథమిక విద్యకు, సాధారణ విద్యకు వసతులు సమకూర్చటం, (2) అభివృద్ధి అవసరాలకు నిపుణులను సమకూర్చగల విద్యా విధానాన్ని ఏర్పాటుచేయటం. 1961, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాథమిక విద్య చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టటంతో, రాష్ట్రంలో ప్రాథమిక విద్య నిర్బంధంగా అమలుజరుపబడుతోంది. ఒక మైలు నడిచే దూరంలో వున్న గ్రామీణ జనాభాలో ప్రస్తుతం సమారు 100 కి 97 మందికి ప్రాథమిక విద్యా వసతులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. 1968-69 విద్యా సంవత్సరంనుంచి రాష్ట్రంలో విద్య 10వ తరగతివరకూ ఉచితంగా బోధింపబడుతోంది

6—11, 11—14 వయస్సులకు చెందిన విద్యార్థుల సంఖ్య 1960-61 లోని 29.76 లక్షలనుంచి 39.29 లక్షలవరకూ స్థిరంగా పెరిగింది. విద్యార్థులు ఎక్కువమంది చేరేట్టుగా, పాఠ్య గ్రంథాలను, మధ్యాహ్న భోజనాన్ని ఉచితంగా ఏర్పాటుచేయటం లాంటి ప్రోత్సాహక చర్యలను తీసుకుంటున్నాం. మధ్యాహ్న భోజన కార్యక్రమం ఇప్పుడు సుమారు 8 లక్షల మందికి ఉపయోగపడుతోంది. 1972-73 లో మరొక లక్ష మందికి ఈ సౌకర్యాన్ని కల్పించాలని అనుకుంటున్నాం. ఇందు కదనంగా అయ్యే ఖర్చు సుమారు రూ 5 లక్షలుంటుంది. ఈ కార్యక్రమంలో ఒక విశేషం ఏమిటంటే, మధ్యాహ్న భోజన సదుపాయాలు ఏర్పాటుచేసే ప్రాంతాల్లో, ఈ సౌకర్యం ముందుగా షెడ్యూల్డు కులాల, జాతుల పిల్లలకు వర్తింపజేయబడుతుంది—ఆ తర్వాత మిగతా పిల్లలకు. 6—11 వయస్సులో ఉన్న పిల్లలకు జంటనగరాల్లో ఉచితంగా సీసా పాలు సప్లై చేసే పథకంకూడా ప్రవేశపెట్టబడింది. ఈ కార్యక్రమం సుమారు 30 వేల మంది స్కూలు పిల్లలకు ఉపయోగపడుతుంది. ఇప్పటి మధ్యాహ్నపు (వండిన) భోజనం స్థానే, "తినటానికి చదవండి" అనే రుచికరమైన

ఆహారాన్ని తయారుచేసే ఒక కేంద్ర పాకశాలను హైదరాబాద్‌లో ఏర్పాటుచేయాలనే ప్రతిపాదన ఒకటి వుంది ఈ కేంద్ర పాకశాల తెలంగాణాలోని కొన్ని ప్రాంతాలకు వినియోగపడుతుంది. తత్ఫలితంగా పాఠశాలల్లో ఇంకెక్కువ మంది పిల్లలు చేరుతారని అనుకుంటున్నాం.

మరొక ముఖ్య కార్యక్రమం—6-11 వయస్సులో వున్న పిల్లలకు పాఠ్య పుస్తకాలను, వ్రాత వస్తువులను ఉచితంగా సప్లై చేయటం. కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకంగా, ఈ పథకం గత సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టబడింది. మొదటి దశలో 25 వేల మందికి (కేవలం షెడ్యూల్డు కులాల, జాతులవారికి మాత్రమే) ఉపకరిస్తుంది. ఖర్చు సుమారు రూ. 75,000 ఈ సౌకర్యం మొత్తం లక్ష మందికి ఉపకరించేట్టు చేయాలని వుంది. ఖర్చు అంచనా రూ. 5 లక్షలు

సాంకేతిక విద్యాభివృద్ధి కోసం, ఉన్నత ప్రమాణాల కోసం వరంగల్ ప్రాంతీయ ఇంజనీరింగ్ కళాశాల ఆవరణలో సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది.

ఉపాధ్యాయుల నిరుద్యోగాన్ని తగ్గించవలసిన అవసరం ఉంది. గత సంవత్సరం రూ. 25 లక్షల ఖర్చుతో 900 మంది సెకండరీ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులు నియమింపబడ్డారు ఈ ఏడాది 425 మంది బి.ఇడి. హెడ్‌మాస్టర్లను, 200 మంది భాషా పండితులను నియమించాలని వుంది. ఈ పథకానికై రూ. 17.5 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. 1972-73లో దాదాపు 4,300 మంది ఉపాధ్యాయుల నియామకం కోసం కోటి రూపాయలను మంజూరు చేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరటమైనది. వీరిలో 2 వేల మంది అదనపు ఉపాధ్యాయులు సెకండరీ గ్రేడ్ ట్రైనింగ్ పొందినవారు, 1,350 మంది బి ఇడి హెడ్‌మాస్టర్లు, 950 మంది తెలుగు పండితులు. ఈ ఉపాధ్యాయులు చాలావరకు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగా నియమింపబడుతారు. ఇందువలన గ్రామీణ పాఠశాలల్లో పిల్లలు ఎక్కువగా చేరుతారని, బోధన కూడా మెరుగుపడగలదని అనుకుంటున్నాం.

గ్రామాల్లో మంచినీటి సప్లై, బస్తీల అభివృద్ధి

రాష్ట్రంలోని అవసర ప్రాంతాలకు ఆరోగ్యకరమైన నీటిని తగినంతగా సప్లై చేయటం గ్రామాల మంచినీటి సప్లై కార్యక్రమపు లక్ష్యం. సమస్య తీవ్రత ప్రకారం గ్రామాలను తరగతులుగా ఎన్నికచేయటం,

ప్రాధాన్యంబట్టి కార్యక్రమాలకు పూనుకొనటం—ఇదే అనుసరించే వ్యూహం. ఈ సమస్య విస్తృతి దృష్ట్యా, సంస్థలద్వారా లభించే ఆర్థిక సహాయాన్ని వివిధ స్థానిక సంస్థలు వినియోగించవలసి వుంటుంది

నీటికరువు ప్రాంతాలను గురించిన కచ్చితమైన పరిశీలనబట్టి, రాష్ట్రంలోని గ్రామాల్లో, శివార్లలో 63 శాతానికి మాత్రమే మంచినీటి సప్లై వుంది 20,140 గ్రామాలకు, శివార్లకు మంచినీటి సప్లై సమకూర్చవలసి వుంది. ఈ ఏడాది చాలా గ్రామాలకు మంచినీటి సౌకర్యాన్ని విస్తరించటానికి గాను బడ్జెటులో రూ. 124 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. కార్యక్రమాన్ని త్వరితం చేయటం కోసం నవీన యంత్రాలు రిగ్గుల్లాంటివి ఉపయోగింపబడుతున్నాయి. నీటికరువు ప్రాంతాల్లో గొట్టపు బావుల కార్యక్రమాన్ని చేపట్టేందుకై యూనిసెఫ్ సంస్థ రాష్ట్రానికిప్పటివరకు 14 రిగ్గులను సమకూర్చింది. రాయలసీమ, తెలంగాణాల్లో అనాదిగా వర్షాభావానికి గురి అవుతున్న ప్రాంతాల్లో మంచినీటి సప్లైను సమకూర్చే విషయంలో ఇందువల్ల ఎంతో ప్రగతి లభించింది. వీటి సాయంతో ఈ ప్రాంతాల్లో 2,214 కు పైగా గొట్టపు బావులు ఏర్పాటు చేయబడినై. ఈ ఏడాది 7 వేల గొట్టపు బావుల తవ్వకం జరగాలని అనుకుంటున్నాం ఇందుకై ధారాళంగా సహాయపడాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరటమైంది. యూనిసెఫ్ నుంచి లభించే 6 రిగ్గులు కాక ఈ ఏడాది అదనంగా 22 రిగ్గులను కొనటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం.

సురక్షిత మంచినీటి సప్లై పథకం కింద, 276 పనులు నిర్ణయింపబడినై. వీటిలో 183 పూర్తి అయినై. 93 పనులు చురుగ్గా సాగుతున్నాయి. ఈ ఏడాది కొరదలా పథకాలకుగాను రూ. 65.18 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇవి కాక, జీవిత భీమా సంస్థనుంచి లభించే ఆర్థిక సహాయంతో ఎన్నో సురక్షిత మంచినీటి సప్లై పథకాలను కూడా అమలుజరపాలని వుంది.

బస్తీల అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద, మురికిపేటల నిర్మూలనకు, పునర్నిర్మాణానికి, ఇప్పటి మురికిపేటల్లో పరిసరాల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం పథకాలను రూపొందించింది మురికిపేటల పరిసరాల అభివృద్ధికి గాను కేంద్ర సహాయం పొందటానికై హైదరాబాద్ నగరం ఎన్నికచేయబడింది. ఇందుకని ఈ ఏడాది కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 33 లక్షల వ్యయాన్ని ఆమోదించింది. సమ్మర్దంగావున్న ఇతర బస్తీ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువ

పథకాలను చేపట్టే ఉద్దేశ్యంతో, ప్రభుత్వం కేంద్ర బస్తీ గృహావసతి కార్పొరేషన్ నుంచి ఆర్థిక సహాయాన్ని పొందే అవకాశాల గురించి పరిశీలిస్తోంది.

గ్రామీణాభివృద్ధి, ఉద్యోగావకాశాల కార్యక్రమాలు

వ్యావసాయిక విప్లవపు (గ్రీన్ రివల్యూషన్) ప్రభావాలు చిన్న రైతాంగంలో అధిక సంఖ్యాకులకు, భూమిలేని వ్యవసాయ శ్రామికులకు ప్రసరించలేదనే భావం వ్యాపిస్తోంది. ప్రభుత్వం కూడా ఈ భావంతో ఏకీభవిస్తోంది. ధనిక రైతాంగపు ఆదాయాలు పెరగటంతో, శ్రామిక అవసరాలను తగ్గించే విధానాలకు చేయూత లభించింది. దీనితో చిన్నకారు రైతుల, వ్యవసాయ శ్రామికుల పరిస్థితి మరింత అస్థిమితంగా తయారైంది. కాబట్టి నిరుద్యోగ సమస్యను, సరిపడగా వుండని ఉద్యోగ సమస్యను ముఖాముఖిగా ఎదుర్కొంటే తప్ప, గ్రామసీమల్లో దారిద్ర్య నిర్మూలనం సాధ్యంకాదని ప్రభుత్వపు నిశ్చితాభిప్రాయం. అలాగే విద్యాధికుల నిరుద్యోగాన్ని పరిష్కరించే నిర్దిష్ట కార్యక్రమాలతో మామూలు ఉద్యోగావకాశాల విస్తరణ కార్యక్రమాన్ని జతపరచాలనికూడా ప్రభుత్వం ఒక నిశ్చయానికి వచ్చింది. ఇందుకై గత సంవత్సరం కొత్తరకం పథకాలు ప్రవేశపెట్టబడినై. వీటికి గ్రామాలవైపు మొగ్గు వుంటుంది. పనిపాటలు సమకూర్చేవిగా వుంటై. క్షామబాధకు లోనయ్యే ప్రాంతాల కార్యక్రమం, గ్రామాల్లో ఉద్యోగవసతుల తీవ్ర కార్యక్రమం, చిన్న రైతాంగపు అభివృద్ధి సంస్థ, సన్నకారు రైతుల వ్యవసాయ శ్రామికుల పథకంలాంటి ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు కొన్ని 1971-72 లో ప్రారంభింపబడినై.

గ్రామాల పనుల కార్యక్రమానికి క్షామ బాధకు లోనయ్యే ప్రాంత కార్యక్రమం అని కొత్తగా పేరు పెట్టబడింది. ఆ ప్రాంతపు అభివృద్ధి దానికి ప్రాతిపదిక. అకాల వర్షంవలన, చాలీచాలని వర్షంవల్ల క్షామానికి గురిఅయ్యే ప్రాంతాల సమస్యలను, భూమి కోతను, సరిపడని రోడ్లు, గ్రామీణ శ్రామికులకు ఉపయోగపడే జీవనోపాధిని కల్పించటం—వీటన్నిటిని దృష్టిలోనికి తీసుకొని క్రియావ్యూహాన్ని తయారుచేయాలి. క్షామానుకూల జిల్లాలు, మహబూబ్‌నగర్, కర్నూలు, అనంతపురం, కడప, చిత్తూరు అయిదు జిల్లాల్లో నాలుగేళ్ల కార్యక్రమానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కేటాయించిన రూ. 10 కోట్లలో, రూ. 5.34 కోట్లు గ్రామీణ ఇన్‌ఫ్రా-స్ట్రక్చర్ నిర్మాణంపై ఖర్చుపెట్టబడింది—పనిలేకుండావున్న గ్రామీణులకు పని పాటలను కల్పించటంతోపాటు, చేపట్టిన పథకాల్లో కొన్ని—చిన్ననీటిసాగు, భూసార సంరక్షణ, అటవీపోషణ, రోడ్లు.

బృహత్ప్రణాళికలో 39,950 ఎకరాలకుపయోగపడే 497 మైనర్ ఇరిగేషన్ పనులను, 93 వేల ఎకరాలకుపయోగపడే 1,878 చిన్న నీటిసాగు పనులను చేపట్టాలని అనుకుంటున్నాం. ఇదికాక, ఆ ప్రాంతంలో భూమి కోతను నివారించటానికి, విస్తృతస్థాయిలో భూసార సంరక్షణ కార్యక్రమాన్ని అమలుజరుపుతున్నాం-2.09 లక్షల ఎకరాల్లో గట్లువేయటం 1.09 లక్షల ఎకరాల్లో stone terracing, 3,400 ఎకరాల్లో bench terracing, 24 వేల ఎకరాల్లో gully అదుపు కార్యక్రమాలుకూడా ఇందులో చేర్చబడ్డాయి. పసిడి సంపదను పెంచి, భౌతిక—వాతావరణ పరిస్థితులపై ప్రభావం తీసుకొనిరావటానికి, అటవీపోషణ కార్యక్రమాలు అమలుజరుపబడుతున్నాయి—8 వేల ఎకరాల్లో కొత్తగా నాట్లపథకాలు, 59.75 లక్షల మొక్కలను నాటే కార్యక్రమం ఇందులో చేర్చబడినై. వెనుకబడ్డ ప్రాంతంలో రహదార్ల అభివృద్ధికిగాను, 45 పెద్ద రోడ్డు పనులను ప్రారంభించాం—2,400 మైళ్లు వుండే 628 గ్రామాల, ఇతర రోడ్ల పనులు కాక. 250 మైళ్ల పక్కా రోడ్డుకు సంబంధించిన పనులు ఇవి. ఈ ఏడాది కేంద్ర ప్రభుత్వం, ప్రకాశం జిల్లాలోని కనిగిరి తాలూకా, నల్గొండ జిల్లాలోని దేవరకొండ తాలూకాల్లోని సన్నిహిత ప్రాంతాలను క్షామబాధకు లోనయ్యే ప్రాంత కార్యక్రమంలో చేర్చటానికి అంగీకరించింది—అదనపు కేటాయింపు రూ. 64 లక్షలు

నల్గొండ, కడప, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో చిన్నకారు, సన్నకారు రైతాంగానికై అమలుజరుపబడుతున్న కేంద్ర రంగపు పథకం అమలు మొదటి సంవత్సరంలోనే ఎంతో ప్రగతిని సాధించింది నీటిసాగు వసతులను సమకూర్చడం, భూమి పునరుద్ధరణ, అభివృద్ధి, ఎక్కువ దిగుబడి నిచ్చే రకాలను పెంచటంద్వారా తీవ్ర వ్యవసాయపద్ధతులను అనుసరించటం, పాడి, కోళ్ల పెంపకం, కూరగాయల పెంపకం వగైరా ఉప-జీవనోపాధులను చేపట్టటం—వీటిని సమకూర్చటంద్వారా చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకు సంస్థలు సహాయపడుతున్నాయి. కార్యక్రమాలు అమలుజరిగే ప్రాంతాన్ని కచ్చితంగా నిర్ణయించాలి. అలాగే ప్రయోజనంపొందే వారెవరోకూడా తేల్చాలి. ఈ చిన్నకారు, సన్నకారు రైతుల అభివృద్ధికి తగిన కార్యక్రమాలను రూపొందించాలి. ఈ విషయాలకు ప్రాముఖ్యం చూపేదిగా వుండాలి క్రియావ్యూహం. మన రాష్ట్రంలోని నాలుగు సంస్థలు సుమారు 73 వేలమంది చిన్న, సన్నకారు రైతాంగానికి వ్యక్తిగత కార్యక్రమాలను రూపొందించినై 1972 మార్చి ఆఖరుకు, ఆర్థిక సంస్థలనుంచి చిన్న రైతాంగానికి రూ. 62.48 లక్షల పరపతిని ఈ సంస్థలు సమకూర్చినై. రాష్ట్రమంతటావున్న చిన్న, సన్నకారు

రైతాంగపు ఆర్థిక పరిస్థితిని పటిష్టం చేయటంలో ఇది మొదటిమెట్టు మాత్రమే. రానున్న సంవత్సరాల్లో ఈ తరగతుల రైతులకు ఇంకెక్కువగా పరపతి సౌకర్యాలను కల్గించటానికి తీవ్రంగా కృషిచేస్తాం.

ప్రాజెక్టుల నిర్ణయంలో శ్రామిక-రోజుల బదులు క్రియాత్మకమైన వెసులుబాటు ప్రధానం అని కేంద్ర ప్రభుత్వం మౌలికనిర్వచనాన్ని సవరించటంతో, గ్రామీణ ఉద్యోగవసతుల తీవ్ర కార్యక్రమం 1971-72 లో రూ. 319 లక్షల ఖర్చుతో జయప్రదంగా అమలుజరుపబడింది. ఈ కార్యక్రమం ఈ ఏడాది కూడా కొనసాగింపబడుతుంది.

ప్రత్యేక ఉద్యోగ వసతుల కార్యక్రమం

ప్రస్తుతం అందుబాటులోవున్న ఇంజనీరింగ్, వైజ్ఞానిక నైపుణ్యాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలనే దృష్టితో, గ్రామ ప్రాంతాల్లో సవివరంగా పరిశీలన జరిపే పథకం ప్రారంభించబడింది. గ్రామీణ ఇంజనీరింగ్ పరిశీలన పథకంక్రింద, వివిధ వ్యావసాయక, ఇంజనీరింగు అంశాలను పరిశీలించేందుకు గాను ఇంజనీరింగు, వ్యావసాయక పట్టభద్రుల నియామకానికి అవకాశం ఏర్పరచబడింది. గ్రామసీమల్లో నిర్దిష్ట పథకాల తయారీకిది నాంది. ముఖ్యంగా నీటిసాగు రంగంలో పెట్టుబడి ప్రాధాన్యాలను తిరిగి కేటాయించటం దృష్ట్యా, ఇంజనీరింగ్ సిబ్బంది చాలామంది అవసరంకన్న ఎక్కువగా వుండవచ్చు. ఇందుకని గ్రామీణ ఇంజనీరింగ్ పరిశీలనలను ఇతర జిల్లాలకు విస్తృతంచేయాలనే ప్రతిపాదన ఒకటి వుంది. ఇందుమూలంగా సిబ్బందిని తగ్గించటమనేది నివారించటమేకాక, స్థానిక స్థాయిలో శాస్త్రీయ ప్రణాళికా వ్యూహానికి తగిన ప్రాతిపదిక ఏర్పడుతుంది. ఇందునిమిత్తమై, 1972-73 లో ప్రణాళిక బడ్జెటులో కోటి రూపాయలు కేటాయించబడింది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం స్థూలంగా సూచించిన సూత్రాలననుసరించి, ఈ ఏడాది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యాధికులైన వారికి, విద్యలేని వారికి ఉద్యోగావకాశాలను, ఆదాయాల అవకాశాలను అధికం చేసేందుకై ప్రత్యేక పథకాలను రూపొందించింది. ఈ పథకాలను రూపొందించటంలో, నిరుద్యోగ సమస్యను కేవలం ఎక్కువ ఉద్యోగాల కల్పనగా మాత్రమే ఎంచక, వివిధ వృత్తుల్లో నైపుణ్యాలను సమకూర్చి, అభివృద్ధి పరచాలని, ముఖ్యంగా దుర్బల వర్గాల్లో వృత్తుల్లో మార్పిడిని దోహదపరచాలని భావించాం. ఈ కార్యక్రమాలు ఈ విధంగా ఉపయోగపడుతై —
(1) గ్రామీణ ఇంజనీరింగ్, ప్రణాళికా పరిశీలనలు ; (2) హరిజనులకు,

గిరిజనులకు, వెనకబడ్డ తరగతులకు కేటాయించిన భూములకు తీవ్ర కార్యక్రమంలో ఒక భాగంగా భూమి అభివృద్ధి, నీటిపారుదల వగైరా వసతులను సమకూర్చే సమీకృత గ్రామాభివృద్ధి పథకాలు, (3) దుర్బల వర్గాలకు ఆర్థిక ఆధార కార్యక్రమాలు, (4) ఉద్యోగానికి పూర్వం, ఆ తర్వాత నైపుణ్యంలో అభివృద్ధి సాధించుకోవటానికి అవకాశాలనిచ్చే ప్రత్యేక ఉద్యోగ పథకాలు—త్వరలో ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభించబడుతుంది. ఖర్చు అంచనా రూ 4 కోట్లకు పైగా వుంటుంది.

దుర్బల వర్గాల సంక్షేమం

దుర్బల వర్గాల ఆర్థిక, సాంఘిక ఉద్ధరణకోసం ప్రభుత్వం ప్రారంభించి అమలుజరుపుతున్న వివిధ సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు ఆధారంగావున్న ముఖ్య విషయం ఏమిటంటె, ఉద్యోగావకాశాలను వీలైనంతగా అవసర మైనంతగా విస్తార స్థాయిలో కల్పించటం, విద్య, పుష్టికర ఆహారం, గృహవసతి, మంచినీరు, ఆరోగ్యం వగైరా సాంఘిక వసతుల వినియోగాన్ని కనీస స్థాయిలోనైనా కల్పించటం. ఆర్థికంగా చూస్తే, ఈ వర్గాల సంక్షేమం పట్ల ప్రభుత్వం చూపుతున్న ప్రాముఖ్యం వారి సాంఘిక, ఆర్థిక సౌఖ్యంపై అధికతరంగా చేస్తున్న కేటాయింపుల్లో ప్రతిఫలిస్తుంది. 1970-71 లో వ్యయం రూ. 62 కోట్లు, 1972-73 లో ఉద్దేశించిన వ్యయం రూ. 75 కోట్లు. వెనుకబడ్డ జాతుల సంక్షేమం విషయంలో, గత సంవత్సరం ప్రారంభింపబడిన కార్యక్రమాల ఫలితంగా, ఈ వెనుకబడ్డ జాతుల అభివృద్ధికై ఉద్దేశింపబడిన కార్యక్రమాల్లో ఇంకెక్కువ వైవిధ్యం, కొత్త దృక్పథం సిద్ధించనై. కాగా వెనుకబడ్డ జాతులకు చెందనివారి ఆధిపత్యం నుంచి వారికి విముక్తి లభించేందుకు, భూమి వ్యవహారాలు, పరపతి సౌకర్యాలు వీటి విషయంలో ప్రత్యేక శాసన చర్యలు మరింత పటిష్టంగా అమలుజరుపబడుతూనే వున్నాయ్. తలపెట్టిన కొత్త కార్యక్రమాల్లో కొన్ని—వీరికి శిక్షణనిచ్చే కార్యక్రమాలను ఉద్యోగ నియామకాలకు అనుగుణంగా వుండేట్టు చూడటం, వ్యాపారాలు, వృత్తులు నెలకొల్పుకోనేట్టుగా వీరికి ఆర్థిక సహాయం సమకూర్చటం, నిరుద్యోగ కాలంలో విద్యార్థికులైన ఈ జాతుల యువకులకు స్టయిపెండరీ గ్రాంట్లు, ఈ జాతుల పిల్లలకు స్కౌటింగు కార్యక్రమం వగైరా.

మరొక ముఖ్య విశేషం — శ్రీకాకుళంలో సమగ్రమైన గిరిజన అభివృద్ధి ప్రాజెక్టును నెలకొల్పటం—రూ. 1.5 కోట్ల వ్యయంతో కేంద్ర—రంగ పథకంగా గిరిజన అభివృద్ధి సంస్థ ఏర్పాటు చేయబడింది. వ్యవసాయ, తదితర కార్యకలాపాల అభివృద్ధికిగాను వీరికి తగు వసతులను

కల్పించటం ప్రాజెక్టు లక్ష్యం. గత సంవత్సరం, గిరిజన సహకార కార్పొరేషన తన కార్యకలాపాలను విస్తరించటం, వాటిలో వైవిధ్యం కల్పించటం—ఈ పనులను కొనసాగిస్తూనే వుంది. తన కార్యకలాపాలను తెలంగాణాకు విస్తృతం చేయటంతో కార్పొరేషన్ దైనందినావసరాల డిపోల పరిధిని పెంచింది. ఈ ఏడాదికూడా ఈ డిపోల నింకెక్కువగా ఏర్పాటు చేయాలనివుంది. వ్యవసాయపు పనులకుగాను, తక్కువ గడువు ఋణాలకింద 1971-72 లో రూ. 40 లక్షల మొత్తాన్ని కార్పొరేషన్ ఈ జాతుల వారికి సమకూర్చింది. నాల్గవ ప్రణాళిక ప్రారంభంలో కోటి రూపాయలకన్న తక్కువవున్న మొత్తం వ్యాపారం సహకార సంవత్సరాంతానికి, అనగా 30-6-1971కి రూ. 1.5 కోట్లకు పెరిగింది. ఈ జాతుల ఆర్థిక సాంఘిక పరిణామాన్ని సాధించటంలో తోడ్పడే సాధనంగా ఈ కార్పొరేషన్ మరింత ప్రయోజనాత్మకమైన, పటిష్టమైన పాత్రను నిర్వహించగలుగుతుంది.

దుర్బల వర్గాలకని ప్రత్యేకంగా నిర్దేశించిన సహకార సంఘాల స్థాపన గురించి, సంస్థల ఆర్థిక సహాయం ఈ సంఘాలకు మరింత ఎక్కువగా లభ్యమయ్యే విధంగా ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్న ప్రోత్సాహ విధానం గురించి నేను ఇంతకుముందుగా ప్రస్తావించాను. 1971-72లో సుమారు రూ 16.5 లక్షల మొత్తం ప్రభుత్వంచే మంజూరు చేయబడింది. వివిధ రకాలైన బండ్ల కొనుగోలుకు వ్యాపార బ్యాంకులనుంచి ఋణంగా సుమారు రూ. 118 లక్షల మొత్తం లభించింది—టాక్సీ, ఆటోరిక్షా డ్రైవర్ల, సైకిల్ రిక్షావాళ్ళ సహకార సంఘాలకు ఈ మొత్తం ఉద్దేశించబడింది. 1,500 మందికి పైగా టాక్సీ, ఆటో, సైకిల్ రిక్షా డ్రైవర్లకు ఈ ప్రయోజనం చేకూరింది. ఇలాగే, రజకులు, మంగళ్లు, ముద్రణ వృత్తిదార్లు, రచయితలు వగైరాల వృత్తి వర్గాల సహకార సంఘాలుకూడా ఏర్పాటు చేయబడినై. ప్రభుత్వ సహాయంద్వారానూ, జాతీయంచేయబడిన బ్యాంకుల పరపతి సౌకర్యాల ద్వారా నూ రూ. 15.5 లక్కలకు పైగా సహాయం అందజేయబడింది.

1971-72లో ఈ జాతుల పుష్టికర ఆహార తీవ్ర పథకం విస్తారంగా అమలుజరుపబడింది. ఏడాది చివరకు మొత్తం 1,80,000 మందికి దీనివలన ప్రయోజనం కలిగింది—ఏడాది ప్రారంభంలో 41 వేల మందికి మాత్రమే ఇది ఉపకరించింది. ఈ ఏడాది ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇంకెక్కువగా విస్తృతం చేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరటమైనది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రీ షెడ్యూల్డు కులాల, జాతుల సహకార గృహనిర్మాణ సమాఖ్య లిమిటెడ్ అనే సంస్థను గత సంవత్సరం ఏర్పాటు చేయటం గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. గృహ నిర్మాణానికిగాను ఈ సమాఖ్యకు చెందిన సంఘాలకు సభ్యులకు అడ్వాన్సు ఋణాలివ్వటాని ఈ సమాఖ్య ఆర్థిక సహాయం చేస్తుంది. షెడ్యూల్డు కులాలు/జాతులు/ డి-నోటిఫైడ్ జాతుల శ్రేయస్సుకు మాత్రమే ఈ సమాఖ్య మొదట్లో ఉద్దేశింపబడింది. కాని ఆ తర్వాత ప్రభుత్వం ఈ సమాఖ్య కార్యకలాపాల పరిధిని విస్తృతం చేసింది. నిధుల్లో 15 శాతాన్ని చేనేత పనివారలు, గీత పనివారు, మత్స్య పరిశ్రమదార్లు, కుమ్మరి పనివారు వగైరాల వృత్తి పనివారల సమూహాలకు కేటాయించింది దీనిని 25 శాతానికి పెంచి, అన్ని వెనకబడ్డ తరగతులకు ఈ సమాఖ్య కృషిని విస్తరింప జేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. 1972 జనవరిలో ఆలస్యంగా గృహనిర్మాణం ప్రారంభమైనప్పటికి, జీవిత భీమా కార్పొరేషన్‌నుంచి లభించే రూ. 10 కోట్లతో నిర్మింపబడవలసిన 55,546 ఇళ్ళకు ఇప్పటికి 51,499 ఇళ్ళకు పునాదులు వేయబడినై. మిగతా ఇళ్ళ విషయంలో కూడా ఈ పనిని పూర్తిచేసి, జీవిత భీమా కార్పొరేషన్ ఋణాన్ని పూర్తిగా వినియోగించటానికి తగు చర్యలు తీసుకొనబడుతున్నయ్. ఈ కార్యక్రమ విస్తృతిని, వేగాన్ని వచ్చే ఏడాదికూడా కొనసాగించాలని అనుకుంటున్నాం.

ఈ ఏడాది, కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకంగా గ్రామసీమలో భూములులేని వ్యవసాయ శ్రామికులకు ఇళ్ళస్థలాలను సమకూర్చేందుకు ఒక తీవ్ర పథకాన్ని ప్రభుత్వం ప్రారంభించాలనుకుంటోంది. ఈ పథకపు ఖర్చు అంచనా రూ. 64.64 కోట్లు. 14.12 లక్షల కుటుంబాలకు ఉపకరిస్తుంది. ఈ పథకంకింద లాభపడేవారికి భూమిని సంపాదించి, అభివృద్ధి పరచవలసి వుంది. ఈ ప్రాజెక్టును దశలువారిగా అమలు జరిపి, మూడు సంవత్సరాల గడువులో పూర్తిచేయాలని వుంది.

దుర్బల వర్గాలవారికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు అధికం చేయబడుతూనే ఉన్నయ్. అయినప్పటికీ దుర్బల వర్గాల ప్రయోజనంకోసం వివిధ ఆర్థిక ఆధార కార్యక్రమాలను మరింత త్వరితంగానూ, ఇంకెక్కువ ప్రయోజనాత్మకంగానూ అమలు జరపాలని, అదీ ఇంకెక్కువ దృఢతరంగా అమలు జరపాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది అయితే బడ్జెటు కేటాయింపులకు చేదోడువాదోడుగా, రిజర్వుబ్యాంకు, జాతీయ సహకార అభివృద్ధి కార్పొరేషన్, ఖాదీ గ్రామ పరిశ్రమల కమిషన్ వగైరా సంస్థలనుంచి కూడా గరిష్ఠ స్థాయిలో ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూర్చాలని

అనుకుంటున్నాం. ఇందుకని ప్రభుత్వం హరిజన అభివృద్ధి ఆర్థిక సంస్థను నెలకొల్పాలని అనుకుంటోంది. ఇలాగే మంగళ్లు, రజకులు, గీతపనివారు, బుట్టల పనివారు, చేనేత పనివారు, కుమ్మరివారు, గొర్రెకాపరులు వగైరా వృత్తి పనివారల సమూహాలుండే వెనుకబడ్డ వర్గాలకు కూడా ఒక కార్పొరేషన్‌ను ఏర్పాటు చేయాలనీ ప్రభుత్వం భావిస్తోంది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీచేసిన వెనుకబడిన వర్గాల జి ఓ ను సుప్రీంకోర్టు సమర్థించటం ఫలితంగా, ఈ ఏడాది, జాబితాలో చేర్చబడిన సంఘికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులవారికి జి.ఓ. లో ఉద్దేశించిన వివిధ విద్య, ఇతర సౌకర్యాలను ఆచరణలోకి తేవాలని అనుకుంటున్నాం. ప్రొఫెషనల్ కళాశాలల్లో, పబ్లిక్ సర్వీసెస్‌లో జాబితా ప్రకారం పేర్కొన్న వెనుకబడిన వర్గాల కనుకూలంగా జి.ఓ. ననుసరించి రిజర్వేషన్లు చేయాలనికూడా అనుకుంటున్నాం ఈ వెనుకబడిన తరగతుల వారికి హోస్టల్స్‌ను ఏర్పాటుచేసే ప్రతిపాదనకూడా ఒకటి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది.

వార్షిక ప్రణాళిక 1972-73

1972-73 ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెట్‌లో ప్రణాళిక వ్యయం రూ. 105 కోట్లుగా ఉద్దేశించబడింది. ప్రస్తుత అభివృద్ధి వేగాన్ని కొనసాగించాలంటె ఇంతటి వ్యయం అవసరం అని భావించబడింది. అయితే ఆర్థిక వసతుల ఇబ్బంది దృష్ట్యా మన వసతులను మళ్ళీ అవర్జా వేసుకుని, ప్రణాళిక పరిమాణాన్ని తిరిగి నిర్దేశించాలని ఏప్రిల్‌లోనో, మే నెలలోనో అనుకొనటం జరిగింది. మన ప్రస్తుత ఆర్థిక వసతులను జాగ్రత్తగా అవర్జా వేసుకున్నాక, రూ. 77.95 కోట్ల ప్రణాళిక వ్యయాన్ని మాత్రమే మనం భరించగలమని తేలింది. కాని ఈ వ్యయంతో కొరదలా పథకాల బాధ్యతలను నిర్వహించుకొనలేం సరికదా, రాష్ట్రపు ఆర్థికవ్యవస్థను ఒడుదుడుకులకు గురిచేసే ప్రమాదానికి కూడా లోనవవచ్చు. ప్రణాళిక పరిమాణాన్ని ఆమోదయోగ్యమైన స్థాయికి పెంచటం ఆర్థికంగా, సాంఘికంగా తప్పనిసరి అయింది. దుర్బలవర్గాల సంక్షేమంపట్ల ప్రభుత్వ సంకల్పందృష్ట్యా, పన్నుల ద్వారా విస్తృతవసతులను సమీకరించుకొనటంతప్ప వేరేదారి లేదు. ఈ పన్నుల గురించి ప్రస్తావిస్తాను. కాబట్టి ప్రణాళికా పరిమాణం వసతుల అందుబాటును, అభివృద్ధి అవసరాన్ని దృష్టిలోపెట్టుకొని రూ. 96.34 కోట్లుగా నిర్ణయించబడింది.

ప్రణాళికను తగ్గించవలసిన అవసరందృష్ట్యా, నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి రంగాల కేటాయింపుల్లో సుమారు 9 కోట్లు తగ్గించబడింది. మామూలు ప్రణాళికలో నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు, పోచంపాడుకు వరుసగా రూ. 7 కోట్లు, రూ. 6 కోట్లు కేటాయించబడినై. ఇదికాక, పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు రూ. 4 కోట్లు కేటాయించబడింది—అంతే, ఖర్చుకాని తెలంగాణా మిగులునుంచి రూ. 2 కోట్లు, కేంద్ర ప్రణాళికేతరసహాయం నుంచి 2 కోట్లు హక్కుల రిజర్వులతయారైన కేటాయించిన రూ. 75 లక్షలతోసహా వ్యవసాయకార్యక్రమాలపై వ్యయంలో కొద్దిపాటి పెరుగుదల ఉంది. సాంఘిక వసతులకింద, ప్రణాళిక కేటాయింపు 1971-72 లోని 1,372.96 లక్షలనుంచి కేటాయింపు 1972-73లో రూ 1,642.60 లక్షలకు పెంచబడింది. ఈ పెరుగుదల ముఖ్యంగా విద్య, వైద్యం, బస్తీనీటిసప్లై, గ్రామీణ నీటిసప్లై, షెడ్యూల్డుకులాల, వెనుకబడ్డ వర్గాల సంక్షేమం పద్దులకింద జరిగింది. ప్రణాళిక మొత్తం వ్యయం తగ్గించబడినప్పటికి, కొరదలా పథకాలను పూర్తిగా నిర్వర్తించేందుకు, దుర్బలవర్గాల సాంఘిక అభ్యున్నతి విస్తృతమయ్యేట్టుగానూ, ఉద్యోగావకాశాలు అధికమయ్యేంతగానూ ప్రాధాన్యాల క్రమంలో మార్పుచేబడింది.

ప్రణాళికావ్యయపు ప్రాంతీయకేటాయింపుకుగాను, 1971-72 లో అనుసరించిన పద్ధతే ఈ ఏడాదీ అనుసరింపబడింది. ప్రణాళికావ్యయంలో 90 శాతం జనాభా ప్రాతిపదికపైన, మిగతా పదిశాతం 5 : 3 : 2 నిష్పత్తిపైన తెలంగాణా, రాయలసీమ, కోస్తాఆంధ్రాకు వరుసగా నిర్దేశించబడింది. ప్రణాళిక ప్రాంతీయభాగం ఇలాఉంటుంది—

	రూ. కోట్లలో
కోస్తాఆంధ్రా ..	39 87
రాయలసీమ	20.45
తెలంగాణా	36.02
	96.34

తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకాలకు కేటాయించబడిన నిధులు కాకఅన్నమాట పై మొత్తాలు.

తెలంగాణాలో ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకాల పెట్టుబడికై కేంద్ర ప్రభుత్వం సమకూర్చిన ప్రత్యేక సహాయంలోంచి రూ. 942.52 లక్షల

మొత్తం 1972-73 ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్‌లో చూపబడింది. వివిధ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను గురించిన వ్యయాలకు సంబంధించిన వివరాల గురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయ సంఘం పరిశీలిస్తోంది. ఈ సంఘం ఆమోదించేలోపల, కొరదలా పథకాల పని కొనసాగింపబడుతోంది పని తరుణం మించిపోకుండా. ఈ ఏడాది, ప్రతిపాదించిన భారీ మొత్తాలు — గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి (రూ. 500 లక్షలు), పోచంపాడు ప్రాజెక్టుతో 'సహా' నీటిసాగు (రూ. 305 లక్షలు), సురక్షిత మంచినీటిసప్లై పథకాలు (రూ. 97.50 లక్షలు), రహదార్లు (రూ. 85 లక్షలు), సాంఘిక సంక్షేమ పథకాలు (రూ. 45 లక్షలు).

1971-72 లో తెలంగాణా అభివృద్ధి సంఘం రెండుసార్లు సమావేశమైంది. ప్రణాళికా నిర్వహణ సంఘం కూడా తెలంగాణాకు చెందిన మామూలు ప్రణాళికా పథకాల గురించి, తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి గురించి సమీక్షించింది—జరిగిన పురోగతి విషయమై. ఈ ఏడాది ప్రధాన మంత్రి సమీక్షా సంఘం అష్టసూత్ర కార్యక్రమం ఎంతవరకు అమలుజరిగింది సమీక్షించింది.

1972-73 బడ్జెట్ అంచనాలు

ఈ ఏడాది ఆర్థిక వ్యవహారాల గురించి క్లుప్తంగా ప్రస్తావించేముందు, కొత్త బడ్జెట్ ప్రచురణల్లో తెలంగాణాకు, రాష్ట్రంలోని మిగతా ప్రాంతానికి మధ్య అంకెలను కేటాయించటంలో అనుసరించిన సూత్రాల గురించి సభకు ముందు తెలియజేస్తాను. 1972-73 ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ సందర్భంలో నేను చేసిన ప్రసంగంలో, ఆదాయవ్యయాల కేటాయింపులను గురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయ సంఘం చేసిన సిఫార్సుల్లో కొన్ని ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయని నేను చెప్పిన సంగతి గౌరవసభ్యులకు గుర్తువుంటుంది. కాగా, ఈ సంఘపు సిఫార్సులకు, భార్గవ సంఘ సూత్రాలకు మధ్య అభిప్రాయభేదమున్న అంశాల సందర్భంలో సమ్మతమయ్యే ఒక సూత్రాన్ని రూపొందించేందుకై ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయసంఘ అధ్యక్షునితో తొలి సంప్రదింపులు జరిగినై. ఈ చర్చలు ముగిసేలోపు, ఇప్పుడు చేసిన కేటాయింపులు ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్‌లో అనుసరించిన సూత్రాల పైనే చేయబడినై.

1970-71, 1971-72 ఆర్థిక ఫలితాలు తాత్కాలిక బడ్జెట్లులో సూచింపబడినై కాబట్టి, ఈ విషయం గురించి నేను ప్రస్తావించటంలేదు. ఈ ఏడాది ఆర్థిక వ్యవహారాల గురించి మాత్రమే క్లుప్తంగా వివరిస్తాను.

ఓట్ ఆన్ అక్కౌంట్ బడ్జెట్ సమయంలో అనుకొన్న రూ. 344 70 కోట్ల స్థానే, రెవిన్యూ ఖాతాకింద జమల మొత్తం రూ. 354.66 కోట్లు అని సూచింపబడింది. ఈ పెరుగుదలకు కారణాలు—ఆదాయపు పన్నులు, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి సహాయపు గ్రాంట్లు, (ముఖ్యంగా మురుగు సెస్సుకింద) భూమి శిస్తుకింద ఎక్కువ వసూళ్లు. ఓట్ ఆన్ అక్కౌంట్ బడ్జెట్‌లో అనుకొన్న రివిన్యూ ఖాతాన ఖర్చు రూ. 331.76 కోట్లు. ఇప్పుడి మొత్తం రూ. 344.85 కోట్లు. ఈ పెరుగుదలకు ముఖ్యకారణాలు :—

		రూ. లక్షలు
(1)	పోలీసు సిబ్బందిని నవీనం చేసే పథకం	... 65
(2)	గ్రామీణ ఉద్యోగావకాశాలకు తీవ్ర పథకం	... 321
(3)	పోచంపాడు ఆయకట్టు ప్రాంతంలో వ్యాపార నిర్మాణం	... 73
(4)	క్షామ బాధితులకు సహాయం	... 616

ఇప్పుడు రూ. 9 81 కోట్ల మిగుల్లును చూపుతోంది రివిన్యూ ఖాతా. రాష్ట్ర ప్రణాళికా పథకాల ఖర్చుతో సహా పెట్టుబడి వ్యయం అంచనా రూ. 50.75 కోట్లు. గరిష్ఠ పరిమితుల చట్టంకింద మిగులు భూములు తీసుకోబడిన భూస్వాములకు పరిహారంకింద కోటి రూపాయల మొత్తం ఈ కేటాయింపులో చేర్చబడింది. ఋణాలు, అడ్వాన్సులతో సహా అప్పులు డిపాజిట్లు పద్దులకింద ఆర్థిక వ్యవహారాల నికర ఫలితం ఇప్పుడిలా వుంటుంది — రిజర్వు బ్యాంకుకు ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ చెల్లింపుకై కేంద్ర ప్రభుత్వపు అడ్ హాక్ ఋణ సహాయం రూ. 70.86 కోట్లతో కలుపుకొని (+) రూ. 60 56 కోట్లు. ఈ ఏడాది సుమారు రూ. 40 15 కోట్ల తరుగు రొక్కపు నిల్వతో ముగియవచ్చును. గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు—కేంద్ర ప్రభుత్వమూ, రిజర్వు బ్యాంకూ 1–4–1972 నుంచి ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ సౌకర్యాన్ని నిలిపి వేసినై. ఈ రూ. 40.15 కోట్ల తరుగుకు కారణం—మనం అమలు జరపటానికి ప్రయత్నిస్తున్న రూ. 96.34 కోట్ల ప్రణాళికకు మన స్వంత వసతులు, కేంద్ర సహాయం చాలకపోవటం. ఇంకెక్కువ కేంద్ర సహాయం గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరుపుతాం. ఇది లభించినప్పటికీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ లోటును భర్తీచేసుకొనటానికి పటిష్టమైన వసతులను సమీకరించుకోవలసి వుంటుంది. బడ్జెట్‌లోని లోటును ఈ రెండు విధానాల ద్వారాభర్తీ చేసుకోవచ్చుననుకుంటున్నాం.

ముగింపు

ఇక ముగింపులో చెప్పవలసినమాట ఒకటి వుంది. అత్యంత దారిద్ర్యంలో మగ్గుతున్న లక్షలాది ప్రజల జీవనపరిస్థితులను ప్రగతివైపు మార్చటానికని ఉద్దేశింపబడిన ఎన్నో కార్యక్రమాలను నేను పేర్కొన్నాను. ఈ వివిధ కార్యక్రమాలకు ఒకే అంతస్సూత్రం ఉంది. అదేమిటంటే, రాజ్యాంగపు హామీని ఆచరణలోకి తేవాలనేది ప్రభుత్వపు అచంచల దీక్ష అని గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఈ రాజ్యాంగపు హామీ ఇది—"జాతీయ జీవనపు అన్ని సంస్థల్లోనూ సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ న్యాయం వర్తించేట్టుగావుండే సాంఘిక వ్యవస్థను సమకూర్చటంద్వారానూ భద్రపరచటంద్వారానూ ప్రజల సంక్షేమాన్ని పెంపొందించటానికి ప్రభుత్వ వ్యవస్థ కృషిచేయాలి". ఈ హామీని ఆచరణ సత్యంగా రూపొందించాలి. అయితే ఇందుకు చాలాదూరం పయనించవలసి వుంటుందని నాకు తెలుసు. ఈ గమ్యాన్ని చేరటానికి ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో వుంది. కాగా, ఈ మార్గాన మనకు అండదండలుగా వుండగల ప్రజా సహకారం మనకు ఉన్నదని గుర్తిస్తున్నాం. ఈ గుర్తింపువలన కృత నిశ్చయంవలన మన లక్ష్యసాధన కొంత తేలికకాగలదు. దారిద్ర్యంలో మగ్గుతూ, అధోగతిని అణచివేయబడిన ప్రజలను సంక్షేమంవైపు నడిపించే ఈ యాత్రలో పాల్గొనవలసిందిగా మీ అందరినీ కూడా ఆహ్వానిస్తున్నాను.

జై హింద్!

Appendex

Speech of Sri A. Bhagavantha Rao, Minister for Finance, presenting the Budget for 1972-73 *to the Andhra Pradesh Legislature on the* 23*rd June*, 1972

SIR,

I rise to present the Budget of Andhra Pradesh for the year 1972-73

Hon'ble Members would recall that at the time of seeking the approval of the House for the Interim Budget in March 1972, I had indicated that I shall be coming later during the year with the full Budget The Final Budget 1972-73 now placed before you is a fulfilment of this commitment.

Presenting the 'Vote on Account' Budget, I could only reaffirm the guiding objective to which this Government was firmly and irrevocably committed, *i.e.*, growth with social justice. I also recall, having assured the House that we shall not merely be content with getting better results within the existing frame-work of economic and social institutions but shall endeavour to mould and re-fashion these so that they contribute effectively to the realisation of wider and deeper social values.

While I shall have occasion later to refer to the various programmes in detail undertaken by the Government for the economic and social betterment of the vulnerable sections living below the line of poverty, I would like to take the earliest opportunity to inform the Hon'ble Members of the measures initiated by this Government to re-structure the agrarian organisation as well as to re-shape the ownership of Urban Immovable Property so as to subserve the common good. The Andhra Pradesh Agricultural Lands (Prohibition of Alienation) Ordinance

1972 was promulgated by the Governor of Andhra Pradesh on 2nd May, 1972. The Ordinance prohibits the alienation of land by any person whose holding exceeds 4 hectares of wet land or 10 hectares of dry land. Hon'ble Members are well aware that as a first step towards making the Ceilings Law more effective, many of the exemptions in favour of certain classes of land were removed through Statutory amendment to the Act last year. Subsequent to this, Government have received the recommendations of the Central Land Reforms Committee proposing reduction in the ceilings on agricultural holdings. Government after careful consideration of the recommendations, having been satisfied that increased agricultural production and significant improvement in the economic and social well-being of the weaker sections are organically linked up with basic institutional reforms on the agrarian front, have lost no time in bringing about this legislative measure. The Ordinance prohibits alienation of agricultural lands mainly with a view to ensuring that the proposed reform is not frustrated by large scale transfers of land. Yet another Ordinance is the Andhra Pradesh Vacant Lands in Urban Areas (Prohibition of Alienation) Ordinance, 1972. This Ordinance which was promulgated by the Governor on 5th June 1972, prohibits alienation of vacant lands in urban areas, subject to certain exceptions specified therein. As in the case of the Ordinance prohibiting alienation of agricultural lands this also is designed to freeze alienations of urban vacant lands pending comprehensive Legislation on the subject.

These structural reforms constitute the back-drop for the integrated rural development programmes that the Government propose to embark upon during this year for widening the employment base and providing basic social and economic overheads in terms of communications, education, health, housing and water-supply.

I shall now briefly review the activities of the various Departments and outline their major programmes for the current year.

Agriculture

Our objective has been to diversify agricultural production by emphasising intensive cropping of food crops and encouraging a deliberate shift to high value commercial crops. In pursuance of this, the strategy has been to improve the per acre yields through a package of improved practices comprising scientific water-management, high yielding varieties of seeds, plant protection and fertilisers. Simultaneously, the emphasis has also been on evolving a cropping pattern that will increase production of commercial crops of significance, *viz.* Oil-seeds, Tobacco, Cotton, Sugar-cane, etc.

During the previous year, added to our commitment to contribute to the Central buffer-stock, we had also to build up a sizeable exportable surplus, particularly for Bangla Desh. In Rabi, 1971-72, therefore, a Crash Programme for additional food production was launched and steps were taken to cover over 8 lakh hectares under high yielding varieties of paddy to enable the State to export about 50,000 tonnes of rice to Bangla Desh. As an incentive to the farmers for switching over to these varieties, distribution of paddy seeds was also made on a subsidy basis.

This year, it is programmed to cover 29.6 lakh acres under paddy, 1.75 lakh acres under wheat, 5 lakh acres under hybrid jowar, 3.2 lakh acres under hybrid bajra and 1.2 lakh acres under hybrid maize. In order to achieve these targets, the production of quality seeds, supply of fertilisers and pesticides, expansion of irrigation potential and the organisation of farmers' training and educational programmes have been intensified. Quality seed is being produced in 37 State Seed Farms and

development of these Farms has been taken up in a planned manner. This will be continued in 1972-73.

To facilitate quick detection of pest and disease we embarked upon a surveillance programme on paddy during 1971-72. The scheme for subsidised distribution of Mist Blowers to farmers who take to contract spraying as part time avocation was implemented in the three districts of the State last year. It is proposed to cover the entire State under this programme. During this year, it is proposed to intensify the plant protection measures on high yielding varieties and commercial crops by organising mass spraying both by ground and aerial equipment.

Coming to commercial crops, under Sugar-cane Development Scheme, it is proposed to create an additional production potential of 4.16 lakh tonnes during the current year. Under the centrally-sponsored scheme for the development of extra-long-staple cotton, special schemes for production of 1 05 lakh bales of cotton have been sanctioned. Another centrally-sponsored scheme for the development of rain-fed cotton, has also been implemented in Kurnool district covering an area of 15,000 acres, the anticipated production being of the order of 1,500 bales. For increasing per acre yield of cotton in Adilabad district, foliar spraying and ground application of fertilisers are being recommended under the programme of intensive cultivation of rain-fed cotton covering an area of 39,400 acres. Encouraged by the performance of hybrid-4 variety of cotton which has a long staple length with an yield of about 15 quintals per acre, it is proposed to bring 10,000 acres under this variety both under rain-fed and irrigated conditions during this year.

Agro-Industries Corporation

The Andhra Pradesh State Agro-Industries Corporation Ltd., has programmed to import tractors worth Rs. 1.5 crores during 1972-73. The Corporation has also signed

an agreement with the International Development Association along with the Agricultural Refinance Corporation and the Andhra Pradesh Co-operative Central Land Mortgage Bank Ltd., to import 1,500 tractors of 30 H.P. and above under the Andhra Pradesh Agricultural Credit Project This is in addition to the import of tractors worth about Rs. 1.5 crores. The Corporation is processing the details of the import and expects to receive the tractors for distribution during the year.

The Corporation will also be undertaking the distribution of 3,600 Metric Tonnes of G.P., G C. sheets (worth about Rs. 90 lakhs) to the agriculturists. Under land development activity, the Corporation will be rendering assistance to farmers for seasonal operations like ploughing, harrowing, puddling, inter-cultivation, threshing, etc. in addition to cotton spraying on a large scale. Further, the Corporation proposes to undertake the distribution of pesticides and fertilisers during 1972-73.

Ground Water Exploration

Hon'ble Members are well aware that in response to persistent demand both within and outside the House for setting up an organisation for a systematic investigation and exploration of the Ground-water potential in the State, a separate Ground Water Directorate was established in February 1971. The Directorate has so far scrutinised and cleared schemes for Rs. 16 crores sent by the Andhra Pradesh Co-operative Central Land Mortgage Bank Ltd., Commercial Banks, etc.

Under Ground-Water monitoring programme in Pochampad area, about 60,000 hectares have been covered by hydro-geological surveys out of the total area of 1,00,000 hectares. The preparation of a Project Report in connection with Ground-water Development under the [illegible] Perspective Plan is being taken up. Under

Small Farmers Development Agency and Marginal Farmers and Agricultural Labourers schemes, technical feasibility surveys for implementation of minor irrigation programmes are in progress in 6 out of the 9 taluks of Srikakulam, Cuddapah and Nalgonda districts.

Animal Husbandry

In our State, live-stock is a very important sector in the State's economy, perhaps, next only to Agriculture. Accordingly, considerable attention and priority is given for the development of Animal Husbandry in the State Plan, particularly, in view of its importance as a supplementary activity to Marginal and Small Farmers. The broad pattern of programmes designed in this direction have been (*i*) to improve the breeds of live-stock by cross-breeding in selected Block areas, (*ii*) improving the supply of balanced feed and nutritious fodder; (*iii*) encouraging commercial poultry with a view to providing subsidiary occupation to the rural population ; and (*iv*) delineating milk-shed areas and development of cattle to coincide with the Dairying Programmes.

With a view to increasing milk production in the milk-shed areas of Hyderabad and Vijayawada, Intensive Cattle Development Blocks have been established covering a breedable bovine population of 2.95 lakhs in 784 villages in the State. One more Intensive Cattle Development Block has been sanctioned in Warangal area of Telangana region

During the past five years, it has been possible to increase the milk yield by over 30% by resorting to cross-breeding and adoption of improved and scientific animal husbandry practices. The three feed mixing plants set up at Buddavaram, Gudlavalleru and Bhongir with the World Food Programme Aid Grains have been supplying balanced feed which has considerably improved

the quality and quantity of milk in the area. Government have sanctioned one more feed mixing plant at Karimnagar under the Special Telangana Development Programme. This will be established during the current year.

Organised poultry farming with exotic birds has been quite popular in the urban areas. There are now 539 large and small commercial farms besides numerous family flocks serving as a subsidiary source of income to the families concerned. There are about 1.25 lakhs exotic breed of poultry in the twin cities. People in the rural areas are also taking progressively to poultry farming as a subsidiary source of income, as well as a good source of valuable organic manure to their lands. The establishment of six poultry production-cum-marketing centres and 13 Sub-centres which provide technical know-how and marketing facilities for the produce has given a further impetus to poultry farming, especially, in the rural areas. The three marketing centres at Visakhapatnam, Vijayawada and Hyderabad are also manufacturing pre-mixed feed by utilising the free maize supply made available through the World Food Programme Project-353 and supplying the feed to the breeders practically on a no-loss no-profit basis.

Dairy Development.

The dairy development programme touched a new height last year, bringing in sizeable economic gains to the rural people. More and more agriculturists throughout the State are becoming increasingly conscious of the important role which dairy industry can play in augmenting their incomes speedily and substantially.

The procurement of milk at the Integrated Milk Project, Vijayawada reached the first phase rated capacity of 1.25 lakh litres per day. Plans are under way to

strengthen the factory to increase its handling capacity upto 2.5 lakh litres per day with the financial assistance offered by the Indian Dairy Corporation under the 'Operation Flood Programme'. It is also proposed to strengthen the Central Dairy Hyderabad, by establishing a products section with a milk powder plant to increase the present off-take of milk.

With the opening of the Producers' Co-operative Societies in the Integrated Milk Project in the Vijayawada area and the provision of financial assistance by Co-operative and other Commercial Banks, the weaker sections of the people have been benefited considerably through loans provided to them for the purchase of milch animals. The State Government have extended a guarantee of Rs. 50 lakhs to the Apex Bank for providing loans for the purchase of milch animals to the members of these co-operative societies.

Co-operation

Government consider co-operatives as a useful form of organisation for achieving the objective of growth with social justice. While the important role that this form of organisation can play particularly in the field of provision of credit and marketing can hardly be exaggerated, Government, of late, have been perturbed over certain developments in this sector which have tended to weaken the co-operative credit structure as well as to almost dry up the flow of funds to the weaker sections of the Society. Non-viability of Societies, weak internal resources of the Primary and Central Banks, inadequate representation of the weaker sections in the management of the Co-operative Institutions etc., are some of the factors which have been isolated as being responsible for the inertia in the Co-operative sector. We are therefore anxious to

(ii) Promotion of agromineral, and forest-based industries from the standpoint of both employment-creation and resources development ,

(iii) Assistance to establish appropriate clusters of ancillary industries to large scale industrial undertakings; and

(iv) Dovetailing of programmes for industrialisation with those in other sectors, mostly in agriculture and especially those benefiting the small farmers and the weaker sections of the society.

Industrial growth is a composite activity, encompassing both large scale and small scale industries. To generate and sustain coordinated development of both the sectors, all the possibilities of promoting complementarity between the two will be explored and realised. Even within the small scale sector, Government are aware of a dualism between the 'modern' type of decentralised small factories, and the 'traditional' type of house-hold and cottage industries. Policy measures would be taken to reduce the gap between these two sectors in productivity organisational framework, techniques of production and managerial competence. In this regard, special attention has been given to the vast number of handloom weavers and leather workers who are caught in the web of structural poverty.

In a recognisedly backward State like Andhra Pradesh, Central Sector investments are of crucial significance in speeding up industrial growth. The House is already aware of our success in securing the establishment of important Central-sector projects such as the Steel Plant and the Zinc Smelter Plant at Visakhapatnam, the coal-based Fertiliser Plant at Ramagundam and the like. We are now trying to secure the location of three plants of the Cement Corporation of India in Andhra Pradesh, one at Yerraguntla in Cuddapah district, another at

Tandur in Hyderabad district and the third in Adilabad I am glad to say that the Central Government has been successfully persuaded by us to revise their earlier policy that Andhra Pradesh being surplus in cement should not be considered for the establishment of new factories by the Cement Corporation. The three new projects are now under the active consideration of the Cement Corporation of India and the Government of India. Our efforts to secure these projects will continue.

The Andhra Pradesh Industrial Development Corporation is our main agency for the promotion of industries in the large scale sector. The Corporation has obtained letters of intent for the establishment of an automobile tyres and tubes factory which will be located in coastal Andhra, a continuous casting plant which will be in Telangana and a nylon yarn unit which will be set up in Rayalaseema--symbolic of the Government's approach to a balanced regional development within the State.

The Corporation has identified 21 projects in the joint sector, covering almost all districts of Telangana at a total cost of nearly Rs. 22 crores, out of which the share of the Corporation will be Rs. 3.32 crores. For Rayalaseema area, it has identified 18 projects, costing about Rs. 10 crores, out of which the Corporation's share will be of the order of Rs. 2 crores. The Corporation is presently engaged in the identification of similar projects for the coastal area and for the scheduled areas.

In the large-scale co-operative sector special mention is to be made of the new jute mills for which we are trying to get letters of intent. Particularly important among them is the Girijan Co-operative Jute Factory, to be set up in the scheduled area of Srikakulam district. We hope to get the clearance of the Government of India in the near future.

Licences or letters of intent have been received for 113 industrial units upto the end of March, 1972, with a capital cost of about Rs 140 crores and estimated employment potential of about 35,000. The Industries Department is giving attention to secure the early establishment of these units. The number of applications recommended to the Government of India for the grant of letters of intent or licences which are still pending with them are 82.

Letters of intent have been received for 5 new Co-operative Sugar Factories. Efforts to secure letters of intent for 6 new Sugar Factories in the Public and the Co-operative Sectors will continue.

The Small-scale Sector has been growing steadily. There are about 22,000 Small scale units registered as against about 3,500 units five years ago. The total investment in these units is of the order of Rs. 83 crores and their employment potential is nearly 1.6 lakhs. The units set up in the 39 industrial estates in the State account for the production of a versatile range of articles worth Rs. 8.5 crores, providing employment to nearly 2,500 persons.

As is well known the largest single factor inhibiting the growth of small scale units is the scarcity of raw material. On our part at the State level, we have taken steps to ensure equitable and timely supply of raw materials to the various units and to streamline the procedures. For the first time, a Committee including representatives of the small scale manufacturers has been set up to deal with the various distributional aspects. We will be taking concerted steps to move the Government of India to increase the quota of various items of raw materials to the State.

The Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation continued to promote, assist and counsel Small-scale units. It has provided capital base to

37 Small-scale Industries by participating in equity or preference share capital. It has established an industrial estate in Hyderabad exclusively for technician-entrepreneurs, popularly known as the 'Technocrats Estate' A similar estate in Visakhapatnam is in the offing, as also construction of industrial guilds for craftsmen in Warangal and Mahaboobnagar districts to begin with. The main thrust of the activities of the Corporation would now be to promote and assist industries with maximum employment potential especially to cater to the educated unemployed.

Government are acutely aware of the frustrations of the educated unemployed youth and the heavy social cost of the existence of this phenomenon. The Hon'ble Members will be glad to know the effective use we have made of a rather modest sum of Rs. 76 lakhs sanctioned by the Government of India for providing relief to the educated un-employed.

Under this programme nearly 3,000 schemes have been approved for participation in equity capital or margin money. These schemes entail a total investment of nearly Rs. 7 crores and would provide employment to about 18,000 persons. Also, four technicians' co-operatives consisting of engineering graduates and diploma holders have been registered and two units have gone into production. Besides, three self-employment estates are being established in the twin cities and in the districts of Kurnool and Prakasam.

Identification of industrial possibilities in the various districts and local entrepreneurs to set up ventures has been part of our plan to decentralise industrial development. Intensified district campaigns have so far been conducted in four districts. The results are encouraging. An

important strategy in the district industries programme is to locate nuclei of growth in each district, which are expected to be potential poles of progress.

The Andhra Pradesh Financial Corporation has been extending financial assistance to existing and new industrial units. The total loan sanctioned so far is of the order of Rs. 23.42 crores During the financial year 1971-72, the Corporation sanctioned loans amounting to about Rs. 4 crores, covering 275 units with an employment potential of about 54,000.

I am glad to state that the Industrial Development Bank of India and the Industrial Corporation of India have opened their branches in Hyderabad, and these institutions as well as the other financing institutions including the banks and the State Financial Corporation are playing their role in the promotion of industrial development in the State. Currently, a team of officers from the Reserve Bank of India and the other central financing institutions are engaged in a survey of the industrial potential of the State. This survey as well as those already carried out will help identify appropriate industries that can be taken up in the State.

The difficulties of the handloom weavers have engaged the special attention of the Government during the years. The more important steps taken to promote their economic benefit and social welfare include :

(i) Government guarantee to the Reserve Bank of India to the extent of Rs. 250 lakhs for a period of three years from 1st April 1972 to provide working capital to the Handloom Weavers' Co-operative Societies to enable them to improve their production and marketing techniques;

(ii) Government guarantee to the State Co-operative Bank to the tune of Rs. 1 crore during the current financial

year to provide funds to Weavers' Co-operative Societies to instal powerlooms;

(*iii*) Introduction of a Group Insurance Scheme for 20,000 weavers ; and

(*iv*) Making available part of the funds of the Co-operative Housing Federation for Scheduled Castes and Scheduled Tribes to handloom weavers.

Various schemes are being worked out to give fillip to the leather industry and thus to impove the conditions of leather workers. A major development in this behalf is the proposal to set up a Leather Corporation for the State.

In the sphere of mineral development, the accent is on the establishment of mineral-based industries, especially, in the backward areas. I am glad to report that after sustained efforts over a long period of time, the Bharat Gold Mines Private Ltd., have agreed to commence exploratory activities in the Ramagiri Gold Field in Anantapur District. Preparatory work in this regard has already started. We have also been able to persuade the Government of India to continue the exploration of Copper deposits in Mailaram by the Geological Survey of India. Steps are also being taken to expedite full investigation of bauxite deposits in Visakhapatnam District. Intensification of work in respect of Ramalakota and Vajrakonda diamond deposits is still being pursued with the Centre.

Intensification of efforts and the expansion of activities in the various areas in the industrial field, it is hopped, will make significant contribution to the economic growth of the State and to a marked improvement in the levels of living of our people.

Irrigation.

Consistent with the Fourth Five-Year Plan objective of completing the irrigation projects already taken up and ensuring full utilisation of the potential created so as to reduce the impact of the vicissitudes of the monsoons on agricultural production, our strategy has been to complete the large projects already taken up, especially, Nagarjunasagar and Pochampad and take up medium irrigation projects, particularly in the scarcity affected areas such as Rayalaseema and Srikakulam.

In respect of Nagarjunasagar Project, as the Hon'ble Members are aware, work on the construction of the Dam has been completed. Work on the canals is in progress. Addiditional irrigation potential has been created for 55,000 acres during the year 1971-72 and this brings the total ayacut for which irrigation potential has been created from the commencement of the project to 10.21 lakh acres. On the Right Main Canal, nearly 66% of the total estimated work-load of excavation has been completed. On the Left Main Canal 89 46% of the total estimated work-load of excavation has been completed to cover an ayacut of over 2.83 lakh acres. The expenditure incurred on Nagarjunasagar Project during 1971-72 was Rs. 10.62 crores. The expenditure incurred so far from the commencement of the Project is Rs. 178.89 crores. The Plan provision for 1972-73 is Rs. 7 crores.

Work on Pochampad Project is also fact progressing. Work on the construction of the Dam is in progress. The execution of Pochampad Project works upto Mile 71/7 of G.S. Canal in order to create an irrigation potential of 2.5 lakh acres by June 1976 is now linked up with World Bank assistance. The International Development Association has agreed to lend an amount equivalent to $ 39 million for financing the Project. An expen-

diture of Rs. 45 crores is envisaged on the Project during the Fourth Plan period. The earth-work excavation of G.S. Canal from 0/0 to 22/4 is almost completed. The earth-work excavation from 22/4 to 51/0 is in progress. The expenditure incurred on the Project during 1971-72 is Rs. 932 lakhs. The cumulative expenditure from the commencement of the Project is Rs. 36 22 crores. A provision of Rs. 10 crores has been made in the Plan Budget for 1972-73.

The Vamsadhara Project is proposed to be constructed in two stages. The first stage envisages construction of a Barrage at Gotta across Vamsadhara. This is estimated to cost Rs. 864 lakhs and the estimated ayacut is 1,48,300 acres. The Planning Commission has also conveyed its concurrence to the Vamsadhara Project State-I. During the current year, an amount of Rs. 80 lakhs has been allocated for the scheme. To accelerate the execution of the scheme, the Government are also exploring the possibilities of obtaining World Bank assistance for the Project.

The Project Report on Somasila Project has been forwarded to the Central Water and Power Commission and is pending technical clearance.

The Planning Commission has conveyed its approval for the Pulivendla Canal Scheme at a cost of Rs. 265.5 lakhs for works and Rs. 290.13 lakhs including direct and indirect charges. On the suggestion of the Rayalaseema Development Board the Government have decided to break up the scheme into two parts, *viz.*, the Anicut and Canals and to proceed with the Anicut Scheme on which work has already commenced. On the balance portion of the scheme, *viz.*, the Canals, the scheme has been notified for levy and collection of advance betterment contribution. The current year's Budget provides for a sum of Rs. 20 lakhs for the scheme.

Hon'ble Members are aware that the State Government has taken up in a big way the execution of various drainage Schemes in the Krishna-Godavari delta area costing about Rs. 70 crores. During the last three years. an amount of Rs. 12.65 crores was spent on drainage works. The Delta Drainage Board has formulated a programme on works for execution during the current year It is intended to take up works of the value of Rs. 3.5 crores during this year, if the same trend of drainage cess collections continues.

Power

Inspite of the fact that progress in the power sector has been impressive in the last few years, when compared to other States in the region and the All India average, the per-capita consumption of power in the State is very low. This sector therefore continues to receive serious attention of the Government. The importance assigned for the development of power in our Plans is based on the recognition of the fact that Power is indispensable for growth both in agriculture and industry.

The work of Ramagundam Thermal Scheme 'B' Station was completed and the 62.5 MW unit of this Station was commissioned raising the installed capacity in the State to 668 MW including 30 MW of cold standby capacity. Inspite of this, the State had to face serious power shortage mainly due to low water levels in the Hydel reservoirs. The power position is constantly under review.

In the Srisailam Project the road bridge cross Krishna has been completed and thrown open to public.

According to the latest estimates of the Power Survey Committee of the Government of India (*i.e.*, the Seventh Annual Electric Power Suevey), the peak demand in the State is expected to reach 884 MW in 1973-74 and 1008 MW in 1974-75. The Kothagudem Stage-III Project

which is under construction is expected to generate 110 MW in 1972-73 and another 110 MW in 1973-74. Lower Sileru Hydro Electric Project is proposed to be commissioned in 1975. To cope with the increasing load demand in the future years, more installed capacity needs to be added to the system. The Government are providing the highest outlay for Power Sector during successive Five-Year Plan periods for development of power. Further steps have to be taken to see that the financial requirements of generation schemes are fully met and that the economic growth in the State is not hampered for want of electricity. With this view, besides the Lower Sileru and Srisailam Projects which will continue in the Fifth Plan, proposals are formulated for installing additional Thermal capacity at suitable locations in the State during the Fifth Plan period. Project Reports have been formulated for a 2 x 200 MW Thermal Station at Vijayawada and another 2 x 100 MW Thermal extension at Kothagudem. Nagarjunasagar Pumped Storage Hydel scheme with an installed capacity of 2 x 50 MW has been cleared by the Planning Commission and the work on it will be taken up. The Government of India have been requested for establishing a Nuclear Power Station in the State. Details of certain locations were also furnished to the Site Selection Committee set up by the Government of India for selection of suitable locations for Nuclear Power Stations in the Country.

The Rural Electrification Programme was implemented vigorously during the year 1971-72 under the Plan Programme and also with the assistance received from the Rural Electrification Corporation, Commercial Banks, etc.,

Out of the 11 Cluster Schemes approved for execution in the State with the financial assistance of the Rural Electrification Corporation, the programme in Sircilla

Taluk of Karimnagar District has made significant progress. By the end of March 1972 the Society has electrified [illegible] villages, [illegible] agricultural service connections to 2,83[illegible] beneficiaries and house service connections to 4,720 rural house-holds.

Education

The educational policy of the Government has been so designed as to promote social change and contribute to economic growth. This objective is sought to be achieved by (a) providing facilities for Universal Elementary education and general education; and (b) by ensuring that the system of education supplies skilled manpower for developmental needs. Primary Education has become compulsory in the State with the introduction of the Andhra Pradesh Primary Education Act, 1961. At present about 97 of the rural population has been served with primary education facilities within one mile walking distance. Education has also been made free upto 10th Class in the State with effect from the academic year 1968-69.

The enrolment in the age groups of 6-11 and 11-14 has gone up steadily from 29.76 lakhs in 1960-61 to 39.29 lakhs. We are taking special steps like free distribution of text books and mid-day meals programme to improve the enrolment. Under the mid-day meals programme there are now nearly 8 lakhs beneficiaries. In the year 1972-73 we propose to increase the number of beneficiaries by one lakh at an approximate additional cost of Rs. 5 lakhs. An improtant feature of this scheme is wherever mid-day meals are supplied, we are ensuring that all the Scheduled Castes and Scheduled Tribes children are included in the programme first before it is extended to other pupils. We have also introduced a programme of supply of free bottle milk to school children in the twin cities in the age group 6-11. Nearly 30,000 school [illegible]

children are covered by this programme It is proposed to set up a central kitchen in Hyderabad at a cost of Rs. 1 crore for manufacturing "ready to eat" palatable food which will substitute the present mid-day meal of cooked food. This central kitchen will cater to parts of Telangana area and it is expected that this will go a long way in improving the enrolment.

Another important measure is the supply of free text books and writing material to school children in the age group of 6-11. The scheme was introduced last year as a centrally-sponsored scheme and in the first stage 25,000 beneficiaries (exclusively from Scheduled Castes and Scheduled Tribes) are being covered at an approximate cost of Rs. 75,000. It is proposed to increase the number of beneficiaries to one lakh, and the total estimated expenditure is Rs. 5 lakhs.

The Government have also decided to establish a Technological University in the Campus of the Regional Engineering College, Warangal in the interests of development and maintenance of high standards of technical education.

We have also been conscious of the need to relieve unemployment among teachers. Last year 900 secondary grade teachers were appointed at a cost of Rs. 25 lakhs. For the current year we propose to appoint 425 B.Ed., Headmasters and 200 language pandits. A provision of Rs. 17.5 lakhs has been made in the State Budget for this scheme. The Government of India have been approached to sanction about Rs. 1 crore for appointment of nearly 4,300 teachers in the year 1972-73. Of these, 2,000 additional teachers will be secondary grade trained, 1,350 will be B.Ed., Headmasters and 950 Telugu Pandits. These teachers will be mostly appointed in rural areas and it is expected to improve enrolment as well as the quality of teaching in the rural schools.

Rural Water Supply and Urban Development

The objective of rural water supply programmes has been providing adequate and healthy water to the needy areas in the State. The strategy adopted is to categorise the villages on an assessment of the acuteness of the problem and take up programmes on priority basis. In view of the magnitude of the problem, utilization of institutional finances by the various local bodies is also envisaged.

A thorough and systematic survey conducted to identify the scarcity areas disclosed that about 63% of the villages and hamlets in the State only had water supply facilities. The enquiry revealed that 20,149 villages and hamlets were to be provided with drinking water facility. During the current year a sum of about Rs. 124 lakhs is provided in the budget for expanding provision of drinking water to a large number of villages. Sophisticated mechanical equipment such as rigs are also being pressed into operation to speed up the implementation of the programme. UNICEF has so far provided 14 rigs to the State for taking up bore-wells programme in the scarcity areas. This has enabled us to make considerable headway in the direction of rural water supply in the chronically drought affected areas of Rayalaseema and Telangana. So far, over 2,214 bore-wells have been sunk in these areas with the help of UNICEF rigs. It is programmed to drill 7,000 bores during the current year and the Government of India have been approached for liberal assistance to the State in taking up this task. This year 22 rigs are being purchased for taking up the bore-wells programme in addition to the 6 rigs expected from UNICEF.

Under protected water supply schemes, 276 works were taken up for execution, out of which 183 were completed and 93 are in progress. During this year, an amount of Rs. 85.18 lakhs has been provided for spill-over schemes.

In addition to these works, it is proposed to take up a number of protected water supply schemes with financial assistance from the L.I.C.

Under urban development programme, the State Government have formulated schemes for the clearance and re-development of slum areas and to take up improvement of environmental conditions in the existing slums. Hyderabad city has been selected as being entitled to Central assistance for environmental improvement in the slum areas. Government of India have approved an outlay of Rs. 33 lakhs during the current year for this purpose. In addition to this with a view to taking up more schemes in other congested urban areas in the State, the Government are exploring possibilities of securing financial assistance from the Central Urban Housing Corporation, etc.

Rural Development and Employment Programmes

Government fully share the growing feeling that the "green revolution" has left virtually untouched the majority of the small farmers and the vast number of landless labourers. Rising incomes among the rich peasantry have tended to stimulate the urge for labour saving adaptations, thus making the position of the small farmers and agricultural labourers even more uncertain. The Government have therefore been fortified in their view that elimination of poverty in the countryside cannot be attained except through a direct and concerted assault on the problem of unemployment and under-employment. The Government is also convinced that the general programmes for expanding employment opportunities will have to be supplemented and co-ordinated with specific programmes to tackle the problem of the educated unemployed. Towards this end a beginning was made last year in initiating a new category of schemes with rural bias and oriented towards employment. A series of special programmes

such as the Drought Prone Areas Programme, Crash Scheme for Rural Employment. Small Farmers Developmental Agency, and Marginal Farmers and Agricultural Labourers Scheme were launched in 1971-72.

The rural works programme, redesignated as the Drought Prone Areas Programme aims [illegible] base a developmental strategy for the region, taking into account the potential and the problems of the drought prone areas suffering from scanty and irregular rainfall soil erosion and poor communications in addition to providing gainful employment to the rural labour. Out of the Rs. 10 crores allotted by the Government of India for a 4-year programme in the 5 drought prone districts of Mahaboobnagar, Kurnool, Anantapur, Cuddapah and Chittoor, a sum of Rs. 5 34 crores has so far been spent on the building up of rural infra-structure, apart from providing employment to the idle rural man-power. The schemes taken up include minor irrigation, soil conservation, afforestation and communications.

In the Master Plan, it is proposed to take up 497 minor irrigation works to benefit 39,950 acres and 1,878 small irrigation sources to benefit 93,000 acres. Apart from this to prevent soil erosion in the area we are implementing a massive programme of soil conservation which includes contour-bunding of 2 09 lakhs acres, stone terracing of 1·09 lakh acres, bench terracing of 3,400 acres and gully control works for 24,000 acres. Simultaneously to increase the green foliage and influence physico-climatical conditions in the area afforestation programmes including fresh plantation schemes covering 8,000 acres and planting of 59.75 lakh plants have been taken up. In order to improve the communications in the backward area we have also taken up 45 major road works covering 250 miles of pucca road apart from 633 village and other road works covering 2,400 miles. This year the Government of India have agreed to include the

contiguous areas of Kanigiri Taluq of Prakasam District and Devarakonda Taluq of Nalgonda District in the Drought Prone Areas Programme with an additional allotment of Rs. 64 lakhs.

The Central sector scheme for small farmers and marginal farmers being implemented in the districts of Nalgonda, Cuddapah, Vizag and Srikakulam has made substantial headway in the very first year of its implementation. The agencies have been assisting small and marginal farmers in undertaking intensive agricultural practices through schemes for provision of irrigation facilities, land reclamation and development, raising high yielding varieties and also in taking up subsidiary occupations like dairy farming poultry, vegetable cultivation, etc. The operational strategy on which the programme is based lays emphasis on the proper identification of the area of operation and the beneficiaries along with simultaneous formulation of suitable programmes of development for the identified small and marginal farmers. The four agencies in our State have so far identified and drawn up individual programmes for about 73,000 small and marginal farmers. Till the end of March, 1972 the agencies have assisted in the flow of credit from the financial institutions to the small farmers to a tune of Rs. 62.48 lakhs. This is only the first step in the programmes for building up the viability of the small and marginal farmers spread all over the State. It is our earnest endeavour to secure progressively more credit for these categories of farmers in the years to come.

Under the Crash scheme for rural employment, with the modification of the basic content of the scheme by the Government of India dispensing with the concept of man-days and by allowing greater operational flexibility to the States in the selection of projects, the scheme was successfully implemented at a cost of Rs. 319 lakhs during 1971-72. The scheme is being continued during the current year also.

Special Employment Programmes

With a view to put to proper use the available engineering and scientific talent, a scheme for conducting detailed survey in the rural areas has been launched. The rural engineering survey scheme provides for the employment of graduate-engineers and agricultural graduates to conduct a survey of various agricultural and engineering aspects as a preliminary to the preparation of specific schemes of development in the rural area. In view of the reallocation of investment priorities this year particularly affecting the irrigation sector, it is likely that large number of engineering personnel will become surplus. It is therefore proposed to expand the rural engineering surveys by extending them to other districts. By this, not only is retrenchment avoided and employment provided, but the necessary base is created for scientific planning at local level. A provision of Rs. 1 crore is made in the Plan Budget for 1972-73, for this purpose.

During this year, keeping in mind the broad guidelines indicated by the Government of India, the State Government have formulated special employment schemes designed to expand the employment and income opportunities of the educated and uneducated. In formulating the schemes, we have viewed the problem of unemployment as one requiring not only the creation of more jobs, but also as one of providing and improving the skills in specific occupations and also of increasing the occupational mobility more particuarly of persons belonging to weaker sections. The schemes will cover (*a*) rural engineering and planning surveys, (*b*) integrated rural developmental schemes, which seek to provide facilities for land development, irrigtion, etc. to the lands assigned to Harijans, Girijans and backward classes as part of the crash assignment programme, (*c*) economic support programmes for weaker sections, (*d*) special employment schemes providnig opportunities for

improvements in skills through pre and in job training, etc. The programme is proposed to be launched shortly at an estimated cost of over Rs. 4 crores.

Welfare of Weaker Sections

The over-riding considerations underlying the various welfare measures initiated and executed by Government for the economic and social upliftment of the weaker sections have been the provision of employment opportunities on as large and wide a scale as is necessary and possible as well as ensuring minimum social consumption by these sections in the form of education, nutrition, housing, drinking water, health, etc. In financial terms the importance attached by the Government to the welfare of these sections is reflected by the progressively larger outlays on the schemes intended for their social and economic well-being. As against an outlay of Rs. 6 2 crores in 1970-71, the proposed outlay for 1972-73 is Rs. 7.5 crores. In the field of welfare of Scheduled Tribes, apart from a more effective enforcement of the special legislative measures designed to afford relief to the tribals from exploitation by non-tribals in terms of land transactions and credit, programmes were initiated last year which have resulted in a diversification and reorientation of the programmes for tribal development. New schemes undertaken include employment oriented courses of training of tribals, financial assistance to the tribals for setting up trades and business, stipendiary grants to the educated tribal youths when unemployed, scouting programme for tribal children, etc.

Another significant landmark was the setting up of the composite tribal development project at Srikakulam—the Girijan Development Agency with an outlay of Rs. 1.5 crores, as a Central-sector scheme. The Project aims at provision of substantial facilities to the tribals for the development of agriculture and related activities.

During the last year, the Girijan Co-operative Corporation continued to expand and diversify its activities. The Corporation has widened the net-work of daily requirement depots with the extension of its activities to Telangana area. It is proposed to open more such depots during this year also. The Corporation made available to the tribals a sum of Rs. 40 lakhs during 1971-72 as short-term loan for seasonal agricultural operations. The total turnover of the Corporation which was less than a crore of rupees at the beginning of the Fourth Five-Year Plan showed an impressive rise to Rs. 1.5 crores for the Co-operative-year ended 30-6-1971. A more effective and purposeful role for the Corporation is envisaged this year as a useful instrument in bringing about a socio-economic transformation of the tribal landscape.

I had earlier referred to the organisation of co-operatives specially designed for the weaker sections and the policy of the Government to encourage free flow of institutional finance to these bodies. During 1971-72 a sum of about Rs. 16.5 lakhs was sanctioned by the Government and a sum of about Rs. 118 lakhs secured as loan from the Commercial Banks for purchase of vehicles to the various Taxi, Auto-Rickshaw Drivers and Cycle-rickshaw Pullers Co-operatives benefiting over 1,500 Taxi, Auto and Cycle-rickshaw Drivers. Similarly, co-operatives of occupational groups for washermen, barbers, printers, writers, etc., were organised and a sum of over Rs. 15.5 lakhs made available to the societies by way of Governmental assistance as well as by availing institutional credit facilities by Nationalised Banks.

1971-72 also saw a massive expansion in the tribal crash nutrition programme. By the end of the year we have achieved a total coverage of 1,30,000 beneficiaries as against 41,000 at the beginning of the year. The

Government of India have been approached to further extend the coverage this year.

The Hon'ble Members are well aware of the establishment of the Andhra Pradesh State Scheduled Castes and Tribes Co-operative Housing Federation Ltd., last year to finance societies affiliated to it to advance loans to their members for construction of houses. While the Federation was originally conceived for the benefit of the Scheduled Castes/Scheduled Tribes and De-notified Tribes only, the Government have subsequently extended the scope of the activities of the Federation and have reserved 15% of the funds for occupational groups such as weavers, toddy-tappers, fishermen, potters etc. The Government are now considering a proposal to enhance this to 25% and to further extend the Federation's scope to cover all backward classes. Though the actual construction of houses was taken up in late January 1972, out of 55,546 houses programmed for construction from out of the Rs. 10 crore loan assistance from the Life Insuarance Corporation so far 51,499 have been grounded. Steps are being taken to ground the balance of houses also and utilise fully the loan from the Life Insurance Corporation. The tempo and coverage of the scheme is proposed to be kept up during next year also.

During this year, Government propose to launch a crash scheme for the provision of house-site to the rural landless agricultural labour as a centrally-sponsored scheme. Government have formulated a scheme at an estimated cost of Rs. 64.64 crores covering 14.12 lakh landless agricultural labour families. The scheme involves acquisition and development of land for eventual assignment to the beneficiaries of developed plots. The project is proposed to be taken up in a phased manner and completed within a period of 3 years.

Despite the progressively larger budgetary allocations for the weaker sections, the Government consider that a more vigorous thrust is necessary in the direction of a speedier and more meaningful implementation of the various economic support programmes for the benefit of the weaker sections It is therefore proposed to supplement the normal budgetary allocations by exploiting institutional finance to the maximum from agencies such as the Reserve Bank of India, National Co-operative Development Corporation, Khadi and Village Industries Commission, etc. Towards this end, the Government propose to set up a Harijan Development and Finance Corporation. The Government are also considering a similar Corporation for the backward classes comprising occupational groups of barbers, washermen, toddy-tappers basket makers, weavers, potters, shepherds, etc.

During this year, consequent upon the Supreme Court of India upholding the validity of the backward classes G. O. issued by the State Government, it is proposed to give effect to the various educational and other concessions envisaged in the G. O. in favour of the listed socially and economically backward classes It is also proposed to make reservations in terms of the G. O. in professional colleges and public services in favour of the listed backward classes. A programme for establishment of hostels to the listed backward classes is under the consideration of the Government.

Annual Plan 1972-73

The "Vote on Account" Budget for 1972-73 envisaged a Plan-outlay of Rs. 105 crores. An outlay of this order was considered essential to sustain the existing tempo of development. In view of the serious constraint on financial resources, it was, however, proposed to review the size of the Plan some time in April or May on a re-assessment of our resources and refix the size of the Plan. On

a careful assessment of our existing financial resources, it is now estimated that we shall be able to finance a Plan of only Rs. 77 95 crores. Since with an outlay of this order we shall not only be unable to fulfil the essential spill-over commitments but run the risk of seriously jeopardising the economy of the State, it has become an economic and social compulsion to raise the Plan size to an acceptable level. The commitment of this Government for the welfare of the under-privileged leaves us with no choice except to mobilise larger resources by way of taxation to which I shall refer to presently. The Plan size has therefore now been fixed at Rs 96.34 crores keeping in view the relevant considerations of the need for growth and the availability of resources.

In view of the necessity to prune the size of the Plan, the allocation under Irrigation and Power sectors has been reduced by about Rs 9 crores. For Nagarjunasagar Project and Pochampad, Rs. 7 crores and Rs. 6 crores respectively have been provided in the normal Plan. In addition to this, a sum of Rs. 4 crores has been provided for Pochampad Project, *i.e.*, Rs. 2 crores from the unspent Telangana surplus and Rs. 2 crores from Central non-Plan assistance. There is marginal increase in the outlay on agricultural programmes inclusive of a sum of Rs. 75 lakhs provided for the preparation of the record of rights. On social services, the Plan allocation has been increased from Rs. 1372.95 lakhs in 1971-72 to Rs. 1642.60 lakhs in 1972-73. The increase is mainly under Education, Medical, Urban Water Supply, Rural Water Supply and Welfare of Scheduled Castes and Backward Classes. It will thus be seen that while the over-all outlay on the Plan has been reduced, every effort has been made to see that the spill-over commitments are fully met and a certain reorientation of priorities has been brought about so that the employment base is widened and the objects of social consumption by the weaker sections considerably enlarged.

For the regional allocation of the Plan outlay, the same formula adopted for 1971-72 has been repeated this year also—90% of the Plan outlay on the basis of population and the balance 10% in the ratio of 5 : 3 : 2 for Telangana, Rayalaseema and Coastal Andhra respectively. The regional break-up of the Plan works out as follows:—

	Rs. crores.
Coastal Andhra	39.87
Rayalaseema	20.45
Telangana	36.02
	96.34

This excludes the funds provided for Special Telangana Development Schemes.

A sum of Rs. 942.52 lakhs out of the special assistance being given by the Government of India for investment on Special Development Schemes in Telangana region has been provided in the 'Vote on Account' Budget, 1972-73. Detailed proposals giving financial outlays on the various development programmes are under the consideration of the Andhra Pradesh Regional Committee. Pending approval of the programmes by the Andhra Pradesh Regional Committee, advance action has also been initiated on the spill-over works so that the working season is not lost. During the current year, major outlays proposed are on Rural Electrification (Rs. 300 lakhs), Irrigation including Pochampad Project (Rs. 305 lakhs), Protected Water Supply Schemes (Rs. 97.50 lakhs), Communications (Rs. 85 lakhs) and Social Welfare Schemes (Rs. 45 lakhs).

During the year 1971-72 the Telangana Development Committee met twice and the Plan Implementation Committee also reviewed the progress of implementation of the

Normal Plan schemes relating to Telangana and Special Telangana Development Schemes. During this year, the Prime Minister's Review Committee reviewed the progress of implementation of the eight-point programme.

Budget Estimates 1972–73

Before, I proceed to present briefly the financial transactions for the year, I may inform the House of the principles followed in the allocation of figures between Telangana and Rest of the State in the Budget Publications. Hon'ble Members might recall that in the course of my Speech on the 'Vote on Account' Budget for 1972-73 I have stated that some of the recommendations of the Andhra Pradesh Regional Committee regarding allocation of receipts and expenditure are under the consideration of the Government Further to this, preliminary discussions were held with the Chairman of the Andhra Pradesh Regional Committee, with a view to arriving at an agreed formula in respect of items where the recommendations of the Andhra Pradesh Regional Committee are at variance with the Bhargava Committee principles. Pending the outcome of the discussions, the allocations now made follow the principles adopted in the 'Vote on Account' Budget.

As the financial results in respect of 1970-71 and 1971-72 have already been indicated in the interim budget, I do not propose to cover this. I shall only confine myself to a brief summary of the financial transactions for the current year. The revenue receipts have now been placed at Rs. 354.66 crores as against the figure of Rs. 344.70 crores anticipated at the time of the presentation of the "Vote on Account" Budget. The variation is explained by increased receipts under taxes on income, grants-in-aid from the Central Government and larger collections under land revenue mainly under drainage cess in view of past performance. The anticipated revenue expenditure in the

"Vote on Account" Budget was Rs. 331 76 crores. This is now placed at Rs 344 85 crores. The increase is mainly due to the following items :

	Rs. lakhs
(a) Scheme for modernisation of Police force	65
(b) Crash Schemes for rural employment	321
(c) Establishment of market Complex in the Pochampad Ayacut area ..	73
(d) Famine Relief . ..	616

The revenue account now shows a surplus of Rs. 9.81 crores. Capital Outlay is now estimated at Rs. 50.75 crores including expenditure on State Plan Schemes. The provision includes a sum of Rs. 1 crore for payment of compensation to the landholders whose surplus lands are taken over under the Ceilings Act. The net effect of the financial transactions under debt and deposit heads including loans and advances would now be (+) Rs. 80.56 crores which takes into account the *ad-hoc* loan assistance of Rs. 70.86 crores from the Government of India towards repayment of overdraft to the Reserve Bank of India. The year is expected to close with a negative cash balance of Rs. 40.15 crores. As the Hon'ble Members are aware, the Government of India and Reserve Bank of India have stopped the overdraft facility to us with effect from 1st April 1972. The deficit of Rs. 40.15 crores is due to the fact that our own resources plus Central assistance will not be able to sustain a plan of Rs. 96.34 crores that we are trying to implement. Discussions will be held with Government of India for getting higher Central assistance. Even with this, the State Government will have to raise substantial additional resources to bridge the gap. It is expected to cover the gap in the budget with these two measures.

Conclusion

In conclusion, I may say that though I have catalogued a number of programmes designed to change the direction and content of the living conditions of millions of us living below the line of poverty, I am sure that Hon'ble Members have not failed to see that all these programmes are knit together by one common thread running through them, *i.e.*, the unflinching will of the Government to translate the Constitutional guarantee that " the State shall strive to promote the welfare of the people by securing and protecting as effectively as it may a social order in which justice, social, economic and political, shall inform all the institutions of the national life" into a practical reality. I very well realise that this is a long way to go. This task has been made easier only by the unswerving determination of the Government to reach the goal as well as the recognition that we have the popular support which only can sustain us on this pilgrimage. I welcome you to join us in this journey for the welfare of the poor and down-trodden.

JAI HIND